

Teritorijų planavimo dokumento pavadinimas

APIE 5,6 HA TERITORIJOS LAISVOS NESUFORMUOTOS VALSTYBINĖS ŽEMĖS PLOTE TIES NERIES UPĖS PAKRANTE DETALUSIS PLANAS. STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO ATRANKOS DOKUMENTAS

Projekto Nr.

VP 23-104

Planavimo organizatorius

**VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS
DIREKTORIUS**
Konstitucijos pr. 3, 09601 Vilnius

Teritorijų planavimo dokumento rengėjas

UAB „VILNIAUS PLANAS“

Lvivo g. 25-102, LT-09320 Vilnius, tel. +370 601 31184.
Kodas Juridinių asmenų registre 123615345

Teritorijų planavimo lygmuo

VIETOVĖS

Teritorijų planavimo dokumento rūšis

KOMPLEKSINIS TERITORIJŲ PLANAVIMO DOKUMENTAS

Planavimo proceso etapas

RENGIMO

Bylos (segtuvo) išleidimo data

2023

Pasirašančių asmenų pareigos:

Vardai, pavardės, kiti būtini duomenys:

Parašai:

Direktorė

RŪTA KLĖVĖNĖ

Teritorijų planavimo grupės vadovė

MILDA ŽEKONYTĖ

Projekto vadovas

GIEDRIUS BIRETA

Kvalifikaciją patvirtinančio dokumento Nr. TPV0067
Tel. Nr. (8 5) 211 2450

TURINYS

AIŠKINAMASIS RAŠTAS	3
1. INFORMACIJA APIE DETALIOJO PLANO ORGANIZATORIŲ IR SPAV ATRANKOS RENGĖJĄ	3
2. INFORMACIJA APIE DETALŪJĮ PLANĄ	3
2.1. Plano pavadinimas, pagrindiniai tikslai	3
2.2. Plano sąsaja su kitais planais ir programomis	4
2.3. Detaliojo plano sprendinių pasiūlymai	6
3. INFORMACIJA APIE NUMATOMĄ DETALIOJO PLANO ĮGYVENDINIMO VIETĄ	10
3.1. Informacija apie numatomas alternatyvias plano įgyvendinimo vietas ir planuojamą teritoriją	10
3.2. Informacija apie numatomą plano įgyvendinimo vietą	10
3.2.2. Saugomos gyvūnų ar augalų rūšys ir/ar natūralios buveinės, kitos saugotinos gamtinės ir kultūros paveldo vertybės	12
3.2.3. Ar plano įgyvendinimas gali sąlygoti teritorijos aplinkos kokybės normų viršijimą	38
3.2.4. Planuojamos aplinkos jautrumas aplinkos apsaugos požiūriu	39
4. INFORMACIJA APIE NUMATOMĄ DETALIOJO PLANO ĮGYVENDINIMO VIETĄ	41
5. KITA INFORMACIJA	49
5.1. Informacija apie priemones, numatytas neigiamų pasekmių aplinkai prevencijai vykdyti, pasekmėms sumažinti ar kompensuoti	49
5.2. Informacija apie galimą visuomenės nepasitenkinimą detaliuoju planu	52
PRIEDAI	53
1 priedas. Detaliojo plano projektiniai sprendiniai	54
2 priedas. Medžių būklės vertinimas ataskaita, 2020 05 04	55
3 priedas. Neries upės atkarpos hidrologiniai-hidrauliniai tyrimai	56

KVAL. PATV. DOK. NR.	VILNIAUS PLANAS			Dokumento pavadinimas		
				APIE 5,6 HA TERITORIJOS LAISVOS NESUFORMUOTOS VALSTYBINĖS ŽEMĖS PLOTE TIES NERIES UPĖS PAKRANTE DETALUSIS PLANAS		
TPV0067	PV	Giedrius Bireta	STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO ATRANKOS DOKUMENTAS			
A1282	Arch.	Nerijus Siciūnas				
	Geogr.	Vida Bujauskienė				
LT	Užsakovas Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Teritorijų planavimo ir plėtros projektų skyrius			Projekto žymuo VP 23-104	Lapas 2	Lapų 56

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. INFORMACIJA APIE DETALIOJO PLANO ORGANIZATORIŲ IR SPAV ATRANKOS RENGĖJĄ

Planavimo organizatorius: Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktorius, Konstitucijos pr. 3, LT-09601 Vilnius, tel. 211 2222, el. p. savivaldybe@vilnius.lt.

Plano rengėjas: UAB „Vilniaus planas“, Lvivo g. 25-102, LT-09320 Vilnius, tel. 211 2446, el. p. info@vplanas.lt.

Planavimo pagrindas: Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas 2023-03-09 Nr. A30-920/23.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. rugpjūčio mėn. 27 d. įsakymu Nr.D1-456 patvirtintu „Planų ir programų atrankos dėl strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašu“ atrankos dėl strateginio pasekmių aplinkai vertinimo dalyviai – valstybės ir savivaldybių institucijos, atsakingos už aplinkos apsaugą, sveikatos apsaugą, saugomų teritorijų apsaugos ir tvarkymo organizavimą, kultūros vertybių apsaugą bei visuomenė. Detaliojo plano SPAV proceso dalyviai:

- detaliojo plano organizatorius – Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktorius;
- Aplinkos apsaugos agentūra;
- Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos;
- Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos;
- Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Vilniaus skyrius;

Išvardinti SPAV proceso dalyviai pagal kompetenciją nagrinėja atrankos dėl strateginio pasekmių aplinkai vertinimui atlikti dokumentą bei teikia išvadas.

Plano rengimo organizatorius – Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktorius, remdamasis subjektų išvadomis priims sprendimą, ar privaloma atlikti plano strateginį pasekmių aplinkai vertinimą ir apie tai raštu informuos vertinimo subjektus ir teisės aktų nustatyta tvarka – visuomenę.

2. INFORMACIJA APIE DETALŲJĮ PLANĄ

2.1. Plano pavadinimas, pagrindiniai tikslai

Tikslus planavimo dokumento pavadinimas: Apie 5,6 ha teritorijos laisvos nesuformuotos valstybinės žemės plose ties Neris upės pakrante detalusis planas.

Plano pagrindiniai tikslai ir uždaviniai:

suplanuoti žemės sklypus laisvoje valstybinėje žemėje ir/ar kitą reikalingą infrastruktūrą, reikalingą įgyvendinti Vingio parko pėsčiųjų ir dviratininkų tilto projektui per Neris upę ties parodų ir kongresų centru „Litexpo“ miesto mobilumui ir miestovaizdžiui pagerinti, sukurti naujus urbanistinius ir funkcinius ryšius, nustatyti ir išryškinti apželdintų ir viešųjų teritorijų panaudojimo galimybes ir pritaikymą, paversti miško žemę kitomis naudmenomis, patikslinti valstybinių miškų, gatvių raudonųjų linijų ribas, nustatyti reikalingas sklypų ribas su galimais susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių, susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų teritorijų, bendrojo naudojimo, atskirųjų želdynų, miškų ūkio teritorijų ar kitais naudojimo būdais ir kitus pagal galiojančius teisės aktus leistinus teritorijų naudojimo reglamentus vadovaujantis Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniais.

Papildomi planavimo uždaviniai: nustatyti funkcinius ir kompozicinius ryšius su gretimybėmis; numatyti papildomų pėsčiųjų, dviračių takų poreikį ir ryšių sistemą su esamomis ir naujai formuojamomis gretimybėmis urbanizuotų ir apželdintų vietų formomis, vykdyti institucijų išduotose planavimo sąlygose nurodytus reikalavimus

Papildomi reglamentai: teritorijos tūrinės ir erdvinės kompozicijos reikalavimai, susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų poreikis ir išdėstymas, servitutų poreikis.

2.2. Plano sąsaja su kitais planais ir programomis

Detaliojo plano sprendiniai rengiami vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymais, Vyriausybės nutarimais, taisyklėmis ir kitais norminiais dokumentais reglamentuojančiais teritorijų planavimą, o taip pat darbų programoje ir institucijų išduotose planavimo sąlygose nurodytais teisės aktais.

Detalusis planas rengiamas vadovaujantis šiais teisės aktais, nurodytais Teritorijų planavimo sąlygose.

Detalusis planas rengiamas vadovaujantis šiais planuojamai teritorijai taikomais aukštesnio ir atitinkamo lygmens teritorijų planavimo dokumentais, vienos ar kelių valdymo sričių plėtros programomis, strateginės veiklos planais ir kitais strateginiais dokumentais, nurodytais Teritorijų planavimo sąlygose:

Bendrieji planai:

- Lietuvos Respublikos teritorijos bendruoju planu, T00087007, 2021-11-19;
- Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendruoju planu, T00086338, 2021-06-08;

Specialieji planai:

- Vilniaus miesto dviračių takų specialiuoju planu, T00072197, 2014-07-11;
- Vilniaus miesto dviračių takų specialiojo plano konceptualiąją dalimi, 2013-12-11 Nr. 1-1572;
- Vilniaus miesto vandens telkinių slėnių apsaugos ir pritaikymo rekreacijai specialiojo plano koncepcija, 2014-06-18 Nr. 1-1898;
- Vilniaus miesto vandens telkinių slėnių apsaugos ir pritaikymo rekreacijai specialusis planas, (TPDR registracijos Nr. T00075982);
- Vilniaus miesto šilumos ūkio specialusis planas, (TPDR registracijos Nr. T00082128).

Užvingio tiltas, kurio prieigoms ir reikalingai infrastruktūrai suplanuoti yra rengiamas detalusis planas, buvo numatytas 2021-06-08 patvirtinto Vilniaus miesto bendrojo plano sprendiniuose (3 pav.).

1. Lentelė. Planavimo sąlygos

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas	Dokumento tipas	Registracijos Nr.	Data
1	Vilniaus miesto savivaldybės administracija	Teritorijų planavimo sąlygos	REG269883	2023-03-24
2	AB „Energijos skirstymo operatorius“	Teritorijų planavimo sąlygos	REG271181	2023-04-03
3	VšĮ Transporto kompetencijų agentūra	Teritorijų planavimo sąlygos	REG272055	2023-04-07
4	Aplinkos apsaugos agentūra	Teritorijų planavimo sąlygos	REG271585	2023-04-06
5	Valstybinė miškų tarnyba	Teritorijų planavimo sąlygos	REG271349	2023-04-04
6	Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie VRM	Teritorijų planavimo sąlygos	REG271507	2023-04-05
7	UAB „Vilniaus vandenys“	Teritorijų planavimo sąlygos	REG272989	2023-04-17
8	Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos	Teritorijų planavimo sąlygos	REG271783	2023-04-07
9	AB „Telia“	Teritorijų planavimo sąlygos	REG272287	2023-04-11
10	Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos	Teritorijų planavimo sąlygos	REG272614	2023-04-13
11	Nacionalinės žemės tarnyba prie AM	Teritorijų planavimo sąlygos	REG271759	2023-04-06
12	AB „Vilniaus šilumos tinklai“	Teritorijų planavimo sąlygos	REG271278	2023-04-04
13	UAB „Grinda“	Teritorijų planavimo sąlygos	REG271695	2023-04-07
14	Dzūkijos-Suvalkijos saugomų teritorijų direkcija	Teritorijų planavimo sąlygos	REG279047	2023-05-29

Vadovaujantis Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2019-09-18 įsakymu Nr.30-2381/19 buvo rengiamas Apie 18,7 ha teritorijos Neries upės pakrantėse ties K. Jelskio gatve ir Vingio parko

teritorijos Vilniuje, detalusis planas, kurio apimtyje buvo rengiamo detaliojo plano teritorija. Anksčiau rengtam teritorijų planavimo dokumentui buvo parengtas sprendinių strateginio pasekmių aplinkai vertinimo atrankos dokumentas, gautos vertinimo subjektų išvados, kad strateginį pasekmių aplinkai vertinimo atkilti neprivaloma.

Planavimo proceso eigoje Apie 18,7 ha teritorijos Neries upės pakrantėse ties K. Jelskio gatve ir Vingio parko teritorijos Vilniuje, detaliojo plano teritorija Organizatoriaus sprendimu buvo padalinta į du atskirus teritorijų planavimo dokumentus, kuriems privaloma atlikti strateginio pasekmių aplinkai atrankos dokumentus. Anksčiau rengtoje strateginio pasekmių aplinkai vertinimo atrankos dokumente atliktos analizės (medžių būklės vertinimo ataskaita), tyrimai (Neries upės atkarpos hidrologiniai-hidrauliniai tyrimai) ir kiti duomenys dėl nepakitusių sprendinių išlieka aktualūs ir yra panaudoti rengiant Apie 6,35 ha teritorijos laisvos nesuformuotos valstybinės žemės plote ties Neries upės pakrante detaliojo plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo atrankos dokumentą. Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2024 m. birželio 4 d. įsakymu Nr. 30-1464/24 sumažinus planuojamos teritorijos plotą nuo 6,35 ha iki 5,6 ha, buvo patikslintas Apie 5,6 ha teritorijos laisvos nesuformuotos valstybinės žemės plote ties Neries upės pakrante detaliojo plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo atrankos dokumentas. Sumažėjus planuojamai teritorijai, sumažėjo detaliojo plano sprendinių poveikis planuojamai teritorijai ir jos aplinkai.

2020 m spalio mėnesį buvo parengta planuojamos ūkinės veiklos – Užvingio tilto Vilniaus m. – poveikio aplinkai vertinimo programa, kuriai išvadas teikė poveikio aplinkai vertinimo subjektai. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Vilniaus departamentas 2020-06-11 raštu Nr. (10-11 14.3.2 E)2-30682 pritarė PAV programai. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Vilniaus skyrius 2020-10-01 raštu Nr. (9.38-VE) 2V- 2316 pateikė atsakymą, kad pritaria PAV programai. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos 2020-06-17 raštu Nr. (4)-V3-671 (7.21) pritarė PAV programai. Vilniaus miesto savivaldybės administracija išvadų per nustatytą terminą nepateikė (UAB „Infraplanas“ raštas dėl PAV programos derinimo šio poveikio aplinkai vertinimo subjekto gautas ir užregistruotas 2020-06-04), todėl vadovaujantis Įstatymo 8 straipsnio 7 dalimi laikoma, kad pritaria PAV programai. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Vilniaus priešgaisrinė gelbėjimo valdyba 2020-06-15 raštu Nr. 9.4-7-940 pateikė išvadą, kad pasiūlymų ir pastabų PAV programai neturi ir pritarė PAV programai. Lietuvos Respublikos Aplinkos ministerijos Valstybinė miškų tarnyba 2020-09-07 raštu Nr. (39.6)-R2-2021 pateikė išvadą, kad pastabų PAV programai neturi¹.

Planuojamai ūkinei veiklai pėsčiųjų ir dviratininkų tilto per Neries upę nuo Vingio parko iki Lietuvos parodų ir kongresų centro „Litexpo“ teritorijos (Užvingio salos tiltas) 2021 m buvo atliktas poveikio aplinkai vertinimas pagal Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymą. PAV ataskaitą nagrinėję ir išvadas pateikę PŪV poveikio aplinkai vertinimo subjektai, vadovaudamiesi PAV įstatymo 10 straipsnio nuostatomis, pateikė teigiamas išvadas dėl PAV ataskaitos ir planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai. Aplinkos apsaugos agentūra 2021-04-21 sprendimu Nr. (30.1)-A4E-4936 Sprendimas dėl Užvingio salos tilto statybų poveikio aplinkai priėmė sprendimą, kad planuojama ūkinė veikla – Užvingio salos tilto statybos, atitinka aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos, nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos, gaisrinės saugos ir civilinės saugos teisės aktų reikalavimus.

Atsižvelgiant į aukščiau pateiktą informaciją ir suprantant tiesioginį rengiamo teritorijų planavimo dokumento bei planuojamo statyti Užvingio tilto tarpusavio ryšį, strateginio pasekmių aplinkai vertinimo atrankos dokumente yra panaudota dalis aktualios informacijos iš jau parengtų dokumentų, kuriems teigiamas išvadas ar pritarimus teikė vertinimo subjektai.

¹ Aplinkos apsaugos agentūros 2020-10-16 dokumentas Nr. (30.1)-A4E-9230 Dėl PŪV – Užvingio tilto Vilniaus m., poveikio aplinkai vertinimo programos tvirtinimo

2.3. Detaliojo plano sprendinių pasiūlymai

Sklypas 1

Pagrindinė žemės naudojimo paskirtis visoje teritorijoje – Kitos paskirties žemė (KT).

Teritorijos naudojimo tipas – Bendro naudojimo erdvių, želdynų teritorija (BZ).

Žemės naudojimo būdas – Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorija (I2).

Miško žemės plotas planuojamas paversti kitomis naudmenomis - 0,7255 ha.

Numatomos statinių paskirtys: Gatvės (8.2) – nemotorizuoto eismo E kategorijos. Kiti transporto statiniai (8.6) – pėsčiųjų tiltai, atraminės sienelės. Inžineriniai tinklai (9).

Sklypas 2

Pagrindinė žemės naudojimo paskirtis visoje teritorijoje – Kitos paskirties žemė (KT).

Teritorijos naudojimo tipas – Bendro naudojimo erdvių, želdynų teritorija (BZ).

Žemės naudojimo būdas – Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorija (I2).

Miško žemės plotas planuojamas paversti kitomis naudmenomis - 0,5677 ha.

Numatomos statinių paskirtys: Gatvės (8.2), Kiti transporto statiniai (8.6). Inžineriniai tinklai (9). Sklype yra M.K. Čiurlionio D kategorijos gatvės trasa.

Sklypas 3

Teritorijos naudojimo tipas – Bendro naudojimo erdvių, želdynų teritorija (BZ).

Pagrindinė žemės naudojimo paskirtis visoje teritorijoje – Kitos paskirties žemė (KT).

Žemės naudojimo būdai – Atskirųjų želdynų teritorijos (E).

Miško žemės plotas planuojamas paversti kitomis naudmenomis - 1,7311 ha.

Sklypas 4

Teritorijos naudojimo tipas – Bendro naudojimo erdvių, želdynų teritorija (BZ).

Pagrindinė žemės naudojimo paskirtis visoje teritorijoje – Kitos paskirties žemė (KT).

Žemės naudojimo būdai – Atskirųjų želdynų teritorijos (E).

Miško žemės plotas planuojamas paversti kitomis naudmenomis - 2,1332 ha.

Sklypai 1,2,3,4 tvarkomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo (2019-06-06 Nr. XIII-2166) reikalavimais:

III skyrius Inžinerinė infrastruktūra:

- pirmasis skirsnis - *aerodromo apsaugos zonos ir jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos;*
- ketvirtasis skirsnis - *elektros tinklų apsaugos zonos ir jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos;*
- šeštasis skirsnis - *skirstomųjų dujotiekių apsaugos zonos ir jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos;*
- dešimtas skirsnis - *vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros apsaugos zonos ir jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos;*
- vienuoliktasis skirsnis - *viešųjų ryšių tinklų elektroninių ryšių infrastruktūros apsaugos zonos ir jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos;*
- dvyliktasis skirsnis - *šilumos perdavimo tinklų apsaugos zonos ir jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.*

V skyrius Saugomos teritorijos:

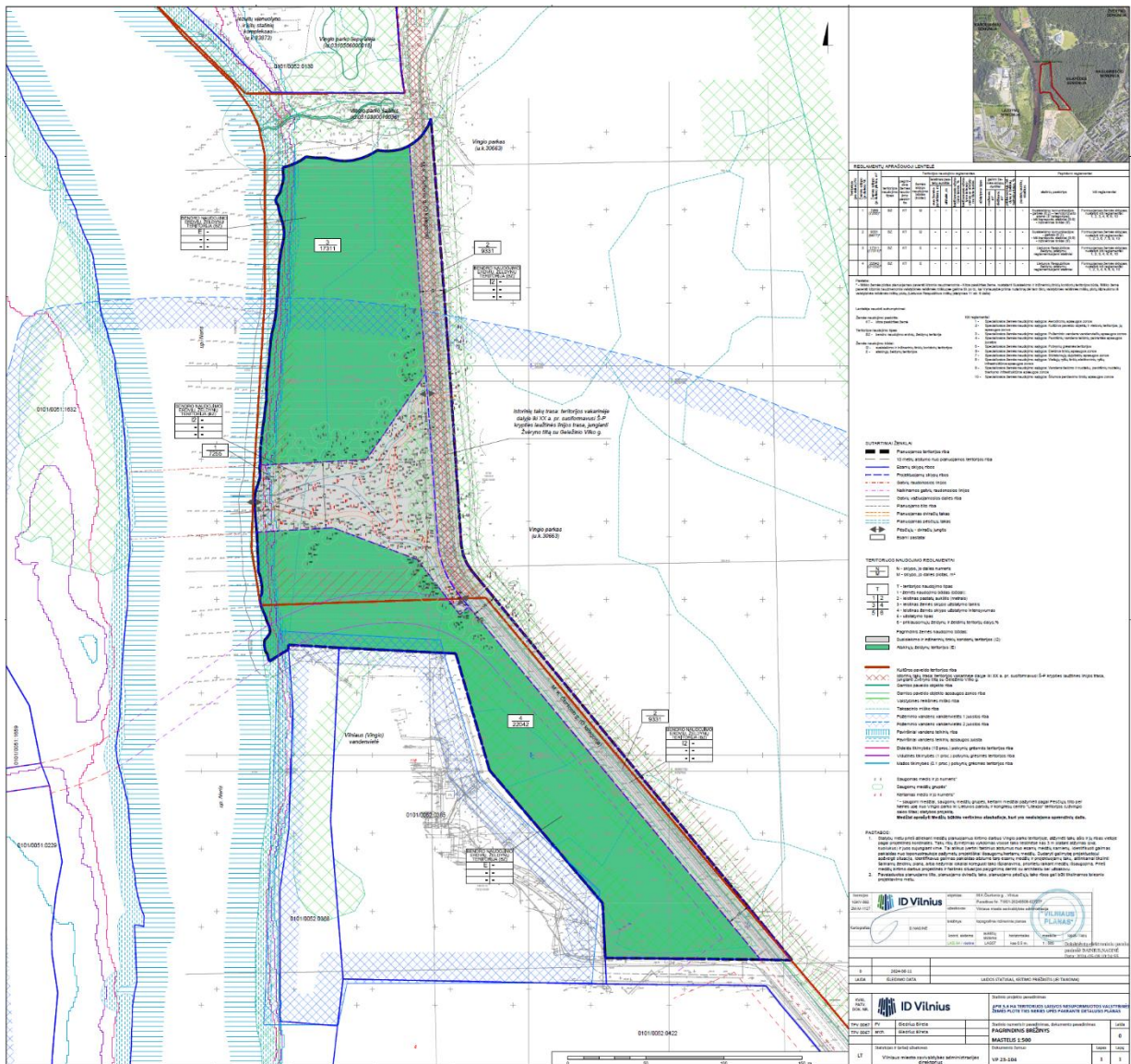
- pirmas skirsnis - *kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijos, jų apsaugos zonos ir jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos;*

VI skyrius Ekologinės apsaugos zonos, gamtos išteklių:

- septintasis skirsnis - *paviršinių vandens telkinių apsaugos zonose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos;*
- aštuntas skirsnis - *paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos juostoje taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos;*
- dešimtas skirsnis - *potvynių grėsmės teritorijos ir jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos;*
- vienuoliktasis skirsnis - *požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos ir jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.*

Planuojamų sklypų tvarkymo ir naudojimo režimo reglamentai pateikti detaliojo plano pagrindiniame brėžinyje. Teritorijos naudojimo tipas nurodytas tiek spalva, tiek indeksu.

Miško žemę paversti kitomis naudmenomis valstybinės reikšmės miškuose galima tik po to, kai Vyriausybė priima nutarimą dėl tam tikrų valstybinės reikšmės miškų plotų išbraukimo iš valstybinės reikšmės miškų plotų. (Lietuvos Respublikos miškų įstatymas 11 str. 6 dalis).

1 pav. Detaliojo plano projektiniai sprendiniai (taip pat 1 priedas).

Transporto sprendiniai – naujos automobilių stovėjimo vietos nėra planuojamos. Prie LITEXPO esamų automobilių stovėjimo aikštelių panaudojimo koeficientas labai žemas, nes realiai jos būna užpildytos tik parodų metu. Keli šimtai tuščių automobilių stovėjimo vietų visiškai šalia Vingio parko gali būti idealiai panaudotos kasdieniam Vingio parko aptarnavimui. Įgyvendinus pėsčiųjų - dviračių jungtį į Vingio parką, ženkliai pagerėtų šio rekreacinio objekto pasiekiamumas.

Gaisrinių automobilių privažiavimas. Privažiuoti į detaliojame plane planuojamą teritoriją šiuo metu galima nuo Vingio parko pusės. Įgyvendinus projektą susisiekiama su šiomis teritorijomis taps dar geresnis įrengiant visą inžinerinių tinklų infrastruktūrą.

Atliekų tvarkymas. Atliekos rūšiuojamos ir tvarkomos laikantis LR Atliekų tvarkymo įstatymo (1998-06-16 Nr.VIII-787) bei Atliekų tvarkymo taisyklių, patvirtintų LR aplinkos ministro 1999-07-14 įsakymu Nr.217, nuostatomis. Atliekų išvežimui bus sudaroma sutartis su šioje miesto dalyje atliekas tvarkančia įmone. Pavojingų

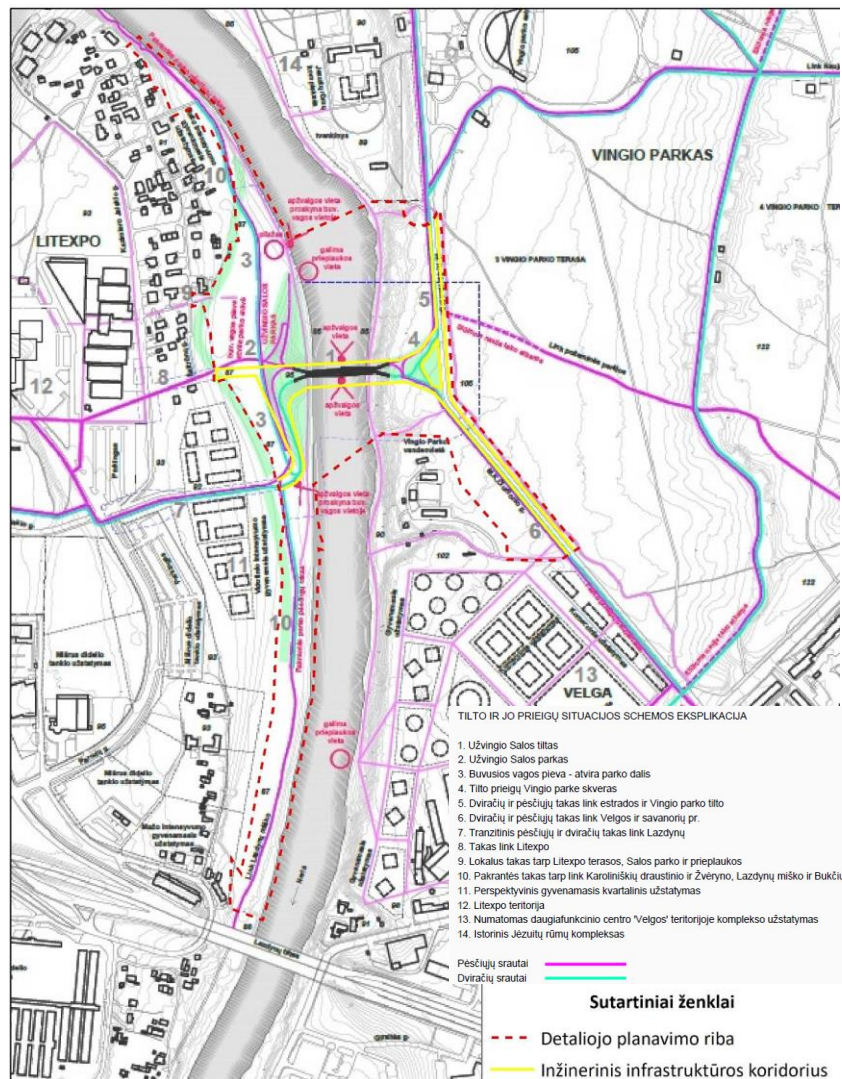
atliekų susidarymas nėra numatomas. Statybos proceso metu atliekos rūšiuojamos ir tvarkomos laikantis “Statybinių atliekų tvarkymo taisyklių” patvirtintų LR aplinkos ministro 2006-12-29 įsakymu Nr.D1-637.

Lietaus nuotekos. Nuo visų detaliame plane numatytų dangų paviršinės nuotekos natūraliai (nuolydžių pagalba) infiltruosis į dirvožemį-gruntą, kadangi jokio tipo taršios teritorijos įgyvendinusi projektą nėra numatomos.

Elektros tiekimas. Teritorijos elektros poreikavimui patenkinti bus įrengiamas prisijungimas prie elektros tinklų pagal Energijos rūšies naudojimo šildymui specialųjį planą Naujamiesčio, Naujininkų, Vilkipėdės, Panerių, Rasų ir Grigiškių seniūnijose.

2.3.1. Inžinerinės infrastruktūros koridorius

Detalioje plano ribose numatomas tiltas, skirtas pėstiesiems ir dviratininkams, bei numatoma įrengti pėsčiųjų bei dviračių takus. Tiltas sujungs dešiniajame Neris krante esančias Lietuvos parodų ir kongresų centro prieigas su Vingio parku upės kairiajame krante, kur prasideda SP numatytas dviračių tako magistralinis maršrutas Vingio parkas–Jeruzalė. Projektuojama laivoje valstybinėje žemėje ir sklype Nr. 0101/0051:1632 (žemės sklypo plotas kuriame numatomas inžinerinės infrastruktūros koridorius yra 9,1426 ha, miško žemės plotas 1,0636 ha, kitos žemės plotas 8,0790 ha, žemės sklypo naudojimo būdas – atskirų želdynų teritorijos, visuomenės paskirties teritorijos) žr. 2 pav.

2 pav. Detaliojo plano ribose, inžinerinės infrastruktūros koridoriaus zonoje planuojamo tilto su pėsčiųjų ir dviračių takais situacijos schema

Tilto pozicionavimas bei reljefo formavimas

Kairiajame krante - Vingio parko pusėje.

Tarp Vingio parko III-iosios terasos ir I – osios terasos bei salpos esančiame šlaite (į kurio viršutinę keterą remiasi projektuojamas tiltas) pastebimos išraiškingos vandens srautų suformuotos raguvos. Numatant vietą tiltui, jos išsaugotos kaip natūralūs vandentakiai iš III-os terasos į Neries vagą. Taip pat svarstyta jas pritaikyti galimam pėsčiųjų nusileidimui link upės pakrantės.

Formuojamame tilto prieigų žaliame skvere nauji takai veda nuo Čiurliono g. (106-106 abs. alt.) link tilto pradžios (101 abs. alt.) ir palaipsniui įsispaudžiami į esamą tereną (nuo 0 m ties Čiurliono g. iki 1,5m reliatyvaus gylio ties tiltu). Šiuo erdvinio veiksmu atskiriami autentiškas miško terenas bei nauji takai ir su jais susijusi tilto prieigų infrastruktūra (suoliukai, šiukšliadėžės, apšvietimas). Įspaudimas suteikia galimybę tolygiam judėjimui link tilto (niveliuoja taką 5 proc. tolygiam nuolydžiui), bei kaip aiškus naujas sluoksnis interpretuoja vandens formuoto raguvėto šlaito charakterį – tai įspaudas žmonių srautui, visa kita paliekant autentiškame tereno lygyje.

Dešiniajame krante – buv. Užvingio salos ir protakos pusėje:

Tiltas siūlomas pabaigti pakrantės zonoje, buv. salos teritorijos epicentre, vizualiai nekertant ir neužstojant buv. protakos erdvės tiltine-estakadine infrastruktūra, toliau organizuojant takus reljefinėmis kraštovaizdžio formavimo priemonėmis.

Reljefas pakeliamas iki tilto atramos – aukščiausio taško, o nuo jos, išlaikant patogų takų nuolydį (5 proc.), tolygiai žeminamas iki esamų buv. salos ribos altitudžių. Išlaikant normatyvinį tilto nuolydį (4 proc.), tilto takas ties kranto atrama užbaigiamas 94.5m absoliutinėje altitudėje buv. salos epicentre, bei tolygiai sampila (salagūbriu) pratęsimas iki esamų altitudžių (87-88m abs.alt) ties menama buv. salos riba bei esamo buv. protakos pievos paviršius.

Tokiu būdu įdiegiant naują jungtį bei formuojant jos prieigas, įskaitant salos apželdinimo naujais medžiais bei krūmynais priemones, nebūtų esmingai įtakojamas salpoje išlikusių buv. protakos ir buv. salos kraštovaizdžio erdvinis charakteris. Išsaugomos protakos erdvėje bei rekultivuojamos buv. salos teritorijoje numatoma išvystyti parką su aktyvios rekreacijos elementais, kraštovaizdžio sprendiniais toliau pabrėžiant susiklosčiusį geomorfologinių Neries slėnio darinių bei apatinių terasų floros charakterį.

Tilto ašis pasirenkama siekiant išsaugoti bei pabrėžti esamas gamtines vertybes nagrinėjamoje teritorijoje: Vingio parko pusėje prie vandenvietės esančią natūralią Raguvos teritoriją; Litekso pusėje randamą Užvingio salos bei natūraliai užseklėjusios buv. protakos vagos (dab. pievos) teritoriją; Nekeičiant Neris pakrančių charakteringo skerspjūvio; Tiltas statmenas krantams, optimalių gabaritų, minimaliai prisiliečiantis prie esamo kraštovaizdžio.

Raguva (esama) išsaugoma atitraukiant tilto ašį apie 50 metrų šiauriau nuo jos. Šiuo veiksmu išsaugomas natūralus vandens ryšys 4 Vingio parko terasoje su upės vaga bei tausojama savaiminių vandens srautų nutekėjimo formuota esama (istorinė) raguva situacija.

Raguvos erdve taip pat galima charakteringai organizuoti pėsčiųjų patekimą link žemutinės pakrantės terasos, užtikrinant svarbų ryšį kaimynystėje bei nekeičiant esamo reljefo. Ši Raguva aiškiai vaizduojama 1770 m, 1794 m. ir vėlesniuose Užvingio (dab. Vingio parko) teritorijos planuose, bei yra vertinga natūralios raguvėtos Vingio parko pakrantės gamtinio karkaso dalis.

Tilto statybos technologija:

Išraiškingas esamų teritorijų reljefas smarkiai įtakoja galimus konstrukcinius sprendinius atsižvelgiant į įgyvendinimo galimybes. Pakankamai statūs ir medžiais apaugę šlaitai (1:1.7 ir 18 m aukščio) Vingio parko pusėje reikalauja patikimų pamatų sprendinių, kurie perimtų būsimas apkrovas ir užtikrintų šlaitų stabilumą pašalinus medžius ir kelmus darbų metu. Reljefo peraukštėjimas nuo kairiojo į dešinįjį Neris krantą yra ~14.5 m (nuo ~102.5 m iki ~88.0 m altitudės).

Priimant konstrukcinius sprendimus buvo keliamas uždavinys minimizuoti medžių kirtimą parko teritorijoje. Siekiant apsaugoti apatinę šlaito dalį nuo kintamo vandens lygio ir upės tėkmės poveikių bei užtikrinti kuo mažesnę medžių kirtimą parko teritorijoje visais atvejais reikia įrengti laikiną tiltą arba kitos konstrukcijos sprendinį Neris upėje, kuriuo galima būtų privažiuoti į kairįjį krantą šalinti medžių, įrengti atramų pamatų ir stiprinti pakrantės šlaitus po tilto konstrukcijomis.

Parinkti tilto konstrukciniai sprendiniai leidžia išnaudoti laikino tilto įrengimo sąlygą ir pritaikyti laikiną tiltą ne vien privažiavimui bet ir tilto statybai, supaprastinant medžiagų logistiką ir technologinių statybos priemonių įgyvendinimą.

Tilto sprendinių analizė atsižvelgiant į hidrologinės- hidraulinės sąlygas

2020 metais UAB „Aplinkos inžinierių grupė“ atliko Neries upės atkarpos hidrologinius-hidraulinius tyrimus kurių metu buvo atliekamas hidraulinis modeliavimas bei situacijos analizė (žr. 2 priedą).

Atliktų tyrimų metu buvo priimtose išvados:

Upių hidromorfologinis indeksas (UHMI) - rodiklis, parodantis upių kategorijos vandens telkinio ekologinę būklę pagal hidrologinius ir morfologinius rodiklius. Upių ekologinė būklė yra vertinama pagal hidromorfologinius kokybės elementus – hidrologinį režimą (vandens nuotėkio tūris ir dinamiką), upės vientisumą ir morfologines sąlygas (krantų ir vagos struktūrą) apibūdinančius rodiklius: nuotėkio dydį ir pobūdį, upės vientisumą, upės vagos pobūdį, pakrančių augmenijos būklę ir grunto sudėtį. Upių ekologinės būklės pagal hidromorfologinius kokybės elementus vertinimo rodiklis yra upių hidromorfologijos indeksas (toliau – UHMI). Remiantis aukščiau pateikta analize ir modeliavimo rezultatais, galima teigti, kad pėsčiųjų tilto bei laikino tilto statyba Neries upės vagoje ir tolesnis tilto naudojimas nedarys jokio žymaus poveikio hidrologiniam režimui. Ekspertiniu vertinimu, kai bus statomas ir naudojamas tiltas, dėl jo nereikšmingo poveikio hidrologiniam režimui, UHMI apibūdintų gerą ar net labai gerą upės būklę.

1. Nors ilgesnius ir aukštesnius tiltus yra brangiau suprojektuoti ir pastatyti nei trumpesnius tiltus, jie sukelia aukščiau jų mažesnes patvankas ir tuo pačiu minimalų poveikį upės tėkmės aplinkai. Tai yra šio tiriamo tilto su didele anga atvejis, kuris kerta pakankamai stabilią upės vagą prieš tėkmę ir už jos.

2. Pėsčiųjų tilto konstrukcija be įprastų konstrukcinių komponentų, tokių kaip atramos tėkmėje ar masyvūs ramentai neturi poveikio tėkmei. Tai reiškia, kad vandens tėkmės hidrologinis režimas nebus keičiamas per jo tarnavimo laiką. Statant tiltą reikalingas laikinas, pagalbinis tiltas. Jo poveikis tėkmei nežymus, vietinio pobūdžio. Jis gali sukelti nežymų ir trumpalaikį tėkmės vandens lygio pakilimą (iki 12 cm) aukšto vasaros-rudens potvynio metu. Bet kokiu atveju, dėl šio vandens lygio paaukštėjimo hidrologinis režimas nėra reikšmingai pakeistas.

3. Neries upėje pavasario potvynio metu galimos ledų sangrūdos. Jų įtaka gali pasireikšti tik laikinam tiltui, jei jis tuo metu nebus išmontuotas ir upė prieš tai bus stipriai užšalusi. Net jei taip įvyktų, galėtų nukentėti paties tilto konstrukcija. Sangrūdų sukeltos patvankos, t. y. užliejimų ribos pateikiamos AAA Potvynių rizikos žemėlapyje. Priėmus net dažnos tikimybės pavasario potvynį (10%) teritorijų užliejimai yra sąlyginai nedideli.

4. Statant laikiną tiltą bus įrengiamos 6 atramos. Geriausiai tai atlikti žemo vandens laikotarpiu. Nesvarbu, kokia bus pasirinkta jų statybos technologija, upės vanduo bus drumsčiamas. Pateikiamos upės natūralus drumstumo viršutinė riba (koncentracija), kuri neturėtų būti viršyta (200 g/m³). Priešingu atveju, jei žemiau tilto yra reikšmingų buveinių, nerštaviečių ir pan., reikalinga numatyti drumstumo mažinimo priemones (pvz., specialias jų uždangas ar tėkmės nukreiptuvus).

5. Dešiniame krante numatoma sampyla (pėsčiųjų tilto atramos tvirtinimui) bei pagerinti prieigą prie tilto. Tai neturi jokio poveikio įprastam tėkmės režimui. Net ir ekstremalaus potvynio metu (pasikartojimas 100 metų) šie pokyčiai yra visiškai nežymūs.

3. INFORMACIJA APIE NUMATOMĄ DETALIOJO PLANO ĮGYVENDINIMO VIETĄ

3.1. Informacija apie numatomas alternatyvias plano įgyvendinimo vietas ir planuojamą teritoriją

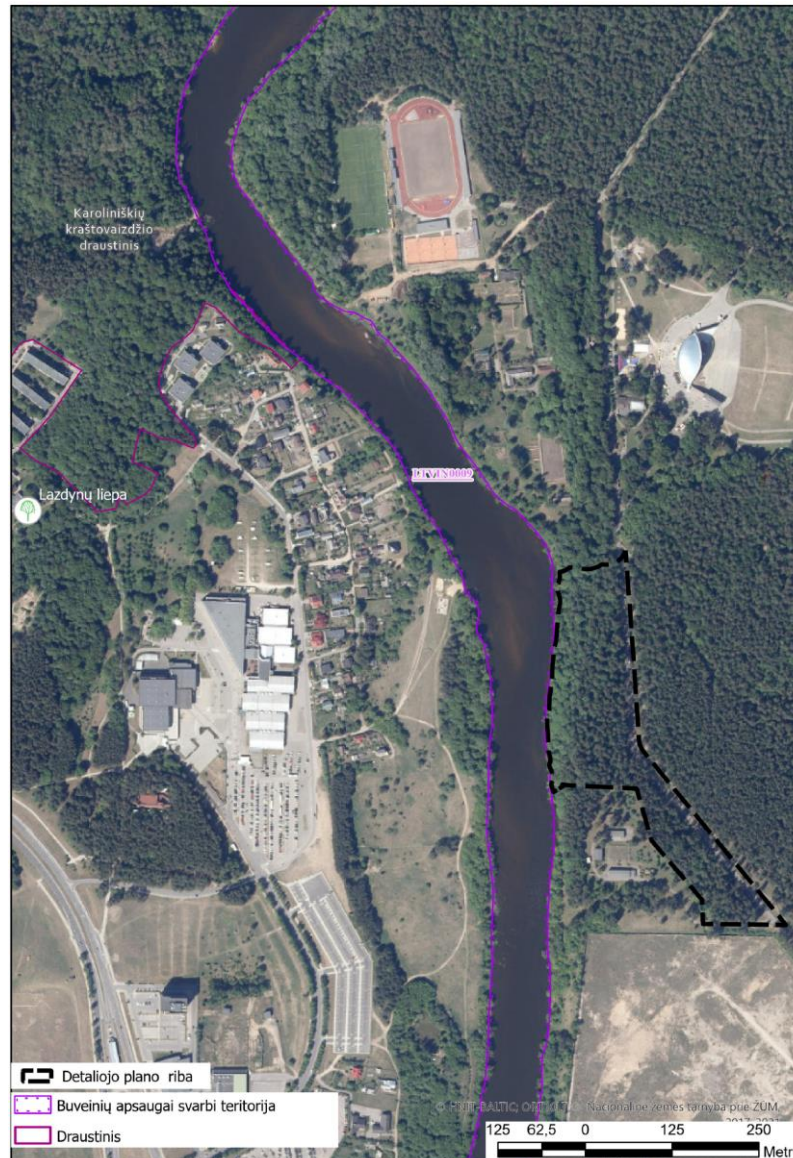
Alternatyvių detaliojo plano įgyvendinimo vietų nėra.

3.2. Informacija apie numatomą plano įgyvendinimo vietą

Analizuojama teritorija yra vakarinėje Vilniaus miesto dalyje, Vilkpėdės ir Lazdynų seniūnijų ribose, abipus Neries upės. Analizuojamos teritorijos plotas yra apie 18,7 ha.

Kairiajame Neries krante planuojama teritorija apima dalį Vingio parko (kultūros vertybės unikalus objekto kodas 30663), ribojasi su Vingio vandenvietės teritorija, kurios 1-oji juosta, vadinamoji griežto režimo apsaugos juosta, nesutampa su aptverta vandenvietės sklypo riba ir apie 8 metrus įsiterpia į planuojamą teritoriją. Pietinė riba – su

detalioju planu „Sklypų Geležinio Vilko g. 2 (kad. Nr. 0101/0052:138; 0101/0052:146; 0101/0020:157)“ suplanuota teritorija. Detalusis planas patvirtintas Vilniaus miesto tarybos sprendimu 2008-02-13 Nr. 1-389. Tai, pagrinde, buvusios „Velga“ gamyklos teritorija. Šioje dalyje vyrauja valstybinės reikšmės miškas. Esamas privažiavimo į Vingio parką kelias ir pėsčiųjų takas nesutvarkyti – pėsčiųjų, dviratininkų ir transporto eismas neatskirtas, vyksta chaotiškai, eismo nenužymėtos juostos.

3 pav. Planuojamos teritorijos situacija

Vadovaujantis Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendroju planu, planuojama teritorija patenka į (žr. 4 pav.):

Kvartalo numeris **VPA-1**

Funkcinės zonos numeris TP dokumente **VPA-1-1**

Funkcinės zonos tipas **Intensyviai naudojami želdynai**

Teritorijos naudojimo tipas **BZ, AI, SI**

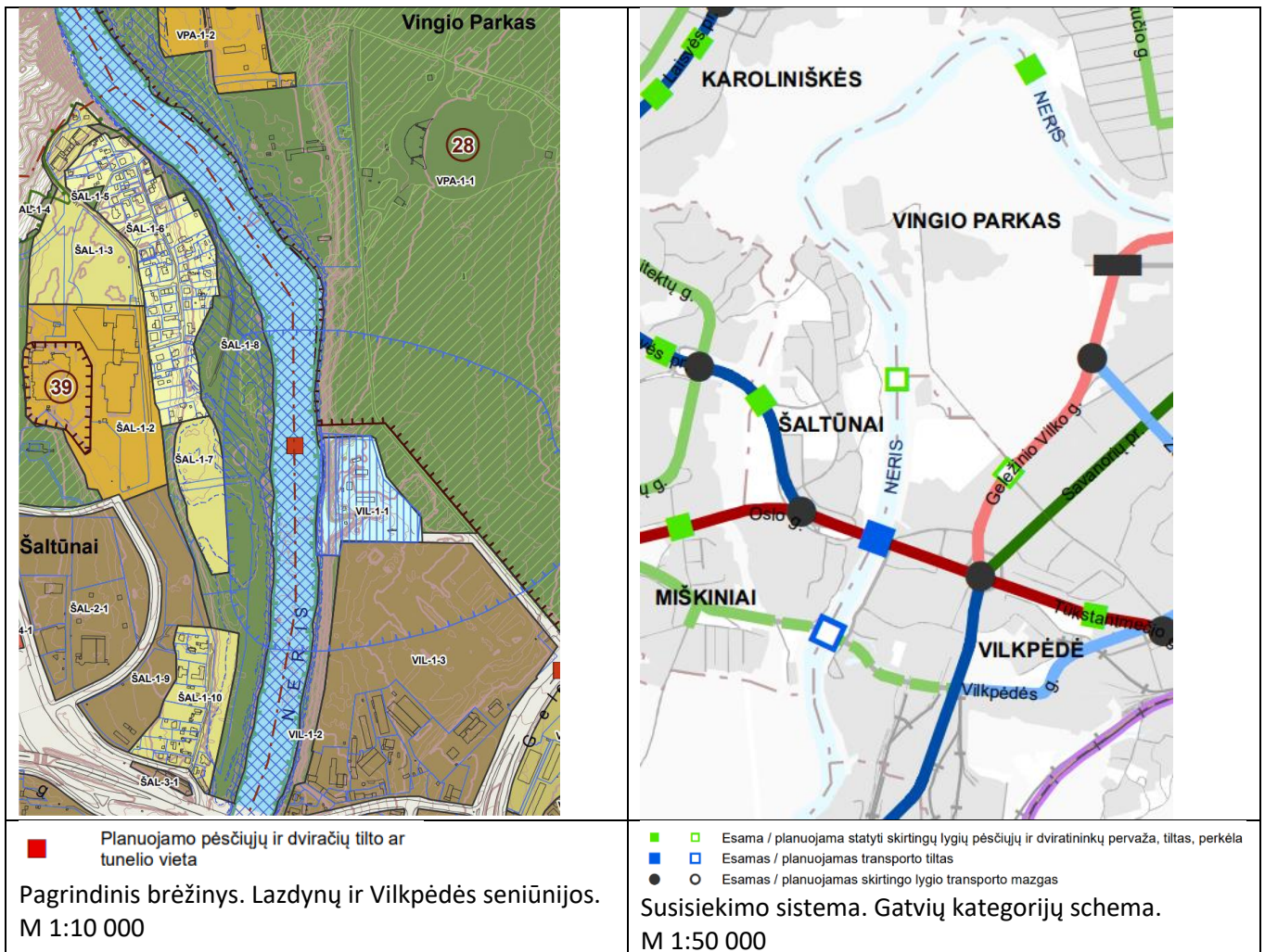
Pagrindinė žemės naudojimo paskirtis **KT**

Žemės naudojimo būdas **B, E, V, R, I2**

Tekstinio reglamento Nr. **32, 33, 34, 35, 38**

Tekstinis reglamentas

- 32** - Teritorijai ar jos daliai (pagal BP Gamtinio karkaso schemą) taikyti Gamtinio karkaso nuostatų reikalavimus;
33 - Teritorijai ar jos daliai (pagal BP brėžinį Geomorfologiniai gamtinio karkaso elementai) taikyti Šlaitų apsaugos ir tvarkymo reglamentą;
34 - Teritorijai ar jos daliai (pagal BP brėžinį Geomorfologiniai gamtinio karkaso elementai) taikyti Salpinių terasų apsaugos ir tvarkymo reglamentą;
35 - Teritorijai ar jos daliai (pagal BP brėžinį Geomorfologiniai gamtinio karkaso elementai) taikyti I-mų viršsalpinių terasų apsaugos ir tvarkymo reglamentą;
38 - Teritorijai ar jos daliai (pagal BP brėžinį Geomorfologiniai gamtinio karkaso elementai) taikyti Glaciokarstinių dubių apsaugos ir tvarkymo reglamentą;
 Įgyvendinimo prioritetas **Prioritetinė plėtros teritorija**

4 pav. Detaliojo plano teritorija ir planuojamas tiltas Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano kontekste

3.2.2. Saugomos gyvūnų ar augalų rūšys ir/ar natūralios buveinės, kitos saugotinos gamtinės ir kultūros paveldo vertybės

Saugomos teritorijos. Detaliojo plano teritorijoje saugomų teritorijų nėra.
 Artimiausios saugomos teritorijos ir gamtos paveldo objektai:
 Europinės svarbos saugomos teritorijos:

Buveinių apsaugai svarbi teritorija (BAST) - Neries upė (LTVIN0009). Saugoma teritorija užima 2398,5 ha plotą, ribojasi su detaliojo plano vakarine dalimi. Steigimo tikslas: 3260, Upių sraunumos su kurklių bendrijomis; Baltijos lašiša; Kartuošė; Paprastasis kirtiklis; Paprastasis kūjagalvis; Pleištinis žirgelis; Salatis; Ūdra; Upinė nėgė.

Nacionalinės svarbos saugomos teritorijos:

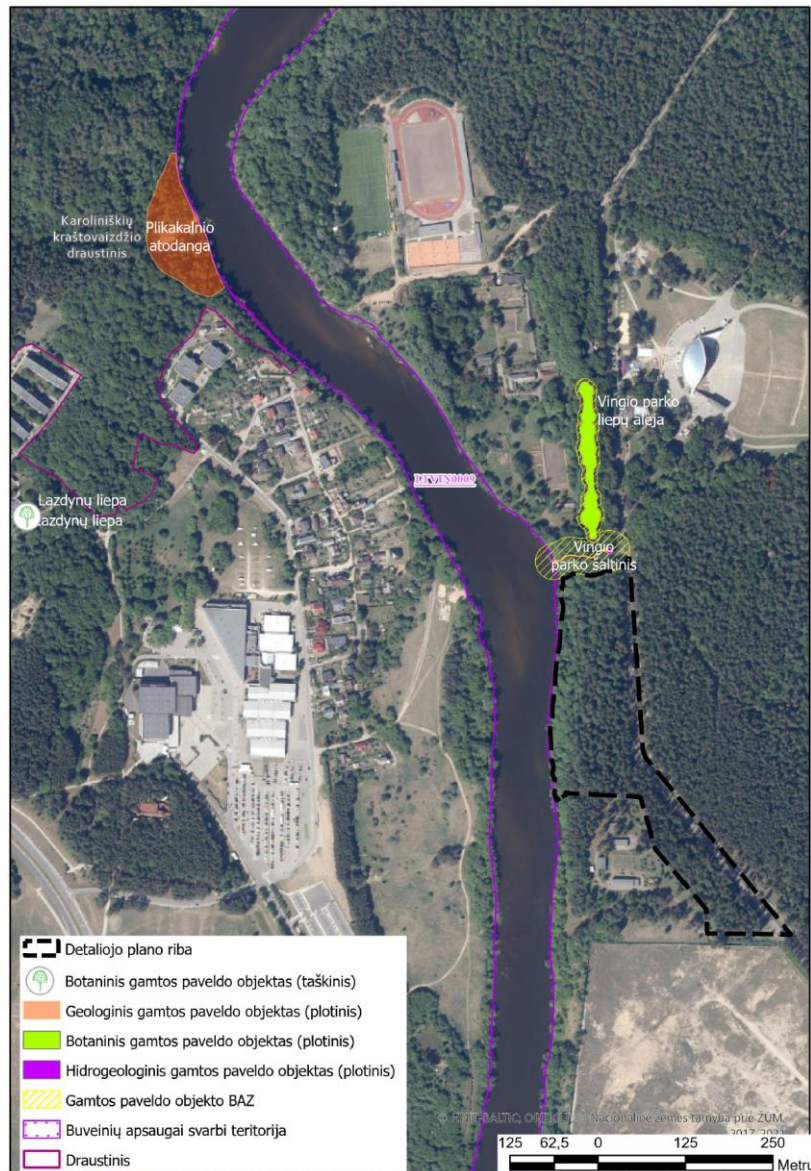
Karoliniškių kraštovaizdžio draustinis. Saugoma teritorija užima 162,2 ha plotą, nuo detaliojo plano teritorijos nutolusi apie 440 m atstumu. Steigimo tikslas: išsaugoti raiškius erozinius raguvynus Neries upės slėnyje su Plikakalnio atodanga, retas augalų rūšis.

Gamtos paveldo objektai (GPO):

Vingio parko liepų alėja. Botaninių gamtos paveldo objektų tipas: medžių grupės. Objekto skelbimo saugomu tikslas: išsaugoti Vilniaus universiteto botanikos sodo įspūdingą senų liepų alėją. GPO užima 0,24 ha plotą, su detaliojo plano teritorija ribojasi šiaurine riba;

Plikakalnio atodanga. Geologinių gamtos paveldo objektų rūšis: atodangos. GPO užima apie 2,30 ha plotą, nuo detaliojo plano teritorijos nutolęs apie 0,6 km šiaurės vakarų kryptimi;

Mažalapė liepa Lazdynuose. Botaninių gamtos paveldo objektų tipas: medžiai ir krūmai, medžio ar krūmo rūšis: mažalapė liepa (*Tilia cordata* Mill.). Objekto skelbimo saugomu tikslas: išsaugoti išskirtinių matmenų medį urbanizuotoje aplinkoje. GPO nuo detaliojo plano teritorijos nutolęs apie 0,75 km vakarų kryptimi.

5 pav. Saugomų teritorijų išsidėstymas planuojamoje teritorijoje

Išvados ir rekomendacijos priimtos vadovaujantis atliktais tyrimais ir studijomis: Tilto per Nerį parengtos dendrologės dr. Linos Straigytytės vertinimas ir rekomendacijos; Ichtologiniai tyrimai atlikti 2015 m. viso sezono metu – rengėjas Lietuvos gamtos fondo projektų vadovas Robertas Staponkus; Lietuvos gamtos fondo gamtosaugos specialistė Dalia Bastytė tyrimai (specialistė vertinimą atliko 2016 m.).

Priemonės „Natura 2000“ teritorijų ir jose saugomų rūšių apsaugai:

Rekomenduojama tilto konstrukcijos darbų, kurie susiję su fiziniu poveikiu dugno substratui ar didelėmis vibracijomis, nevykdyti nuo balandžio 1 d. iki gegužės 31 d. ir nuo spalio 16 d. iki gruodžio 31 d. Taip pat rekomenduojama vengti didelės vandens sedimentacijos polių konstrukcijos metu, tam tikslui naudojant, upėje supiltą pylimą. Šiuos darbus siūloma vykdyti nuo pontonų. Nesant tokiai galimybei, pylimai turėtų būti suformuoti naudojamas ne mažesnio nei 1 cm skersmens plautą žvirgždą.

Siekiant užtikrinti, kad teritorijoje saugomų buveinių plotas nesumažėtų, o jų kokybė nepablogėtų rekomenduojama tilto prieigas pakrantėje palikti kuo natūralesnes, neurbanizuotas. Kolonos besiribojančios su kranto linija (tiek upės vagoje, tiek sausumoje) nerekomenduojamos, nes tai traktuojama kaip kranto linijos – ekotoninės buveinės barjeras.

Rekomenduojama statybos darbus vykdyti prižiūrint biologinės įvairovės ekspertui.

Statybos darbų transportas turėtų judėti aiškiai techniniame projekte pažymėtais keliais (techninis projektas bus rengiamas tik pabaigus PAV procedūras, detalų planą, pakeitus paskirtį), saugant į PŪV teritoriją nepatenkančią augaliją ir miško paklotę.

Po projekto įgyvendinimo teritorija turi būti apželdinama parengus želdinimo projektą suderintą su Neries regioninio parko direkcija.

Siekiant išvengti bent minimalaus poveikio paukščiams, medžių kirtimus reikėtų planuoti rudens arba žiemos laikotarpiu, kad nesunaikinti paukščių dėčių. Aptikus išskeltus inkilus kertamuose medžiuose, rekomenduojama juos perkelti į kitus medžius, esančius toliau nuo planuojamų kirtimų teritorijos. Perkelti inkilus į kitą vietą reikėtų atsižvelgti į tai ar 30 m spinduliu nėra kitų inkilų ir juos kelti į ne žemesnį nei 1,5 m aukštį, šiaurės rytų kryptimi.

Neries upė ir jos pakrantės yra laikomos nacionalinės svarbos migracijos koridoriais, atsižvelgiant į tai ir siekiant nesukelti žymesnio PŪV ir gamtos konflikto, rekomenduojama po tiltu palikti sausius šlaitus gyvūnų praėjimui. Šlaito rekultivacijai po tiltu turi būti panaudotas tos pačios teritorijos dirvožemis, leidžiant jam atželti savaime. Nerekomenduojamas ryškus dirbtinis apatinių tilto dalių apšvietimas. Galimas tik neryškus, neutralus apatinių konstrukcijų apšvietimas. Tilto apšvietimo sprendiniai, kai šviesos srautas nukreiptas į upę – draudžiami. Tilto konstrukcijoje rekomenduojami sprendiniai, sumažinantys galimą vibraciją, ar jos perdavimą į gruntą ir upės dugną.

Kairiajame Neries krante yra rekomenduojama išnaikinti invazinius, greitai plintančius augalus – uosialapius klevus (*Acer negundo*), raukšlėtuosius erškėčius (*Rosa rugosa*) ir rykštenes (*Solidago*). Įrengus tiltą, kairiajame krante rekomenduojama parengus želdinimo projektą sodinti naujus želdinius.

Rekomenduojama atlikti supančios teritorijos vertingų medžių vertinimą ir suprojektuoti kraštovaizdžio kirtimus, pašalinant menkaverčius želdinius, tokiu būdu atveriant vaizdą į išskirtinių parametrų dendrologiniu požiūriu vertingus, toliau pakrantėje augančius ir šiuo metu sunkiai matomus medžius, kurie būtų matomi nuo tilto.

Įrengus tiltą, kairiajame krante rekomenduojama parengti želdinimo projektą naujų želdinių sodinimui.

Siekiant išsaugoti saugomų rūšių marmurinio auksavabalio ir didžiojo ančiasnapio buveines yra rekomenduojama projekto įgyvendinimo metu saugoti senus drevėtus lapuočius, tokius kaip ąžuolus, klevus.

Išvados:

Laikantis pateiktų rekomendacijų ilgalaikis neigiamas poveikis „Natura 2000“ teritorijoms ir saugomoms rūšims yra neprognozuojamas. Galimas laikinas neigiamas poveikis (toks kaip saugomų rūšių trikdymas) statybos darbų metu, tačiau laikantis rekomendacinių priemonių, bei jų vykdymą koordinuojant su biologinės įvairovės ekspertais, leis trumpalaikį poveikį sumažinti iki minimalaus ar nereikšmingo.

Išnaikinus invazines rūšis (uosialapius klevus, raukšlėtuosius erškėčius, rykštenes) prognozuojamas teigiamas poveikis vietinių augalų populiacijoms, kurių invazinės rūšys nebegalės nustelbti ir leis juos išsaugoti.

Saugomos rūšys. Analizuojamoje teritorijoje ir greta jos yra užfiksuota 11 saugomų rūšių stebėjimo atvejų. Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių teritorijoje nėra aptinkama.

Remiantis Saugomų rūšių informacine sistema (SRIS) analizuojamoje teritorijoje ir greta jos yra užfiksuota 11 saugomų rūšių stebėjimo atvejų, 10 skirtingų saugomų rūšių (žr. 2 lentelė, 6 pav.):

2. lentelė. Saugomų rūšių radaviečių informacija (duomenys iš SRIS duomenų bazės)

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	Vystymosi stadija, veiklos požymiai	Radavietės kodas	Paskutinio stebėjimo data
1.	Didysis dančiasnapis (<i>Mergus merganser</i>)	Suaugęs individas, stebėtas gyvas	-	2015-05-07
2.	Latakinis gleivytis (<i>Leptogium corniculatum</i>)	Augantis grybas arba kerpė	RAD-LEP-COR-8557	1936-04-25 1998-05-20
3.	Obelinis minkštadyglis (<i>Sarcodontia crocea</i>)	Augantis grybas arba kerpė	RAD-SAR-CRO-184926 RAD-SAR-CRO-184927	2023-10-25
4.	Marmurinis auksavabalis (<i>Liocola lugubris</i>)	Suaugęs individas, išmatos	-	2018-06-13
5.	Pelkinė laksva (<i>Hammarbya paludosa</i>)	Žydintis augalas	RAD-HAM-PAL-33081	1922-07-22
6.	Pleištinis žirgelis (<i>Ophiogomphus cecilia</i>)	Suaugęs individas, Stebėtas gyvas (praskrendantis, besimaitinantis ir kt.)	Pavieniai stebėjimai	2018-09-11
7.	Siauralapė plautė (<i>Pulmonaria angustifolia</i>)	Žydintis augalas	RAD-PUL-ANG-34288	1994-08-31
8.	Žieduotoji strėliukė (<i>Sympecma paedisca</i>)	Suaugęs individas. Stebėtas gyvas (praskrendantis, besimaitinantis ir kt.)	-	2018-09-14

Rūšys, įrašytos į Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą:

Latakinis gleivytis (*Leptogium corniculatum*) – aukšliagybių (*Ascomycetes*) klasei, gleiviakerpinių (*Collembataceae*) šeimai priklausanti kerpė, kuri aptinkama ant kalkingo smėlio arba ant samanomis apaugusių akmenų atvirose vietose, kur didelė oro drėgmė. Lietuvoje žinomos 2 radavietės Kuršių nerijos nacionaliniame parke ir dabartinėje Vilniaus miesto teritorijoje. Populiacija buvusi Vilniaus miesto teritorijoje (patenkanti ir į analizuojamos teritorijos ribas) nebeegzistuoja. Latakiniam gleivyčiui grėsmę kelia urbanizacija, sporto ir poilsinė veikla ir jai skirtų įrenginių statymas.

Marmurinis auksavabalis (*Liocola lugubris*) priklauso vabalų (*Coleoptera*) būriui, plokštėtausių (*Scarabaeidae*) šeimai. Lervos vystosi trūnijančioje senų lapuočių medienoje arba humusingoje dirvoje, prie pūvančių medžių šaknų, taip pat skruzdžių *Campanotus herculeanus* ir *Formica rufa* skruzdėlynuose. Suaugėliai aptinkami birželio–liepos mėnesiais saulėtomis dienomis prie tekančių lapuočių medžių sulčių, taip pat ant įvairių augalų žiedų. Grėsmę kelia brandžių lapuočių medžių su pažeminėmis ertmėmis šalinimas, senų parkų ir sodų nykimas. Auksavabalio gyvenamose vietose rekomenduojama išsaugoti senus drevėtus lapuočius – ąžuolus, klevus.

Obelinis minkštadyglis (*Sarcodontia crocea*) yra grybas (lapielaižiniai (*Meruliaceae*)), vystosi tarp žievės ir medienos, liepos - spalio mėn. ant lapuočių medžių, daugiausia ant obelių. Substratas yra sena obelis (*Malus*). Pagrindinė nykimo priežastis – senų obelių mažėjimas.

Pelkinė laksana (Hammarbya paludosa) yra lelijainių (Liliopsida) klasės, gegužraibinių (Orchidaceae) šeimos smulkus, iki 10 cm aukščio, daugiametis žolinis augalas, augantis tarpinėse pelkėse ir liūnuose, aukštapelkėse, tarp kiminų paklotės, ant silpnai rūgštaus arba neutralaus substrato. Pagrindinė nykimo priežastis yra melioracija bei pelkių ir vandens telkinių eutrofizacija. Rūšis taip pat yra įrašyta į Vašingtono (CITES) konvencijos II priedą.

Pleištinis žirgelis (*Ophiogomphus cecilia*) – žirgelių (Odonata) būriui, upinių žirgelių (Gomphidae) šeimai priklausantis vabzdys. Lervos vystosi 3–4 metus švariose vidutinio dydžio ir didelėse upėse, tinkamiausios buveinės – sraunesni, tiesiogiai saulės apšviečiami upių ruožai, kurių didžiąją dugno dalį sudaro žvirgždas, nedaug vandens augalų ir nėra dumblo. Birželio pradžioje–liepą suaugusios lervos išlipa ant kranto ir prisitvirtina prie įvairių augalų. Išsinėrę suaugėliai migruoja į miškų aikštes, kirtavietes, netankius miškus, nesusivėrusias smiltpieves, pasimaitinę grįžta į veisimosi vietas prie upių. Upių patvenkimas, vandens tarša bei intensyvi žemdirbystė arti upių, sukelti upių eutrofizaciją, užžėlimą ir uždumbėjimą kelia grėsmę šiai žirgelių rūšiai, todėl rekomenduojama išlaikyti tinkamas veistis upių buveines, jų neužtvinkinti, neteršti, prie tekančio vandens telkinių nenaudoti trąšų ir pesticidų. Rūšis taip pat yra įrašyta į Berno konvencijos II priedą, Buveinių direktyvos II ir IV priedus.

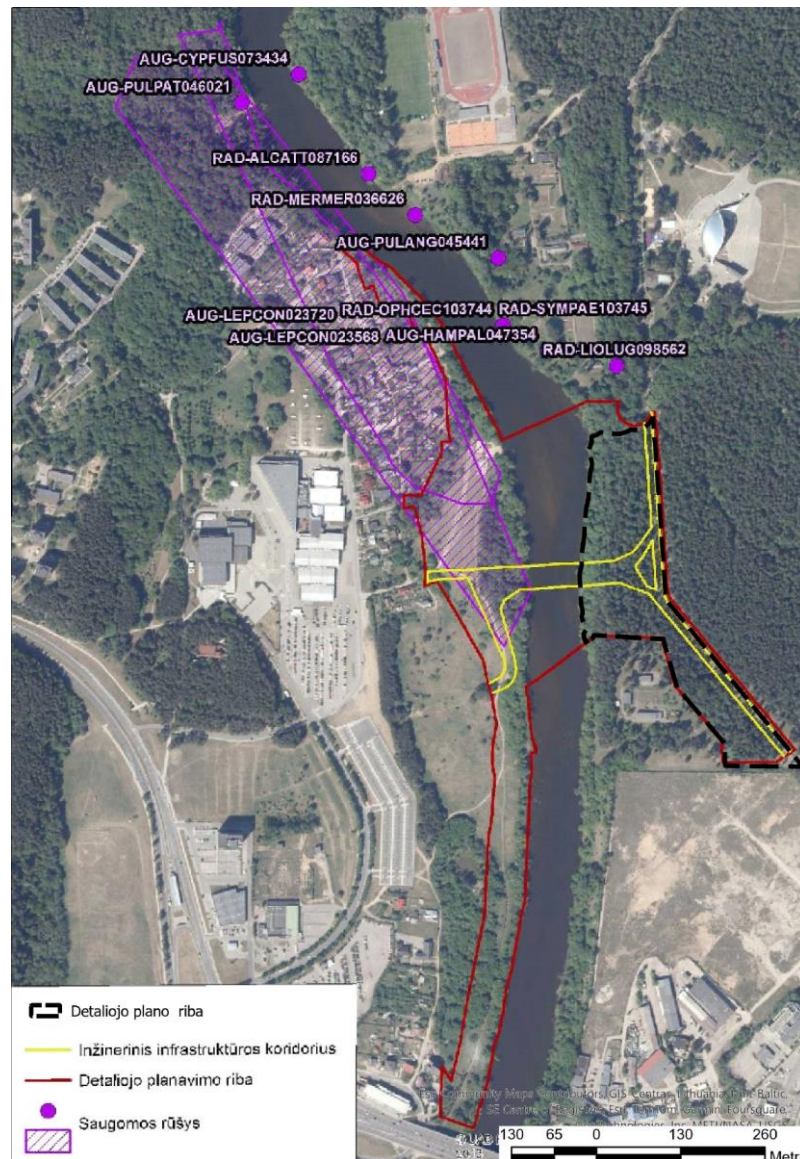
Siauralapė plautė (*Pulmonaria angustifolia*) – magnolijainių (Magnoliopsida) klasės, agurklinių (Boraginaceae) šeimos daugiametis, trumpu šakniastiebiu, 0,2–0,3 m aukščio žolinis augalas. Dažniausiai auga retuose šviesiuose pušynuose ir ąžuolynuose su pušimis, taip pat pasitaiko plačialapių miškuose, mišriuose miškuose su tankiu lazdynų traku, lazdynais apaugusiuose šlaituose, miškų aikštelėse, palei miškų keliukus, kirtavietėse, pamiškėse, šlaituose. Savaimė sunyksta pavėsyje. Augalui grėsmę kelia intensyvus ūkininkavimas miškuose, miško paklotės ardymas, trypimas, rinkimas vaistams.

Rūšys, išbrauktos iš Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašo nuo 2019 sausio 1 d.:

Didysis dančiasnapis (*Mergus merganser*) priklauso žąsinių (Anseriformes) būriui, Lietuvoje perinti, migruojanti ir žiemojanti rūšis. Lietuvoje didžiausia perinčios populiacijos dalis susitelkia miškingoje pietinėje, rytinėje, pietrytinėje dalyse palei ežerus ir upelius, išilgai Nemuno ir kitų didžiųjų upių. Užfiksuota tendencija apsigyventi miestuose (Vilniuje ir Trakuose). Lizdus krauna miškingose vietovėse prie ežerų ir upių medžių drevėse, apleistų pastatų plyšiuose, ertmėse tarp akmenų ar suvirtusių medžių, peri gegužės – birželio mėnesiais. Grėsmę kelia tinkamų buveinių mažinimas (senų drevėtų medžių iškirtimas), todėl rūšies išsaugojimui svarbu tinkamų medžių upių ir ežerų kaimynystėje išsaugojimas. Dažnai lankomose vietose paukščiams gali būti trukdoma maitintis. Rūšis yra įtraukta į Berno konvencijos III, Bonos konvencijos II priedus, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos II priedą.

Europos Bendrijos svarbos rūšis (Buveinių direktyvos 4 priedo rūšis):

Žieduotoji strėliukė (*Sympecma paedisca*) – žirgelių (Odonata) būrio, žaliųjų strėliukių (Lestidae) šeimos vabzdys. Lervos aptinkamos mezotrofiniame ar vidutiniškai eutrofiniame stovinčiame vandenyje, kartais lėtai tekančiame vandenyje: dideliuose ežeruose, žemapelkėse, durpynuose. Buveinėse gausi kranto ir vandens augalija. Suaugėliai žiemoti renkasi iki kelių kilometrų nuo vandens telkinių nutolusias buveines, kurios bent iš kelių pusių yra apsuptos aukštaūgių žolių augalija, besiribojančia su aukštesniais krūmais ar medžiais. Rūšiai grėsmę kelia užtvankų statymas, užterštos nuotekos, buveinių kaita, sausros.

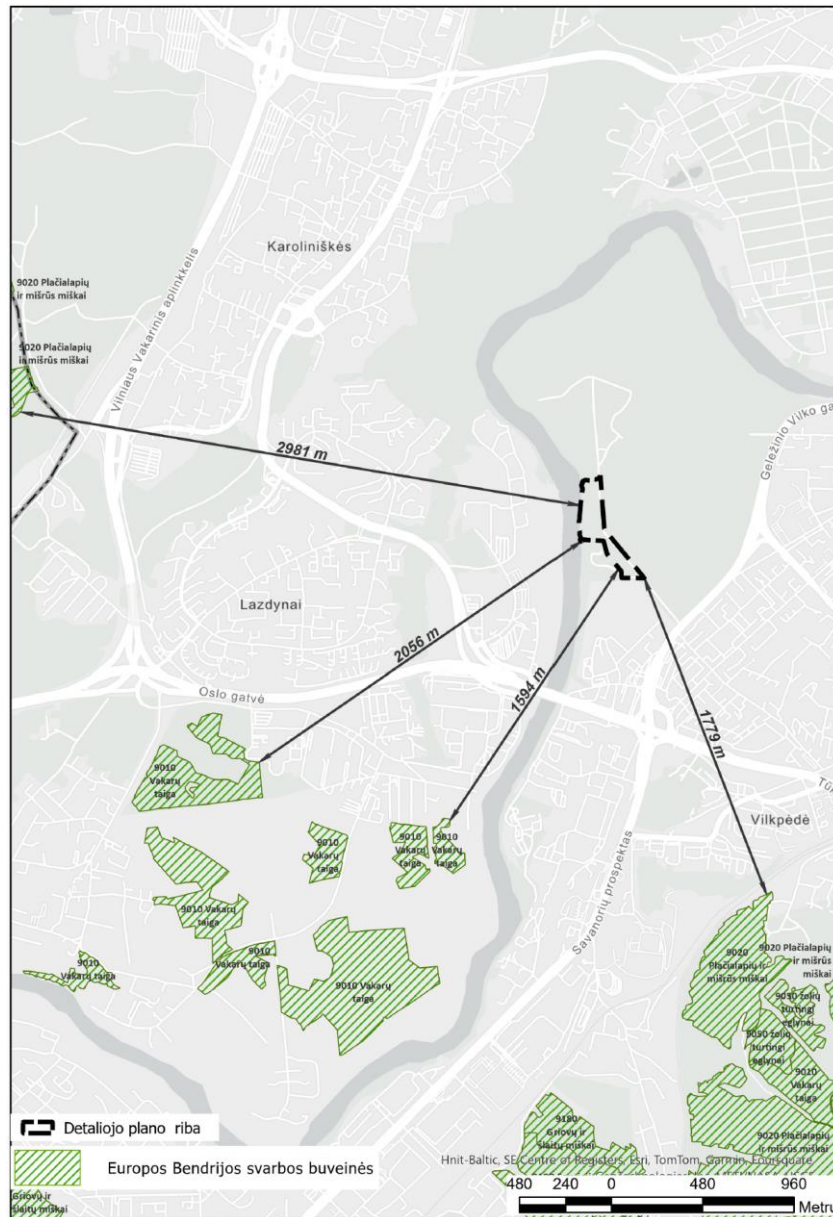

6 pav. Saugomų rūšių radavietės ir augavietės (šaltinis: SRIS duomenų bazė)

Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės

Nagrinėjama teritorija nepatenka į EB svarbos natūralias buveines ir su jomis nesiriboja. Artimiausia EB svarbos natūrali buveinė nuo analizuojamos teritorijos nutolusi apie 1561 m. Kitos artimiausios EB svarbos natūralios buveinės (7 pav.):

- Miškų buveinė, tipas 9020 (Epifitų turtingi Fenoskandijos hemiborealiniai natūralūs seni plačialapių miškai (*Quercus*, *Tilia*, *Acer*, *Fraxinus* arba *Ulmus*)), nuo analizuojamos teritorijos ribos nutolusi apie 2903 m vakarų kryptimi;
- Miškų buveinė, tipas 9010 (Vakarų taiga), nuo analizuojamos teritorijos ribos nutolusi apie 1561 m pietvakarių kryptimi;
- Miškų buveinė, tipas 9020 (Epifitų turtingi Fenoskandijos hemiborealiniai natūralūs seni plačialapių miškai (*Quercus*, *Tilia*, *Acer*, *Fraxinus* arba *Ulmus*)), nuo analizuojamos teritorijos ribos nutolusi apie 1784 m pietryčių kryptimi;
- Miškų buveinė, tipas 9010 (Vakarų taiga), nuo analizuojamos teritorijos ribos nutolusi apie 2041 m pietvakarių kryptimi.

7 pav. Europos bendrijos svarbos buveinės planuojamos teritorijos gretimybėse

Galimas poveikis teritorijoje ir teritorijos gretimybėse aptinkamoms saugomoms rūšims :

Didžiausia poveikis prognozuojamas pleištiniam žirgeliui (pleištinėi skėtei), jų lervos dažniausia sutinkamos tose upių atkarpose, kur vyrauja smėlio-žvirgždo dugnas. Neries upės atveju toks gruntas fiksuotas geros ir vidutinės būklės sraunumose su kurklių bendrijomis. Lervos gyvena įsirausiosios smėlio-žvirgždo dugne, vengia uždumblėjusių vietų. Pleištinė skėčių lervos yra plėšrios, jos minta įvairiu, tinkamo dydžio maistu, dažniausiai įvairiais vandens bestuburiais. Medžiodamos pasikliauja rega ir lytėjimu. Rega ypač svarbi vėlesnėse lervinėse stadijose. Upės dugno kasimas ir krantų ardymas didina nešmenų išplovimą ir mažina vandens skaidrumą, kas be abejo daro įtaką rega pasikliaujančioms žirgelių lervoms. Siekiant apsaugoti pleištinę skėtę ir jos buveines nuo neigiamo poveikio, galimos apsaugos priemonės.

Kurklių bendrijos - augalijos rūšių įvairovė upėse priklauso nuo upės gylio, pločio ir srovės greičio. Kurklėms *Batrachium fluitans* ir *B. penicillatus* būtinos upių sraunumos su smėlio, žvirgždo ir gargždo substratu. Statybos darbų fiziškai dalį kurklių bendrijos nebus sunaikintos, o poveikio geros būklės bendrijoms nebus arba jis bus minimalus. Geros būklės buveinės nustatytos 65 m aukščiau planuojamo tilto ir 2110 m žemiau bevardėje rėvoje. Vidutinės būklės buveinė 90 m pagal padengimą vyrauja (75%) *Butomus umbellatus*. Nors tai tipiška šių buveinių rūšis, tačiau konkreti buveinė nėra tipiška upių sraunuma su kurklių bendrija. Padidėjusi sedimentacija šiai buveinei

neigiamo poveikio neturės. Galimas net teigiamas poveikis, kadangi *Butomus umbellatus* dažniausiai aptinkamas pelkėse bei pelkėtose vietose. Padidėjęs nešmenų susikaupimas bevardėje rėvoje ties Žemaisiais Paneriais mažai tikėtinas, kadangi tyrimų ruožas žemiau Lazdynų tilto yra gana homogeniškas su vyraujančia lėta upės tėkme, kur nusės didžioji dalis nešmenų. Poveikį šiai buveinei gali turėti nebent sumažėjęs vandens skaidrumas žydėjimo metu, kuris neigiamai veikia šią bendriją, o ypač *B. fluitans*. Esant gausiai lokaliai populiacijai ir nedideliame gylyui, ši bendrija turi galimybę prisitaikyti prie laikino vandens skaidrumo sumažėjimo, o net ir sunaikinus lokalia kurklių bendriją, ji turi galimybę atsikurti, iš aukščiau aptinkamų kurklių populiacijų ir dugno substrate esančių sėklų.

Baltijos lašiša. Pirmamečių lašišos jaunikliai nelinkę pasklisti toli nuo nerštaviečių, todėl jų tankumas leidžia nustatyti rėvas, kuriose vyksta nerštas, o kai kurias atvejais net konkrečias neršto vietas. Upių sraunumos Neryje su kurklių bendrijomis yra glaudžiai susijusios su lašišų nerštu. Remiantis rezultatais, praėjusių metų rudenį lašišos neršė inventorizuotose geros būklės buveinėse ir vidutinės būklės buveinėje ties VU botanikos sodu (1, 2 ir 7 tyrimo vietos; 42 paveikslas). Kadangi šios buveinės išsidėsčiusios aukščiau planuojamo tilto arba gerokai žemiau jo, poveikis lašišų jaunikliams mažai tikėtinas. Vis dėlto, ši atkarpa yra svarbi kaip migracijos koridorius į pagrindines nerštavietes.

Upinė nėgė – vykdant tilto statymo darbus gali būti sutrikdyta nėgių migracija.

Paprastasis kūjagalvis – PŪV statybos darbų metu sukeliama sedimentacija gali daryti neigiamą poveikį neršto intensyvumui ir sėkmei.

Ūdros veiklos žymės rastos artimoje planuojamo tilto aplinkoje nuosekio metu atsiradusiose seklumose. Dėl padidėjusio žmonių srauto ir trikdymo ūdros greičiausiai vengs upės atkarpos abipus tilto, tačiau ūdros gali užimti nuo kelių iki keliolikos kilometrų ilgio upių ir upelių atkarpas. Kadangi upės pakrantės žemiau planuojamo tilto yra mažai urbanizuotos ir taip pat lankomos ūdrių, tilto statyba žymaus poveikio būklei neturės.

Kartuolė – galimas poveikis dėl fizinis buveinių sunaikinimas ripalėje konstrukcijos metu, pašalinus kranto augmeniją, bei statybos metu sukeltas intensyvūs nešmenų judėjimas. Didelis dumblo ir organinių sąnašų kiekis yra pražūtingas dvigeldžiams moliuskams, kurie yra būtini kartuolių nerštui. Tačiau didžiausias jų tankumas nustatytas lėtos tėkmės atkarpoje žemiau Lazdynų tilto, kur poveikis dvigeldžių populiacijoms dėl resedimentacijos yra mažai tikėtinas.

Kirtikliai - visas tyrimų ruožas yra gana homogeniškas, jame vyraujančios lėta upės tėkmė ir kirtikliams tinkamas gruntas. Pastarųjų tyrimų metu sugauti tik suaugę individai, tačiau ankstesnių tyrimų metu rasti visų amžinių grupių individai, kas rodo, kad visas tyrimų ruožas yra tinkamas kirtikliams, tačiau jų tankumas nesiekė kriterijaus, kurį turi atitikti šios rūšies apsaugai svarbios vietovės. Planuojamoje vietovėje galimas poveikis dėl konstrukcijos darbų – fizinis buveinių sunaikinimas.

Latakinis gleivytis analizuojamoje teritorijoje paskutinį kartą buvo fiksuotas 1936 metais, vėlesniais (1998 m.) duomenimis jo radavietė žymėta kaip sunaikinta, todėl galima teigti, kad vietovėje vyraujančios sąlygos stipriai pakito ir yra nebetinkamos augti šiai kerpei, todėl neigiamas poveikis šiai, analizuojamoje teritorijoje galimai jau nebeaptinkamai rūšiai yra neprognozuojamas;

Pelkinė laksana greta analizuojamos teritorijos buvo užfiksuota 1922 metais, todėl yra tikėtina, kad ši rūšis teritorijoje yra jau nebeaptinkama dėl per ~100 metų stipriai pasikeitusių aplinkos sąlygų, kurios sąlygojo rūšies pasitraukimą. Dėl to neigiamas poveikis šiai, paprastai pelkėse aptinkamai rūšiai yra neprognozuojamas;

Žirgelių (pleištinės skėtės ir žieduotosios strėliukės) išsaugojimui yra numatoma prie tekančių vandens telkinių nenaudoti trąšų ir pesticidų, nekeisti vandens augalijos, neužtvinkinti upių ir jų neteršti. Projekto įgyvendinimo metu nebus vykdomos išvardintos veiklos, todėl neigiamas poveikis žirgelių rūšims yra neprognozuojamas, galimas tik laikinas trikdymas tilto statybos metu;

Siekiant apsaugoti marmurinio auksavabalio ir didžiojo dančiasnapio buveines yra numatoma projekto įgyvendinimo metu išsaugoti senus drevėtus lapuočius, tokius kaip ąžuolus, klevus;

Priemonės biojvairinės ir saugomų teritorijų apsaugai :

Pleištinės skėtės apsaugai nuo gegužės 1 d. iki rugsėjo 20 d. numatoma vykdyti darbus upės dugne dviem alternatyvų tipais: 1 ekstensyviai, kuomet taškinė sedimentacija nebūtų tokia gausi ir sukeltas nešmenų kiekis dėl natūralaus atsiskiedimo neturėtų žymaus poveikio vandens skaidrumui; 2 intensyviai, visi planuojami darbai reikalaujantys krantų ar dugno substrato ardymo turėtų būti atlikti kiek įmanoma greičiau 1-2 dienų bėgyje ir nevykdomi 5 dienas po to leidžiant upės tėkmei nunešti sedimentus upe žemiau. Manoma, jog vienas iš svarbiausių

kriterijų žirgeliams pasirenkant tinkamas kiaušinių dėjimui buveines – vandens skaidrumas. Todėl šiuo atžvilgiu labiau priimtina antroji alternatyva, kuomet sukelti intensyvūs nešmenys kelių dienų bėgyje yra nuplukdomi žemyn upe. Tokių būdu gali būti sukeliamas trumpalaikis stresas hidrobiontams, kuris neturi didesnio poveikio bendrai saugomų rūšių būklei, dėl tinkamų dauginimuisi buveinių praradimo. Dėl lašišinių žuvų migracijos ir neršto laikotarpiu nuo rugsėjo 1 d. iki lapkričio 30 d. visi darbai susiję su intervencija į upės dugną turi būti stabdomi.

Upinių nėgių apsaugai migracijos laikotarpiu nuo balandžio 1 d. iki gegužės 15 d. nakties metu numatoma riboti tiesioginį upės apšvietimą ir vibracijas konstrukcijos darbų metu, jei jos vykdomos tamsiuoju paros metu.

Paprastojo kūjagalvio apsaugai neršto metu nuo balandžio 1 d. iki gegužės 15 d. turi būti ribojama veikla, kuri sukeltų vandens sąlygų pokyčius (padidėjusi sedimentacija ir kt.) nerštavietėse, rėvoje ties Žemaisiais Paneriais bei žemiau tilto esančiuose neršimui tinkamuose ruožuose ir darytų neigiamą poveikį neršto intensyvumui ir sėkmei.

Statybos laikotarpiu turi būti vykdomas ichtiofaunos ir hidrobiontų monitoringas. Monitoringą rekomenduojama atlikti aukščiau ir žemiau tilto prieš statybos darbus (liepos – rugsėjo mėnesį) ir po statybos darbų (išardžius laikino tilto atramas). Statybos darbų poveikio vertinimas vykdomas, stebint bendrus žuvų bendrijos ir upės atkarpos ekologinės būklės pokyčius, taikant Lietuvos žuvų indeksą, bei stebint saugomų hidrobiontų rūšių pagal „Lietuvos Respublikos greižtai saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą“, „Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą“, Buveinių direktyvos II priedą ir Berno konvencijos III priedą aptinkamumą ir gausumą. Žuvų bendrijos monitoringo tyrimu metu vadovautis Lietuvos aplinkos apsaugos normatyviniu dokumentu LAND 85-2007 „Lietuvos žuvų indekso apsakaičiavimo metodika“, saugomų hidrobiontų stebėseną vykdyti remiantis standartizuotais jų monitoringo metodais (Balčiauskas 2016).

Siauralapės plautės išsaugojimui numatoma statybos darbų transportui ir darbuotojams judėti tik sutartose statybos darbų ribose, nes augalo buveinėms grėsmę kelia miško paklotės ardymas, trypimas. Tokiu būdu bus saugojama į planuojamą teritoriją nepatenkanti augalija ir miško paklotė.

Siekiant išvengti bent minimalaus poveikio paukščiams, medžių kirtimus reikėtų planuoti rudens arba žiemos laikotarpiu, kad nesunaikinti paukščių dėčių. Aptikus iškeltus inkilus kertamuose medžiuose, jie turi būti perkelti į kitus medžius, esančius toliau nuo planuojamų kirtimų teritorijos. Perkelti inkilus į kitą vietą reikėtų atsižvelgti į tai ar 30 m spinduliu nėra kitų inkilų ir juos kelti į ne žemesnį nei 1,5 m aukštį, šiaurės rytų kryptimi.

Siekiant užtikrinti, kad teritorijoje saugomų buveinių plotas nesumažėtų, o jų kokybė nepablogėtų numatoma tilto prieigas pakrantėje palikti kuo natūralesnes, neurbanizuotas. Neries upė ir jos pakrantės yra laikomos nacionalinės svarbos migracijos koridoriais, atsižvelgiant į tai ir siekiant nesukelti žymesnio planuojamo tilto ir gamtos konflikto, planuojama po tiltu palikti sausus šlaitus gyvūnų praėjimui.

Siekiant išsaugoti saugomų rūšių marmurinio auksavabalio ir didžiojo ančiasnapio buveines yra numatoma projekto įgyvendinimo metu saugoti senus drevėtus lapuočius, tokius kaip ąžuolus, klevus.

Siekiant apsaugoti varliagyvių buveines, turi būti kompensuojamos varliagyvių žiemavietės, kurios galimai bus sumaikintos keičiant reljefą dėl tilto statybos. Planuojamo tilto teritorijoje vyksta intensyvi varliagyvių migracija, todėl varliagyvių judėjimo vietose būtina įrengti specialias varliagyviams skirtas pralaidas, kurios turi būti sujungtos varliagyvius nuo kelio apsaugančiomis ir į pralaidą nukreipiančiomis tvorelėmis. Veisimosi ir maitinimosi buveinių išsaugojimas turi būti įgyvendinamas PAV numatytomis priemonėmis. Tiltu statybos darbai nevykdomi rytiniame Neries šlaite, kuriame varliagyviai žiemoja - nuo spalio 1 d. iki balandžio 30 d. imtinai ir poravimosi metu – gegužės mėnesį. Likusioje statybos darbų teritorijoje turi būti įrengiamos laikinos tvorelės, neleidžiančios varliagyviams patekti į statybų teritoriją ir, esant reikalui, varliagyvių perkėlimas iš statybų teritorijos. Statybos darbus turi prižiūrėti biologinės įvairovės ekspertas.

Išvados: Ilgalakis neigiamas poveikis saugomoms teritorijoms, saugomoms rūšims ir/ar buveinėms yra neprognozuojamas. Galimas laikinas neigiamas poveikis (toks kaip saugomų rūšių trikdymas) statybos darbų metu, tačiau laikantis rekomendacinių priemonių, bei jų vykdymą koordinuojant su biologinės įvairovės ekspertais, leis trumpalaikį poveikį sumažinti iki minimalaus ar nereikšmingo.

Kultūros paveldo vertybės. Planuojamos teritorijos didesnioji dalis (šiaurinė ir centrinė) patenka į nekilnojamosios kultūros vertybės - Vingio parko (unikalus objekto kodas 30663) teritorijos pietvakarinę dalį. Vingio parko (unikalus objekto kodas 30663), kaip vietovės, vertingųjų savybių pobūdis: archeologinis (lemiantis reikšmingumą), architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus), etnokultūrinis (lemiantis reikšmingumą unikalus), istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus), kraštovaizdžio, memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus), urbanistinis (lemiantis reikšmingumą svarbus), želdynų (lemiantis reikšmingumą unikalus).

Kiti artimiausi nekilnojamojo kultūros paveldo objektai (žr. 8 pav.):

Greta Planuojamos teritorijos šiaurinės dalies yra nekilnojamosios kultūros vertybė Jėzuitų vienuolyno ir kitų statinių kompleksas (unikalus objekto kodas 33873), esantis už apie 25 metrų nuo Planuojamos teritorijos šiaurės kryptimi. Komplexo vertingųjų savybių pobūdis: archeologinis (lemiantis reikšmingumą), architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas), istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus), kraštovaizdžio, želdynų (lemiantis reikšmingumą retas). Šiame komplekse yra nekilnojamojo kultūros paveldo objektai: oficina (unikalus objekto kodas 33874), arklidė (unikalus objekto kodas 33875), namas (unikalus objekto kodas 33876), pirma oranžerija (unikalus objekto kodas 33877), antra oranžerija (unikalus objekto kodas 33878), rūsys (unikalus objekto kodas 33879), tvora (unikalus objekto kodas 33880). Statiniai yra už apie 60-260 metrų nuo Planuojamos teritorijos šiaurės kryptimi.

Vingio parko vakarinėje dalyje esantis Vilniaus Vingio kapinių kompleksas (unikalus objekto kodas 33766), Vilniaus Vingio kapinių komplekso koplyčios-mauzoliejaus tvora su vartais (unikalus objekto kodas 33767), Vilniaus Vingio kapinių komplekso Maro aukų ir I, II pasaulinių karų karių kapinės, vad. Vingio karių kapinėmis (unikalus objekto kodas 12870), Vilniaus Vingio kapinių komplekso „Miegančio liūto“ skulptūra (unikalus objekto kodas 33779), Vilniaus Vingio kapinių komplekso Natalijos Repninios koplyčia-mauzoliejus (unikalus objekto kodas 1036). Komplexas yra už apie 770 metrų nuo planuojamos teritorijos rytų kryptimi.

Vilniaus parodų rūmai (unikalus objekto kodas 15893), esantys už 380 metrų nuo planuojamos teritorijos vakarų kryptimi.

Vilniaus miesto dalis, vad. Lazdynais (unikalus objekto kodas 16079), esanti už 580 metrų nuo planuojamos teritorijos vakarų kryptimi.

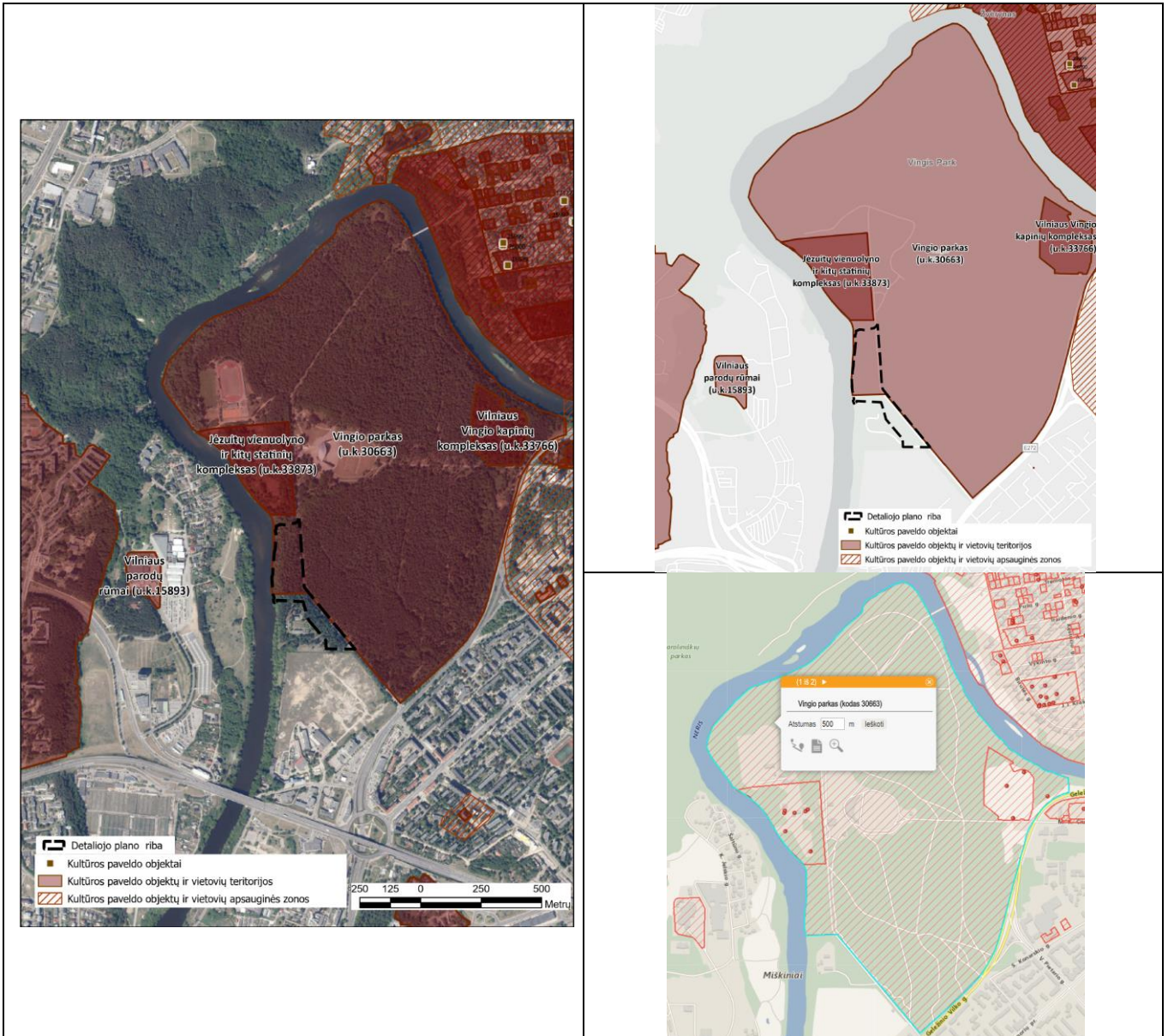
Švedų akmuo su plokščiadugniu dubeniu (unikalus objekto kodas 20795), esantis už apie 460 metrų nuo planuojamos teritorijos rytų kryptimi.

Lietuvos nacionalinio radijo pastatas (unikalus objekto kodas 35186), esantis už apie 780 metrų nuo planuojamos teritorijos rytų kryptimi.

Vilkpėdės ligoninės statinių kompleksas (unikalus objekto kodas 31673), esantis už apie 970 metrų nuo planuojamos teritorijos pietų kryptimi.

Dievo Apvaizdos bažnyčia (unikalus objekto kodas 22800), esanti už apie 790 metrų nuo planuojamos teritorijos pietryčių kryptimi.

Vilniaus miesto istorinė dalis, vad. Naujamiesčiu (unikalus objekto kodas 33653), esanti už apie 1020 metrų nuo planuojamos teritorijos rytų kryptimi.

8 pav. Kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijos planuojamos teritorijos atžvilgiu

Poveikis:

Vingio parke planuojamo tilto pozicija ir prieigų tvarkymas lokaliai fragmentiškai ir neutraliai įsilies į M.K Čiurlionio g., todėl kompoziciškai nedarys reikšmingos įtakos. Vingio parko srautams ir judėjimo scenarijui tilto atsiradimas įtakos turės – tai bus naujas pateikimas į Vingį iš dešiniojo kranto, dėl to ši zona taps vakariniais Vingio parko vartais. Siekiant, kad naujos prieigos dešiniajame krante teigiamai ir kompoziciškai pagrįstai įsiliėtų į bendrą Vingio parko sistemą, jų formavimas grindžiamas Jėzuitų rūmų bei buv. Užvingio salos ansablišku, tai pabrėžiant tilto pozicija bei prieigų (parko) komponavimo sprendiniais.

Vingio parkas.

Poveikis vertingosioms savybėms:

Planavimo sprendiniai - XVI a. - XX a. pr. susiformavusi ašinė parko centrinės dalies plano kompozicija su didele atvira erdve prie Estrados pastato; tūrinė erdvinė kompozicija, kurią formuoja Jėzuitų vienuolyno ir kitų statinių kompleksas (33873), Vilniaus Vingio kapinių kompleksas (33766), Estrados pastatas ir aikštė, administracinis pastatas, (-; -; TRP; FF Nr. 4-18, 24-28, 38, 40, 57-58; Priedai Nr.2, 5, 6, 7; 2011 m.), parko vartai (-; -; TRP; 15.5; FF Nr.15; 2001 m.); panoramos nuo Žvėryno rajono, Karoliniškių geomorfologinio draustinio apžvalgos aikštelės, Televizijos bokšto, Šatūnų g. ir greta jos esančios Neris pakrantės, kuriose iš miško silueto iškyla tik Estrados pastato tūris (-; -; TRP; FF Nr.1-3, 63-72; Priedai Nr. 7, 8; 2011 m.).

Planavimo kategorijai priskiriamiems pastatams ir statiniams poveikis dėl planuojamo tilto ir jo aplinkos įrengimo nereikšmingas – planuojamas tiltas ir jo prieigų statiniai numatomi Vingio parko pietvakarinėje dalyje, apie 250 metrų piečiau Jėzuitų vienuolyno ir kitų statinių komplekso ribos, apie 450 metrų piečiau nuo akcentuotos parko ašies. Nuo numatomo tilto planuojami pėsčiųjų ir dviračių takai įsilies į rytų kryptimi nuo jo esančią M. K. Čiurlionio g. Planavimo kategorijai aktualiose išskiriamose panoramose tiltas bus pastebimas fragmentiškai, išskiriamų svarbių parko elementų neužgoš. Tiltas bus suprantamas kaip laisvai stovintis lengvas ažūriškas objektas medžių fone. Įrengus planuojamas tilto prieigas kairiajame krante, Vingio parko prieigos iš tolimų aukštų rakursų pasipildys artikuliuota buv. Užvingio salos kompozicija.

Žemės ir jos paviršiaus elementai - terasinis Neris upės slėnio reljefas - keturios viršsalpinės terasos ir salpa (-; -; TRP; 15.6, 15.7, FF Nr. 12, 29, 37, 63, 64, 68-72; Priedai Nr. 9-11, 2011 m.) glaciokarstinės dubės ledynmečiu Vilniaus miesto teritorijoje susiformavusioje uždarytųjų daubų juostoje su ežerėliais (-; -; 15.6; Priedai Nr. 8, 9, 2011 m.).

Detaliojo plano teritorijoje ir vietoje, kurioje numatoma tilto statyba, I ir II viršsalpinės terasos Vilniaus miesto geomorfologinio žemėlapiu duomenimis nėra nustatytos. Planuojamo tilto atramos numatomos tarp Vingio parko III-iosios terasos ir salpos esančiame šlaite.

Pagal šiuo metu planuojamą Užvingio tilto statybos etapiškumą, pirmame darbų etape numatomi teritorijos apsaugos ir pritaikymo statybvietai bei atramų įrengimo darbai. Atliekant tilto atramų statybos darbus salpinėje terasoje numatomi žemės kasimo darbai. Taip pat šiame etape numatoma iškasti, apsaugoti ir paruošti persodinimui vertingus medžius, patenkančius į statybvietai teritoriją.

Antro statybos darbų etapo metu bus įrengta plieninė tilto perdanga. Trečio etapo metu bus formuojamas landšaftas, atsodinami vertingi ir pasodinami nauji medžiai suplanuotose teritorijose. Bus sutvarkomi ir rektivuojami statybvietai plotai, tame tarpe ir salpinės terasos pirminė (iki statybos darbų buvusi) būklė.

Tilto dangos viršutinė altitudė Vingio parko pusėje planuojama pagal III-osios viršsalpinės terasos esamą altitudę, kuri turės būti patikslinta pagal stambaus mastelio topografinį planą. Tiltą jungiantys takai planuojami III-osios viršsalpinės terasos paviršiuje, dėl ko įtakos III viršsalpinei terasai nenumatoma. Formuojamame tilto prieigų inžinerinės infrastruktūros sklype (pagrindiniame brėžinyje sklypo Nr. 2) nauji takai bus vedami nuo M. K. Čiurlionio g. (105-106 abs. alt.) link tilto pradžios (101 abs. alt.) ir palaiptams įspaudžiami į esamą tereną (nuo 0 m ties Čiurlionio g. iki 1,5 m reliatyvaus gylio ties tiltu). Šiuo erdvinio veiksmu bus atskiriamas autentiškas miško terenas bei nauji takai ir su jais susijusi tilto prieigų infrastruktūra. Įspaudimas suteiks galimybę tolygiam judėjimui link tilto, bei kaip aiškus naujas sluoksnis interpretuos vandens formuoto raguvėto šlaito charakterį. Tarp Vingio parko III-iosios terasos ir I – osios terasos bei salpos esančiuose šlaituose, tiek šiauriau planuojamo tilto, tiek ir už detalio plano teritorijos ribų yra išraiškingų vandens srautų suformuotų raguvų, kurias siekiama atkartoti tilto prieigose formuojamais takais. Tuo tarpu atskiriesiems želdynams formuojamuose žemės sklypuose jokie reljefo keitimo ir medžių šalinimo darbai nėra numatomi.

Vingio parko vertingosioms savybėms priskirtoms trečiajai viršsalpinei terasai ir salpai numatomas nežymus ir laikinas (salpai) poveikis, kuris susijęs su tilto būtinųjų konstrukcijų įrengimu (tilto atramą numatoma įrengti tarp Neries upės ir III-osios viršsalpinės terasos esančioje terasos pakopoje).

Kadangi planuojamai teritorijai taikomi paveldosaugos reikalavimai, prieš statybos darbų pradžią žemės judinimo darbų vietose privaloma atlikti archeologinius tyrimus.

Vertingosioms savybėms priskirtoms I ir II viršsalpinėms terasoms poveikis nenumatomas, nes detaliojo plano teritorijoje šių terasų nėra. Glaciokarstinėms dubės yra Vingio parko rytinėje dalyje, joms detaliojo plano sprendinių poveikis nenumatomas.

Takai, keliai ir jų dalys - istorinės takų trasos: teritorijos centrinėje dalyje iki XVIII a. II p. susiformavusi parko R-V krypties trasa, jungianti M. K. Čiurlionio g. su Estrados aikšte (-; -; TRP; 15.5; FF Nr. 15-18, 21, 24, 26-28; Priedai Nr. 1-7; 2011 m.), teritorijos vakarinėje dalyje iki XX a. pr. susiformavusi Š-P krypties laužtinės linijos trasa, jungianti Žvėryno tiltą su Geležinio Vilko g. (-; iš dalies pakitusi; TRP; 15.5; FF Nr. 31-33, 62; Priedai Nr. 2-3, 5-6, 16, 18; 2011 m.), teritorijos šiaurinėje dalyje iki XVIII a. II p. susiformavęs tako trasos fragmentas lankstu vedantis nuo Vilniaus Vingio kapinių komplekso į Jėzuitų vienuolyno ir kitų statinių kompleksą (iki XX a. pr. takas vedė nuo dabartinės M. K. Čiurlionio g., vėliau dalis tako trasos sunaikinta įrengiant kapines; TRP; 15.5; FF Nr. 34, 53-55; Priedai Nr.5-6).

Vertingosiose savybėse priskirtai R-V krypties, bei šiaurinės dalies trasoms poveikis nenumatomas, jos nuo planuojamo tilto ir jo prieigų statinių nebus vizualiai matomos. Vertingosiose savybėse priskirtai Š-P krypties trasai numatomas minimalus poveikis: aprašytų istorinių takų trasų, jų ašių keisti nenumatoma, nuo tilto planuojami pėsčiųjų ir dviračių takai įsilies į rytų kryptimi esančią M. K. Čiurlionio g. Š-P krypties trasai, Planuojamoje teritorijoje sutampančioje su M. K. Čiurlionio g., tikslinamos gatvių raudonosios linijos bei formuojamas inžinerinės infrastruktūros koridorių teritorijų žemės naudojimo būdo sklypas Nr. 3. Šiuo metu M. K. Čiurlionio gatvė yra asfalto dangos, neturinti gatvės bortų, o pėsčiųjų-dviračių takas yra nutiestas lygiagrečiai M. K. Čiurlionio gatvei, rytinėje jos pusėje. Takui naudota asfalto danga. Tarp gatvės ir pėsčiųjų-dviračių tako yra palikta žalia skiriamoji juosta, kurioje yra likę augantys medžiai. Tiek gatvei, tiek pėsčiųjų-dviračių takui, yra įrengtas apšvietimas. Šiuo projektu gatvės trasos, konstrukcijos, gatvių elementų keisti nenumatoma, planuojamas nuo tilto einančių pėsčiųjų ir dviračių takų sujungimas su M. K. Čiurlionio g. esančiais takais sklypo Nr. 1 šiaurinėje ir pietinėje dalyse. Projektuojama dviračių takų danga – asfaltas (raudonos spalvos), pėsčiųjų takų – asfaltas – (juoda spalva).

Želdynai ir želdiniai - pušų šilas, kuris yra Vilniaus miesto gamtinio karkaso sudėtinė dalis ir jo apželdinimo pobūdis (rekreaciniai miškai sudaro $\geq 80\%$ parko ploto, parko medynų struktūroje 2/3 sudaro pušynai, o likusioje vyrauja qžuolynai, klevynai, liepynai, beržynai; -; TRP; 15.1, 15.8, 15.9, 15.11; FF Nr.1, 2, 5, 7-10, 12-23, 25-26, 33-37, 53-56, 60-64, 68, 71; Priedai Nr.5-8, 14, 15, 18; 2011 m.); Botanikos sodo želdiniai Jėzuitų vienuolyno ir kitų statinių komplekse (33766).

Siekiant apsaugoti apatinę šlaito dalį nuo kintamo vandens lygio ir upės tėkmės poveikių bei užtikrinti kuo mažesnį medžių kirtimą parko teritorijoje numatyta įrengti laikiną tiltą arba kitos konstrukcijos sprendinį Nerios upėje, kuriuo galima būtų privažiuoti į kairįjį krantą šalinti medžių, įrengti atramų pamatų ir stiprinti pakrantės šlaitus po tilto konstrukcijomis.

Nepaisant suplanuoto laikino tilto įrengimo, kuris padės išvengti esamų želdynų ir želdinių šalinimo dėl konstrukcinių elementų statybos darbų, yra planuojamas miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis detalioju planu suplanuotame susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos sklype (pagrindiniame brėžinyje pažymėtas numeriu 2). Išmiškinami plotai pavaizduoti Miško žemės, paverčiamos kitomis naudmenomis schemeje. Planuojamo tilto ir jo prieigoms formuojamame žemės sklype Nr. 2 numatoma 7383 m² ploto miško žemę paversti kitomis naudmenomis. Dėl esamai M. K. Čiurlionio g. formuojamo susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos sklypo, numatoma 5729 m² ploto miško žemę paversti kitomis naudmenomis. Atskirųjų želdynų žemės

naudojimo būdo sklypuose, bei M. K. Čiurlionio g. formuojamame žemės sklype medžių kirtimas nenumatomas. Tiltui ir jo prieigoms formuojamame inžinerinės infrastruktūros žemės sklype, atlikus esamo miško išmiškinimą, planuojama šalinti kai kuriuos želdinius, dalis jų greitu plitimu pasižymintys invaziniai augalai – uosialapiai klevai (*Acer negundo*), raukšlėtieji erškėčiai (*Rosa rugosa*), rykštenės (*Solidago*). Didesnioji šalintinų medžių dalis yra tarp salpos ir III terasos esančiame šlaite, kuriame numatoma įrengti planuojamo tilto atramą. Šioje dalyje esami medžiai daugiausiai yra nepatenkinamos arba blogos būklės, jų kamienai turi posvyrį upės link, atidengtas šaknis, nustatytas ligas, pūvinį. Taip pat dalis medžių neatitinka saugotinių kriterijų (baltalksniai (*Alnus incana*), ieva paprastoji (*Prunus pradus*)). Dalis šlaite šalintinų medžių yra geros ir patenkinamos būklės, tačiau jų augimo perspektyvą mažina atsivėrusios šaknys, kamienų pūvinys, taip pat jų augimą įtakoja greta esantys prastesnės būklės medžiai – j juos remiasi virstantys medžiai. III terasoje šalinami medžiai dėl pėsčiųjų ir dviračių takų įrengimo. Takai įrengiami įvertinus esamų medžių būklę, nuspręsta takus tiesti tose trasose, kur daugiausiai yra nepatenkinamos ir blogos būklės medžių. Šiose trasose taip pat bus šalinami ir geros bei patenkinamos būklės medžiai, tačiau buvo vertinama jų perspektyva – dalis jų yra dalis jų yra nustelbti greta augančiųjų, skurdoko vystymosi, kreivo kamieno, žaisdoti. Įrengus tiltą, šiame krante bus pasodinti nauji želdiniai, tačiau ne stichiškai, kaip šiuo metu yra, bet parengus želdinimo projektą. Rekomenduojama kaip naujai sodinamų medžių rūšį parinkti pušį, taip prisidedant prie Pušų šilo saugojimo. Detali medžių analizė ir numatomų šalinti želdinių sąrašas pateikiamas Medžių būklės vertinimo ataskaitoje, parengtoje UAB TEC Infrastruktūra.

Vertingosioms savybėms numatomas nežymus poveikis: Pušų šilo, kuris yra Vilniaus miesto gamtinio karkaso sudėtinė dalis ir jo apželdinimo pobūdis bus respektuojamas: išsaugomos didžiosios pušys (didesnio nei 80 cm diametro kamieno). Planuojamo tilto ir jo prieigose auga mišrus medynas, numatoma šalinti apie 64 pušis, kas sudaro apie 43 proc. visų šalintinų medžių. Vertinant tai planuojamo tilto ir jo prieigų vietoje labiau dominuoja lapuočiai medžiai, pušų šilas yra natūraliai pakitęs, dėl to įtaka jam minimali. Pomiškis tilto prieigų skvere bus valomas, išeksponuojant vertinguosius medžius. Takai suprojektuoti (išvingiuoti) taip, kad darytų kuo mažesnę poveikį esamiems medžiams. Medžiai Vingio parke bus maksimaliai saugomi. Medžiai bus kertami tik minimalaus dydžio tilto atramos vietoje bei prieigų skvero - sankryžos teritorijoje, kurioje taip pat būtų sodinami pavieniai nauji medžiai, akcentuojantys tilto prieigų skverą, bei pabrėžiantys pušų šilo charakterį.

Botanikos sodo želdiniams Jėzuitų vienuolyne ir kitų statinių komplekse planuojamas tiltas ir jo prieigų statiniai poveikio neturės, kadangi planuojamos teritorijos šiaurinėje dalyje, tarp tilto ir komplekso numatoma formuoti atskirųjų želdynų teritorijų naudojimo būdo sklypą, kuriame pastatų ir statinių statyba nenumatoma.

Jėzuitų vienuolyno ir kitų statinių kompleksas.

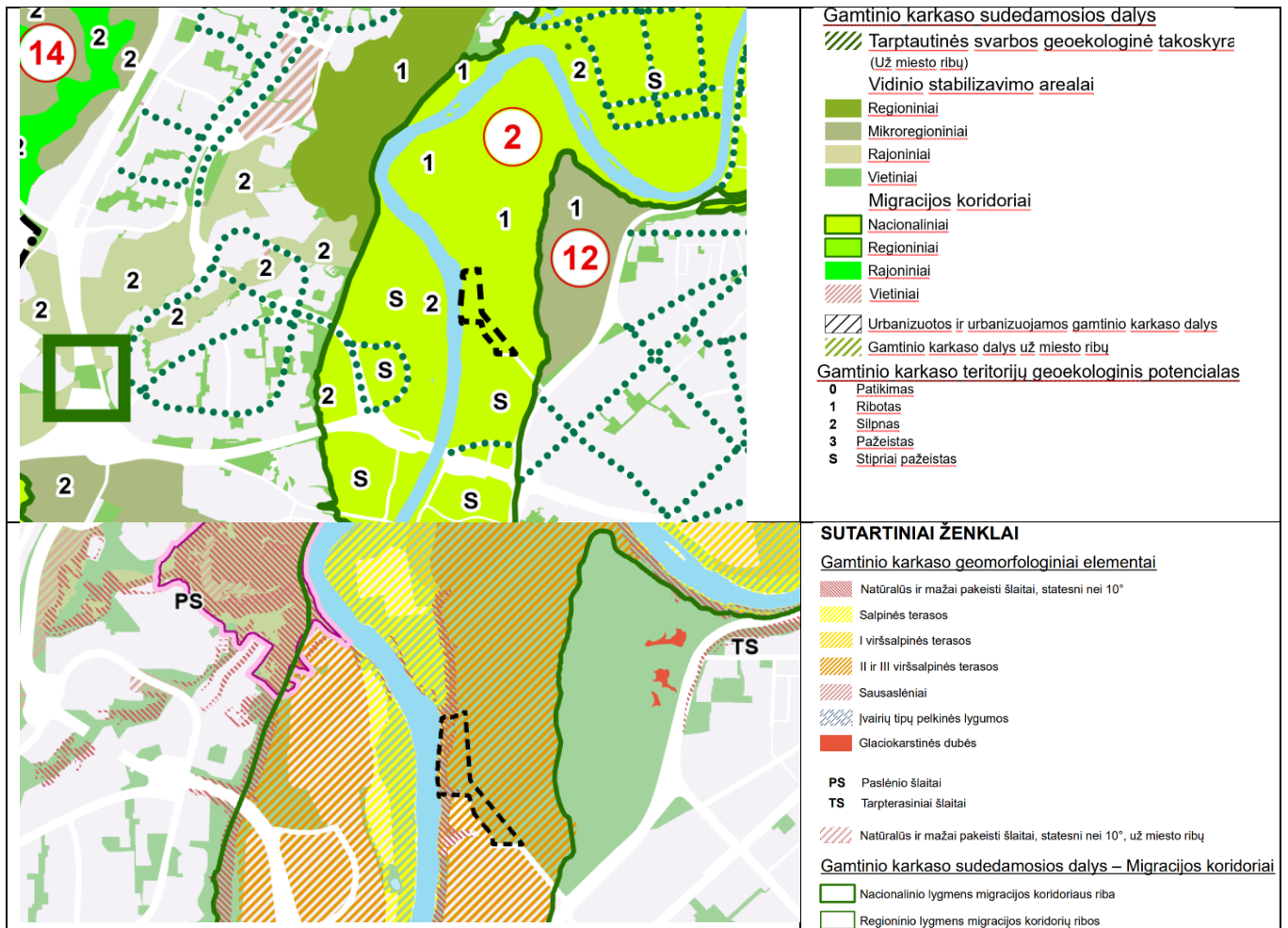
Planuojamos teritorijos šiaurinėje dalyje formuojamas atskirųjų želdynų teritorijų naudojimo būdo žemės sklypas, kuriame pastatų ar statinių statyba nenumatoma. Šis sklypas planuojamas apie 250 metrų ilgio P-Š kryptimi, taps buferine zona tarp Jėzuitų vienuolyno ir kitų statinių komplekso bei planuojamo tilto statinio. Tiltas projektuojamas minimalus, jo konstrukcijos siluetas neutraliai veiks buv. Jėzuitų vienuolyno komplekso (dab. botanikos sodo) teritorijos suvokimą iš upės slėnio perspektyvų. Buv. Užvingio sala artikuliuojama dešiniojo kranto prieigose įrengiant salagūbrį-parką. Tokiu būdu atsižvelgiant į salos ribų genezę, matomą istorinėje kartografijoje, tiltas ir prieigos bus harmoningai ir ansambliška komponuojamos išlaikant istoriškai pagrįstą kompozicinį buv. salos ryšį su kitame krante esančiu rūmų kompleksu. Artimiausias esamas priėjimas prie vandens dešiniajame Neris krante yra šiauriau planuojamo tilto, dėl ko planuojamas tiltas netrukdytų komplekso apžvelgiamumui. Planuojamo tilto prieigos dešiniajame Neris krante bei piečiau jo yra apaugusios medžiais, bei nepritaikytos pėsčiųjų judėjimui, nėra įrengtų apžvalgos vietų.

Kitiems artimiausioje aplinkoje esantiems nekilnojamojo kultūros paveldo objektams rengiamo detaliojo plano, numatomo tilto ir jo prieigų sprendiniai vizualinės įtakos nedarys, reikšmingas neigiamas poveikis neprognozuojamas.

Užvingio pėsčiųjų ir dviračių tiltas pagerins miesto mobilumą ir miestovaizdį, sukurdamas naujus urbanistinius ir funkcinis ryšius, nustatydamas ir išryškinandamas apželdintų ir viešųjų teritorijų panaudojimo galimybes ir pritaikymą. Vingio parkas taps patrauklesnis ir prieinamesnis lankytojams (pėstiesiems ir dviratininkams) dėl suformuotos naujos jungties tarp Lazdynų ir Vilkpėdės, tilto panoraminės terasos, kuri leis grožėtis atsiveriančiomis Neries slėnio panoramomis.

Išvados: Nors tiltas neišvengiamai bus matomas miesto kraštovaizdyje, tačiau jis neturėtų tapti tuo statiniu, kuris pažeistų artimiausių kultūros paveldo vertybių, tame tarpe ir pačio Vingio parko (unikalus objekto kodas 30663) vertingąsias savybes, todėl reikšmingas ilgalaikis neigiamas poveikis joms yra neprognozuojamas. Tiltu statinys nedarys neigiamos įtakos jo aplinkoje esančių nekilnojamojo kultūros paveldo objektų apžvelgiamumui. Prieš statybos darbų pradžią žemės judinimo darbų vietose privaloma atlikti archeologinius tyrimus.

Gamtinis karkasas. Remiantis Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinių Gamtinio karkaso schema, visa detaliojo planavimo teritorija patenka į gamtinio karkaso nacionalinį Neris migracijos koridorių, kurio geoekologinis potencialas dešinėje Neris pusėje įvertintas kaip ribotas (9 pav.).

9 pav. Planuojama teritorija gamtinio karkaso atžvilgiu

Vilniaus mieste nacionalinio lygmens Neris migracinį koridorių pagal Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinius „užpildo“ atskiri geomorfologiniai elementai, pažymėti Geomorfologinių gamtinio karkaso elementų brėžinyje. Šių geomorfologinių elementų apsauga ir tvarkymas reglamentuoti bendrojo plano sprendiniais. Detaliojo plano teritorija, išsidėsčiusi kairiajame Neris upės šlaite, patenka į salpinės terasos, II ir III viršsalpinės terasos ir natūralių ir mažai pakeistų šlaitų, statiesnių nei 10°, teritijas.

Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano reglamentai geomorfologiniuose gamtinio karkaso elementų teritorijose:

Šlaitų apsaugos ir tvarkymo reikalavimai:

- šlaituose bei jų viršutinių ir apatinių paribių juostose koncentruojami atskirieji ir/ar priklausomieji želdynai;
- Neris ir Vilnios slėniuose, prie paslėnių šlaitų (PS) ir tarpterasiniai šlaitų (TS), pažymėtų BP brėžinyje Geomorfologiniai gamtinio karkaso elementai, viršutinės briaunos, kur yra slėnių apžvalgos galimybė, tiesiami viešieji takai, įrengiamos regyklos. Vizualinės aukščiau minėtų šlaitų apsaugos tikslas – jų, kaip „žaliosios miesto karūnos“, reikšmės miestovaizdyje išsaugojimas;
- Numatant intervenciją į susiformavusį šlaitų paviršių, želdinių šalinimą, privaloma taikyti specialiąsias priešerozines priemones, pagrindžiant jų tinkamumą konkrečiu atveju.

Upių salpos – labai nepastovūs dariniai, supilti iš upės sąnašų (smėlio, molio, dumblo), veikiami kintančios vandens tėkmės, kasmetinių ir sezoninių potvynių, ledonešio; platesnių salpų aukštesnės dalys apsemiamos kas keleri metai.

Neurbanizuotose ir neurbanizuojamose teritorijose esančiose salpinėse terasose naujų pastatų statyba, išskyrus rekreacinių teritorijų aptarnavimui reikalingus pastatus, negalima. Čia galimos tik pakrančių tvarkymo priemonės, taikant bioinžinerinius metodus; galima įrengti plažus, būtinuosius hidrotechninius statinius, prieplaukas.

I-oji virsalpinė terasa detaliojo plano teritorijoje neišskiriama, II-III viršsalpinės terasų zonos bendrasis planas reglamentų nenumato.

Išraiškingas esamų teritorijų reljefas smarkiai įtakoja konstrukcinius sprendinius atsižvelgiant į įgyvendinimo galimybes. Pakankamai statūs ir medžiais apaugę šlaitai Vingio parko pusėje reikalauja patikimų pamatų, kurie perimtų būsimo apkrovas ir užtikrintų šlaitų stabilumą pašalinus medžius ir kelmus statybos darbų metu. Reljefo peraukštėjimas nuo kairiojo į dešinįjį Neries krantą yra ~14,5 m (nuo ~102,5 m iki ~88,0 m altitudės).

Tarp Vingio parko III-iosios terasos ir I – osios terasos bei salpos esančiame šlaite (į kurio viršutinę keterą remiasi projektuojamas tiltas) pastebimos išraiškingos vandens srautų suformuotos raguvos. Numatant vietą tiltui, jos planuojamos išsaugoti kaip natūralūs vandentakiai iš III-os terasos į Neries vagą. Taip pat numatoma jas pritaikyti galimam pėsčiųjų nusileidimui link upės pakrantės.

Apželdinimo sprendiniai: medžiai Vingio parke maksimaliai saugomi. Medžiai kertami tik minimalios tilto atramos vietoje bei prieigų skvero - sankryžos teritorijoje (joje būtų sodinami pavieniai nauji medžiai akcentuojantys tilto prieigų skverą).

Tilto architektūriniai - konstrukciniai sprendiniai parinkti tokie, kad darniai įsiliėtų į Vingio parko ir aplinkines teritorijas, praplėstų esamų teritorijų pritaikymo ir naudojimo galimybes, sukurtų papildomų viešųjų erdvių vilniečiams ir miesto svečiams. Parenkant laikančiųjų konstrukcijų ir pamatų sprendinius atsižvelgta į galimas realias ir palankias statybos technologijas bei griežtus aplinkosauginius reikalavimus vykdant statybos darbus, laivybos gabarito užtikrinimą pagrindinėje Neries upės vagoje ir pėsčiųjų ir dviratininkų takų infrastruktūrą abiejose upės pusėse.

Formuojamame tilto prieigų žaliame skvere nauji takai veda nuo Čiurliono g. (105-106 abs. alt.) link tilto pradžios (101 abs. alt.) ir palaiptams įsispaudžiami į esamą tereną (nuo 0 m ties Čiurliono g. iki 1,5 m reliatyvaus gylio ties tiltu). Šiuo erdviu veiksmu atskiriami autentiškas miško terenas, bei nauji takai ir su jais susijusi tilto prieigų infrastruktūra (suoliukai, šiukšliadėžės, apšvietimas). Įspaudimas suteikia galimybę tolygiam judėjimui link tilto (niveliuoja taką 5 proc. tolygiam nuolydžiui), bei kaip aiškus naujas sluoksnis interpretuoja vandens formuoto raguvėto šlaito charakterį – tai įspaudas žmonių srautui, visa kita paliekant autentiškame tereno lygyje.

Bendras apytikslis tilto ilgis 159,4 m. Tilto plotis kintamas ~23,5 m galuose, ~9 m ties upės pakrantėmis ir ~14 m tilto centre. Išilginiai ir skersiniai einamosios dalies nuolydžiai numatomi atitinkamai 4 proc. ir 2 proc.. Tilto konstrukcija užtikrina 30 m pločio ir 5 m aukščio laivybos gabaritą nuo 88,0 m altitudės praktiškai visame Neries upės plotyje.

Tilto atraminių dalių aukštis parinktas atsižvelgiant į aukščiausio vandens lygio su 1% tikimybe horizontą (89,2 m). Atraminių dalių vietų padėtis parinkta atsižvelgiant į pakrantėse augančius medžių masyvus, kurie apsaugo atramines tilto dalis nuo tiesioginio ledo apkrovų poveikio.

Tilto prieigų išdvišakėjimas pabrėš abiejų tilto pusių sankryžas bei suskaidys tilto mastelį jautrioje parkinėje aplinkoje. Tilto centro išplatėjimas leis sustoti panoraminei apžvalgai: centre išplatėjusi forma sukurs dvi terasas - tiek dviratininkams, tiek pėstiesiems.

Priimant konstrukcinius sprendimus buvo keliamas uždavinys minimizuoti medžių kirtimą parko teritorijoje. Siekiant apsaugoti apatinę šlaito dalį nuo kintamo vandens lygio ir upės tėkmės poveikių bei užtikrinti kuo mažesnę medžių kirtimą parko teritorijoje, visais atvejais reikia įrengti laikiną tiltą arba kitos konstrukcijos sprendinį Neries upėje, kuriuo galima būtų privažiuoti į kairįjį krantą šalinti medžių, įrengti atramų pamatų ir stiprinti pakrantės šlaitus po tilto konstrukcijomis. Siekiant išvengti grunto išplovimo esant 1% tikimybės teoriniam debitui, pakrantės ties tiltu bus sutvirtinamos. Erozijos tikimybei sumažinti numatoma stačius šlaitus sutvirtinti papildomai, t.y. ne tik augaline danga, bet ir pvz., panaudojant geotinklus, geotekstilę. Planuojami darbai upės vagos nekeičia. Tiltas numatomas statyti pagal PAV² ataskaitoje pateiktus reikalavimus šlaitų formavimui, migracijos ryšių užtikrinimui.

Išvada: Planuojama veikla neprieštaraus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymui dėl gamtinio karkaso nuostatoms patvirtintoms 2007 m. vasario 14 d. Nr. D1-96 su 2017-10-27 Nr. D1-365 pakeitimais. Detaliojo plano

² Užvingio tilto poveikio aplinkai vertinimo (PAV) ataskaita. Rengėjas: UAB „Infraplanas“, 2021m. sausis.

sprendiniai, planuojami neurbanizuojamos teritorijos funkcinėje zonoje nepažeis Vilniaus miesto bendrojo plano gamtinio karkaso elementams nustatytų reglamentų.

Projekto įgyvendinimo metu pušų šilo, kuris yra Vilniaus miesto gamtinio karkaso sudėtinė dalis ir jo apželdinimo pobūdis bus respektuojamas: išsaugomos didžiosios pušys (didesnio nei 80 cm diametro kamieno). Pomiškis tilto prieigų skvere bus valomas, išeksponuojant vertinguosius medžius. Takai suprojektuoti (išvingiuoti) taip, kad darytų minimalų poveikį esamiems medžiams. Medžiai Vingio parke bus maksimaliai saugomi. Medžiai kertami tik minimalios tilto atramos vietoje bei nevertini prieigų skvero - sankryžos teritorijoje (joje taip pat būtų sodinami pavieniai nauji medžiai akcentuojantys tilto prieigų skverą, bei pabrėžiantys pušų šilo charakterį). Atsižvelgiant į tai reikšmingas neigiamas poveikis gamtiniam karkasui yra neprognozuojamas.

Kraštovaizdis. Kairiajame Neries krante planuojama teritorija ribojasi su kultūros paveldo vertybe Vingio parku (kodas 30663). Šioje dalyje vyrauja valstybinės reikšmės miškas. Esamas privažiavimo į Vingio parką kelias ir pėsčiųjų takas nesutvarkyti – pėsčiųjų, dviratininkų ir transporto eismas neatskirtas, vyksta chaotiškai, juostos nesužymėtos. Dešiniajame Neries krante planuojama teritorija ribojasi su „LITEXPO“ parodų rūmų prieigomis. Projektuojama laisvoje valstybinėje žemėje ir sklype Nr. 0101/0051:1632 (žemės sklypo plotas 9,1426 ha, miško žemės plotas 1,0636 ha, kitos žemės plotas 8,0790 ha, žemės sklypo naudojimo būdas – atskirų želdynų teritorijos, visuomenės paskirties teritorijos).

Projektuojamas tiltas sujungs dešiniajame Neries krante esančias Lietuvos parodų ir kongresų centro prieigas su Vingio parku upės kairiajame krante, kur prasideda SP numatytas dviračių tako magistralinis maršrutas Vingio parkas –Jeruzalė (žr. 10, 11 ir 12 pav.).

Vingio parko teritorija yra upių slėnių žemėvaizdyje ir priklauso terasinių upių slėnių vietovaizdžiui. Neries upės slėnį Vingio parko ribose sudaro keturios viršsalpinės terasos ir sala. Esamos situacijos vaizdas pateiktas 10 pav. Terasas (atsižvelgiant į jų paplitimą slėnyje, aukštį paviršiaus morfologijos ir aliuvio – upės sąnašų sluoksnio - sąrangos ypatybes) galima suskirstyti į du ryškius kompleksus:

- Aukštesniausias slėnio terasas (Vingio parke III-ioji ir IV- toji) – jų formavimasis yra susijęs su ledyno tirpsmo vandeniui maitinamos upės dinamika ir dėl šios priežasties, neatsižvelgiant į jų individualias morfologijas, sąrangos išsivystymo ypatybes, jos priskiriamos aukštesniajam terasų kompleksui.
- Žemesniausias (Vingio parke I-ioji ir II- toji), kurias formavo atmosferinio-gruntinio maitinimo upės eroziniai-akumuliaciniai procesai, atspindintys slėnio vystymąsi poledynmetyje (holocene), dėl ko jos priskiriamos žemesniajam terasų kompleksui.

10 pav. Esama situacija

11 pav. Planuojamo tilto vizualizacija: teritorijos vaizdas iš paukščio skrydžio Vingio parko (rytų) kryptimi

12 pav. Projektuojamo tilto panoraminis vaizdas. Viršuje: vaizdas nuo Lazdynų tilto, apačioje: vaizdas nuo botanikos sodo pakrantės

Išvada:

Planuojamas tiltas nesukels vizualinės taršos, kadangi tilto ašis pasirenkama siekiant išsaugoti bei pabrėžti esamas gamtines vertybes nagrinėjamoje teritorijoje (žr. 10, 11 ir 12 pav.):

Vingio parko pusėje prie vandenvietės esančią natūralią Raguvos teritoriją;

Litexpo pusėje randamą Užvingio salos bei natūraliai užseklėjusios buvusios protakos vagos (dabartinės pievos) teritoriją;

Nekeičiant Neries pakrančių charakteringo skerspjūvio;

Tiltas bus statmenas krantams, optimalių gabaritų, minimaliai prisiliečiantis prie esamo kraštovaizdžio.

Tiltas siūlomas pabaigti pakrantės zonoje, buvusios salos teritorijos epicentre, vizualiai nekertant ir neužstojant buvusios protakos erdvės tiltine-estakadine infrastruktūra, toliau organizuojant takus reljefinėmis kraštovaizdžio formavimo priemonėmis.

Vaizdas atsiveriantis nuo Vingio tilto sukurs teigiamą estetinį bei vizualinį vietovės įvaizdį ir turės potencialo tapti mėgstama miestiečių vieta laisvalaikio praleidimui.

Geotopai. Analizuojamoje teritorijoje geotopų neaptinkama. Artimiausias geotopas (Vingio parko šaltinis) nuo analizuojamos teritorijos ribos nutolęs apie 35 m. Artimiausi geotopai :

Vingio parko šaltinis, Nr. 248 (Vingio parkas; Neris upės kairysis slėnio šlaitas), nutolęs apie 35 m šiaurės kryptimi;

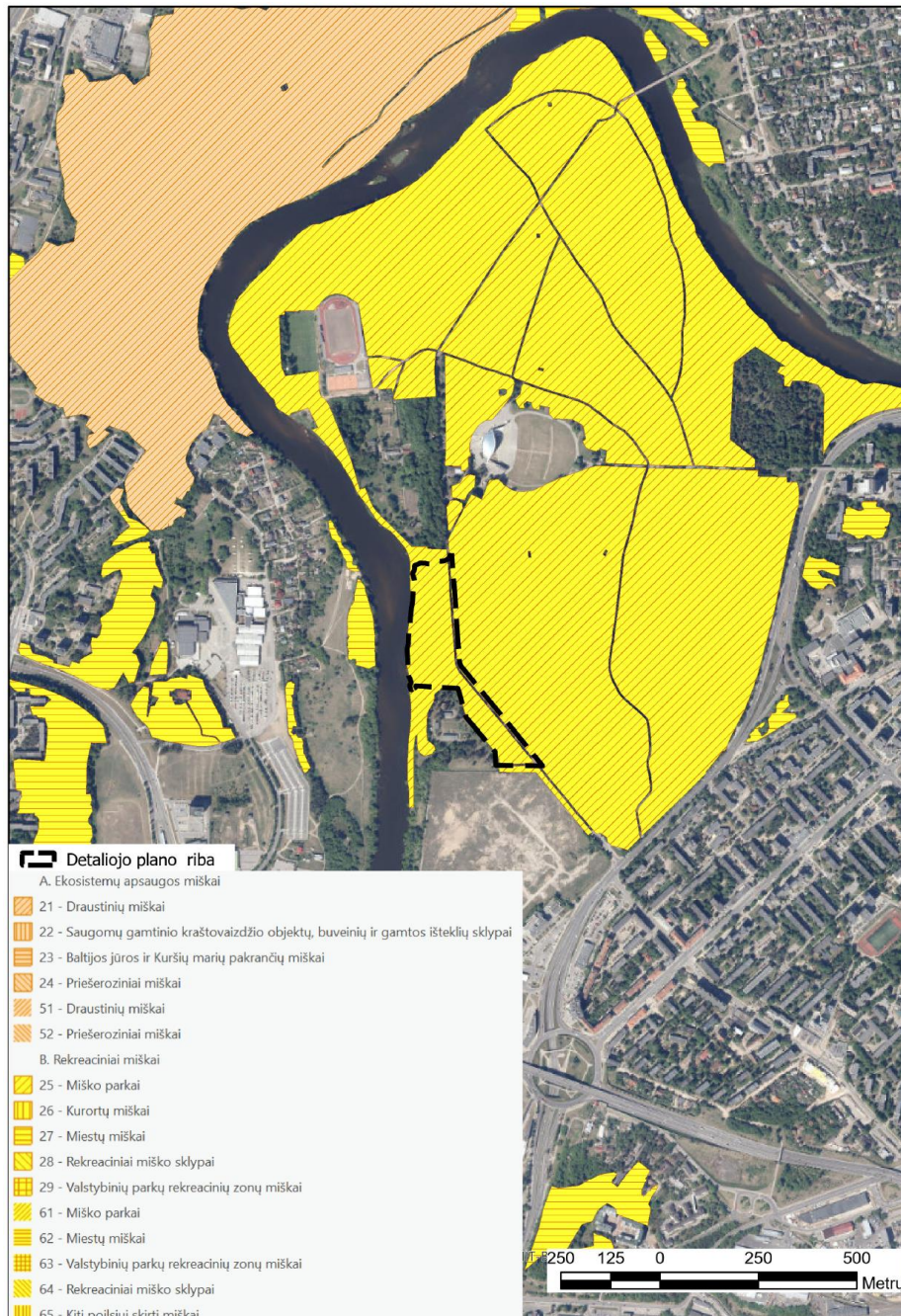
Plikakalnio atodanga, Nr. 171 (Karoliniškių parkas; Neris upės slėnio dešinysis šlaitas), nutolusi apie 600 m šiaurės vakarų kryptimi;

Karoliniškių griova, Nr. 347 (Karoliniškių parkas; Neris upės slėnio dešinysis šlaitas), nutolusi apie 960 m šiaurės vakarų kryptimi.

Geologiniai reiškiniai. Remiantis Lietuvos geologijos tarnybos Geologinių reiškinų ir procesų žemėlapiu, analizuojamoje teritorijoje ir artimoje jos aplinkoje geologinių reiškinų neužfiksuota. Artimiausias geologinis

reiškinyms nutolęs ~0,6 km šiaurės vakarų kryptimi (Nuošliauža Nr.17, Neries slėnio dešinysis šlaitas, Plikakalnis, Nr. 224).

Miškai. Analizuojamoje teritorijoje yra valstybinių miškų, kurie priskiriami II grupės miško parkų pogrupiui ir sudaro apie 5,58 ha (13 pav.). Rengiant detalųjį planą visą 5,5771 ha miško plotą planuojama paversti kitomis naudmenomis.

13 pav. Miškų plotai, miškų grupės ir pogrupiai planuojamos teritorijos gretimybėse

Siekiant sumažinti neigiamą poveikį vertingiems medžiams, remiantis Tilto per Nerį projektui parengtu dendrologės dr. Linos Straigytės vertinimu ir rekomendacijomis, kairiajame Neries krante yra rekomenduojama naikinti invazinius, greitai plintančius augalus – uosialapius klevus (*Acer negundo*), raukšlėtuosius erškėčius (*Rosa rugosa*) ir rykštenes (*Solidago*). Įrengus tiltą, kairiajame krante rekomenduojama parengus želdinimo projektą sodinti naujus želdinius.

Priimant konstrukcinius sprendimus buvo keliamas uždavinys minimizuoti medžių kirtimą parko teritorijoje. Siekiant apsaugoti apatinę šlaito dalį nuo kintamo vandens lygio ir upės tėkmės poveikių bei užtikrinti kuo mažesnę medžių kirtimą parko teritorijoje visais atvejais reikia įrengti laikiną tiltą arba kitos konstrukcijos sprendinį Neries upėje, kuriuo galima būtų privažiuoti į kairįjį krantą šalinti medžių, įrengti atramų pamatų ir stiprinti pakrantės šlaitus po tilto konstrukcijomis. Parinkti tilto konstrukciniai sprendiniai leidžia išnaudoti laikino tilto įrengimo sąlygą ir pritaikyti laikiną tiltą ne vien privažiavimui bet ir tilto statybai, supaprastinant medžiagų logistiką ir technologinių statybos priemonių įgyvendinimą.

Planuojamos miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis plotai pavaizduoti Miško žemės, paverčiamos kitomis naudmenomis schemeje. Planuojamo tilto ir jo prieigoms formuojamame žemės sklype numatoma 7255 m² ploto miško žemę paversti kitomis naudmenomis. Dėl esamai M. K. Čiurlionio g. formuojamo inžinerinės infrastruktūros koridoriaus sklypo, numatoma 5677 m² ploto miško žemę paversti kitomis naudmenomis. Vilniaus m. sav. teritorijos bendrame plane planuojamoje teritorijoje nenumatoma galimos miško paskirties, likusioje planuojamoje teritorijoje formuojami atskirųjų želdynų žemės naudojimo būdo sklypai, kuriuose numatoma 38643m² ploto miško žemę paversti kitomis naudmenomis. Pastaruosiuose atskirųjų želdynų žemės naudojimo būdo sklypuose, bei M. K. Čiurlionio g. formuojamame žemės sklype medžių kirtimas nenumatomas. Tiltui ir jo prieigoms formuojamame žemės sklype, atlikus esamo miško išmiškinimą, planuojama šalinti kai kuriuos želdinius, dalis jų greitai plitimu pasižymintys invaziniai augalai – uosialapiai klevai (*Acer negundo*), raukšlėtieji erškėčiai (*Rosa rugosa*), rykštenės (*Solidago*). Įrengus tiltą, šiame krante bus pasodinti nauji želdiniai, tačiau ne stichiškai, kaip šiuo metu yra, bet parengus želdinimo projektą. Atlikus išmiškinimo procedūrą, želdinių šalinimas dėl infrastruktūros objekto – tilto ir jo prieigų statybos - **bus atliekamas kitos paskirties žemės sklype ir neatitiks Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo 1.7.2. punkte aprašytų kriterijų.**

Tilto statybos darbus numatoma atlikti šiais pagrindiniais etapais:

- Esamų teritorijų apsaugos ir pritaikymo statybvietei bei atramų įrengimo darbai. Šiame etape numatoma iškasti, apsaugoti ir paruošti persodinimui vertingus medžius patenkančius į statybvietės ir projekto įgyvendinimo teritorijas. Įrengti mechanizmų ir statybinės technikos privažiavimo kelius, laikinas konstrukcijas, atlikti tilto atramų statybos darbus. Detali statybvietės įrengimo, statyboms reikalingo transporto (sausumos ir vandens) eismo organizavimo, stovėjimo aikštelių įrengimo vietos, iš statybos aikštelės nukasamo derlingo sluoksnio saugojimo aikštelės įrengimo vieta turi būti sprendžiama techninio projekto rengimo metu, parengus statybos aikštelės organizavimo planą, taip pat aprašant aiškinamojoje dalyje. Siekiant mažesnio poveikio esamai gamtinei aplinkai, miško paklotei, bei vengiant kirsti medžius dėl laikino aikštelės įrengimo, statybos darbai turi būti organizuojami iš dešiniojo Neries upės kranto laikinuoju tiltu. Statybos technikos saugojimo bei derlingo žemės sluoksnio saugojimo aikštelių išdėstymas turi būti suplanuotas dešiniajame Neries krante, taip mažinant neigiamą poveikį kairiajame Neries krante esančiam miškui.
- Plieninės tilto perdangos įrengimo darbai. Šiame etape įrengiama plieninė tilto perdanga.
- Užvingio tilto salos ir projekcinės takų infrastruktūros, parko įrengimo darbai. Šiame etape atliekami salos formavimo darbai, formuojamas landšaftas, atsodinami vertingi ir pasodinami nauji medžiai suplanuotose teritorijose. Įrengiama pėsčiųjų bei dviratininkų infrastruktūra, sutvarkomi ir rekultivuojami statybvietės plotai.

Analizuojamoje teritorijoje ir jos gretimybėje kertinių miško buveinių (KMB) nėra. Artimiausia KMB nuo analizuojamos teritorijos nutolusi apie 3,9 km pietų kryptimi (KMB Nr. 753103, H1 tipas (šlaitas)).

Paviršinis vanduo. Nagrinėjama teritorija vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos 2007 m. vasario 14 d. įsakymo Nr. D1-98 „Dėl Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimu patenka į paviršinio vandens telkinio pakrančių apsaugos zoną. Vertinant PŪV veiklos specifiką, numatoma, jog veikla nepažeis paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų apsaugos reglamentų, patvirtintų aplinkos ministro 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 540 su pakeitimais.

Vadovaujantis „Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašu“ patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro (2022 m. rugsėjo 2 d. įsakymo Nr. D1-293 redakcija), pagrindiniame DP brėžinyje nurodyta paviršinio vandens telkinio - Neries upės pakrantės apsaugos juosta/zona – 10 metrų.

Tilto sprendinių analizė atsižvelgiant į hidrologines-hidraulines sąlygas

2020 metais UAB „Aplinkos inžinierių grupė“ atliko Neries upės atkarpos hidrologinius-hidraulinius tyrimus kurių metu buvo atliekamas hidraulinis modeliavimas bei situacijos analizė (žr. 2 priedą). Upių hidromorfologinis indeksas (UHMI) - rodiklis, parodantis upių kategorijos vandens telkinio ekologinę būklę pagal hidrologinius ir morfologinius rodiklius. Upių ekologinė būklė yra vertinama pagal hidromorfologinius kokybės elementus – hidrologinį režimą (vandens nuotėkio tūrį ir dinamiką), upės vientisumą ir morfologines sąlygas (krantų ir vagos struktūrą) apibūdinančius rodiklius: nuotėkio dydį ir pobūdį, upės vientisumą, upės vagos pobūdį, pakrančių augmenijos būklę ir grunto sudėtį. Upių ekologinės būklės pagal hidromorfologinius kokybės elementus vertinimo rodiklis yra upių hidromorfologijos indeksas (toliau – UHMI). Remiantis aukščiau pateikta analize ir modeliavimo rezultatais, galima teigti, kad pėsčiųjų tilto bei laikino tilto statyba Neries upės vagoje ir tolesnis tilto naudojimas nedarys jokio žymaus poveikio hidrologiniam režimui. Ekspertiniu vertinimu, kai bus statomas ir naudojamas tiltas, dėl jo nereikšmingo poveikio hidrologiniam režimui, UHMI apibūdintų gerą ar net labai gerą upės būklę. Atliktų tyrimų metu buvo priimtos išvados :

- Nors ilgesnius ir aukštesnius tiltus yra brangiau suprojektuoti ir pastatyti nei trumpesnius tiltus, jie sukelia aukščiau jų mažesnes patvankas ir tuo pačiu minimalų poveikį upės tėkmės aplinkai. Tai yra šio tiriamo tilto su didele anga atvejis, kuris kerta pakankamai stabilią upės vagą prieš tėkmę ir už jos.

- Pėsčiųjų tilto konstrukcija be įprastų konstrukcinių komponentų, tokių kaip atramos tėkmėje ar masyvūs ramentai neturi poveikio tėkmei. Tai reiškia, kad vandens tėkmės hidrologinis režimas nebus keičiamas per jo tarnavimo laiką. Statant tiltą reikalingas laikinas, pagalbinis tiltas. Jo poveikis tėkmei nežymus, vietinio pobūdžio. Jis gali sukelti nežymų ir trumpalaikį tėkmės vandens lygio pakilimą (iki 12 cm) aukšto vasaros-rudens potvynio metu. Bet kokiu atveju, dėl šio vandens lygio paaukštėjimo hidrologinis režimas nėra reikšmingai pakeistas.

- Neries upėje pavasario potvynio metu galimos ledų sangrūdos. Jų įtaka gali pasireikšti tik laikinam tiltui, todėl prieš laikiną tiltą (tėkmės kryptimi) įrengiamos laikinos lydlaučos. Rangovas visu laikino tilto naudojimo metu (ypač šaltuoju metu laiku) privalo jį prižiūrėti ir pašalinti susikaupusias ledo sąnašas. Sangrūdų sukeltos patvankos, t. y. užliejimų ribos pateikiamos AAA potvynių rizikos žemėlapyje. Priėmus net dažnos tikimybės pavasario potvynį (10 %) teritorijų užliejimai yra sąlyginai nedideli.

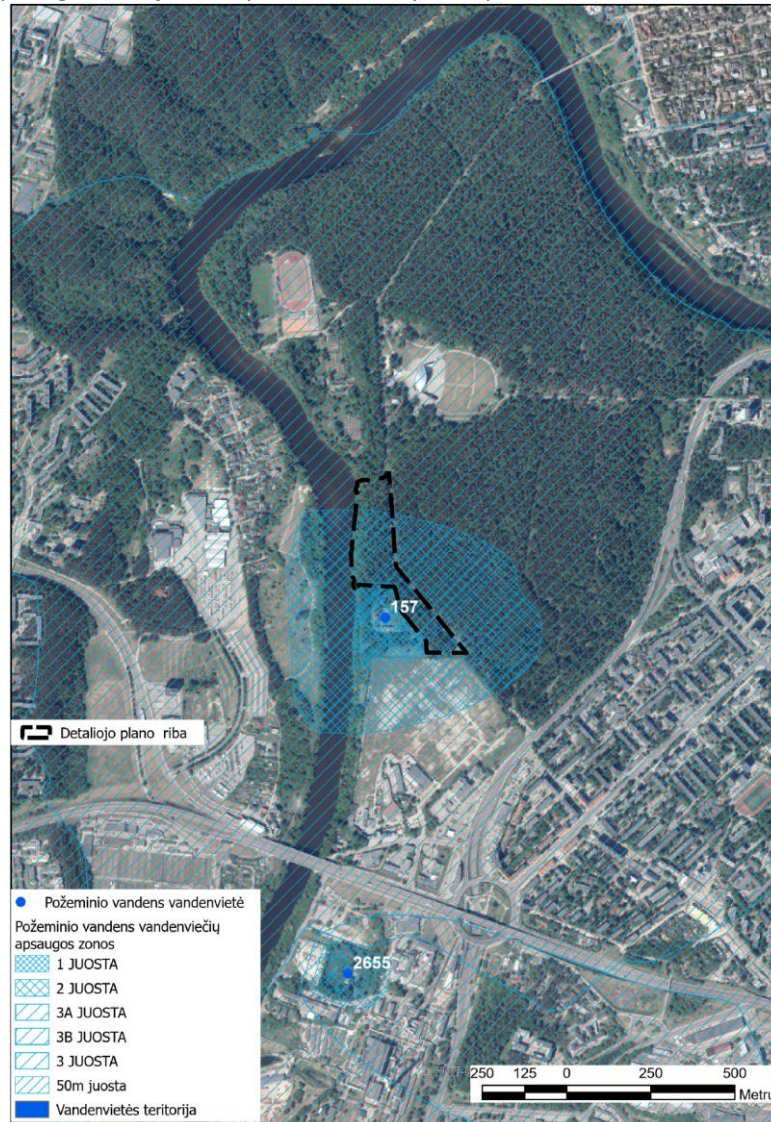
- Statant laikiną tiltą bus įrengiamos atramos, į Neries dugną sukalant plieninius vamzdžius. Geriausiai tai atlikti žemo vandens laikotarpiu. Nesvarbu, kokia bus pasirinkta jų statybos technologija, upės vanduo bus drumsčiamas. Pateikiamos upės natūralaus drumstumo viršutinė riba (koncentracija), kuri neturėtų būti viršyta (200 g/m³). Priešingu atveju, jei žemiau tilto yra reikšmingų buveinių ir pan., reikalinga numatyti drumstumo mažinimo priemones (pvz., specialias jų uždangas ar tėkmės nukreiptuvus).

- Dešiniame krante numatoma sampyla (pėsčiųjų tilto atramos tvirtinimui) bei pagerinti prieigą prie tilto. Tai neturi jokio poveikio įprastam tėkmės režimui. Net ir ekstremalaus potvynio metu (pasikartojimas 100 metų) šie pokyčiai yra visiškai nežymūs.

Planuojami darbai upės vagos nekeičia. Tiltas numatomas statyti pagal PAV ataskaitoje pateiktus reikalavimus šlaitų formavimui, migracijos ryšių užtikrinimui. Planuojami darbai pakrančių apsaugos juostų reglamentų nepažeidžia (LR Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas (2019-06-19 Nr. 9862) Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašas (Žin., 2001, Nr. 95-3372; 2013, Nr.30-1489)), tačiau statybinių medžiagų laikymo aikštelių negalima įrengti pakrančių apsaugos juostose.

Požeminis vanduo. Pagal žemės gelmių registro duomenis analizuojamoje teritorijoje nėra požeminio vandens vandenviečių, tačiau teritorija patenka į požeminio vandens vandenviečių, kurių registracijos Nr. 157, 141, 142, 143, 157, 159 projektines vandenviečių apsaugos juostas. Artimiausia požeminio vandens vandenvietė (reg. Nr. 157) nuo analizuojamos teritorijos nutolusi apie 50 m (žr. 14 pav.). Ši vandenvietė priklauso II grupės pusiau uždaroms vandenvietėms, atviresnių prieupinių IIb² pusiau uždarytų prieupinių vandenviečių pogrupiui, eksploatuojančios daugiasluoksnių storiųjų vandeninguosius sluoksnius, mažiau izoliuotus nuo paviršinių vandens šaltinių.

Detaliojo plano teritorijos pakraštys patenka į Vilniaus Vingio požeminio vandens vandenvietės (reg. Nr. 157) 1-ąją apsaugos juostą, kurios paskirtis – apsaugoti vandenvietę nuo tyčinės ar atsitiktinės taršos ir kurioje draudžiama ūkinė ir kita veikla, nesusijusi su vandens paėmimu, gerinimu ir tiekimu. Šioje dalyje jokie tilto statybos darbai nevyks. 2-ojoje Vingio (reg. Nr. 157) vandenvietės apsaugos juostoje, į kurią patenka dalis analizuojamos teritorijos ribojama mikrobiologinę ir cheminę taršą galinti sukelti ūkinė veikla remiantis įsakymu „Dėl požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonų nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (2015-12-14 Nr. D1-912).

14 pav. Požeminio vandens vandenvietės su projektinėmis VAZ ribomis (šaltinis: Lietuvos geologijos tarnyba)

Potvynių grėsmė ir rizika. Aplinkos ministerijos parengtų potvynių grėsmės ir rizikos žemėlapių (Aplinkos apsaugos agentūra, internetinė prieiga: <http://vanduo.gamta.lt/cms/index>) duomenimis, nedidelė dalis detaliojo plano teritorijos patenka į potvynių grėsmės ir rizikos zonų ribas (žr. 15 pav.).

Nuo 1975 m., pradėjus veikti Vileikos - Minsko vandens sistemai, aukščiausi vandens lygiai sumažėjo. Atlikus skaičiavimus per 1975-2002 m. periodą 1 % tikimybės vandens lygis 87,50 mBS, o tai panašiai atitinka 10 proc. teorinės tikimybės vandens debitą. Didelių potvynių metu vanduo apsemia gretimas teritorijas, tačiau šiose teritorijose greito vandens migracija mažai tikėtina. Užliejamos teritorijos neturi didelės įtakos bendram vandens pralaidumui pagrindinėje vagoje ir plotuose greta vagos. Atlikus skaičiavimus remiantis teoriniais 1 proc. ir 10 proc. vandens debitais nustatyta, kad pagrindinėje vagoje gali susidaryti tokie vandens greičiai:

1 proc. projektinis 2,55 m/s (esamas 2,16 m/s) - padidėja ~ 15 proc.;

10 proc. projektinis 1,65 m/s (esamas 1,50 m/s) - padidėja ~ 9 proc..

15 pav. Potvynių grėsmės ir rizikos duomenys detaliojo plano teritorijoje

Siekiant išvengti grunto išplovimo esant 1% tikimybės teoriniam debitui, pakrantės ties tiltu bus sutvirtinamos. Lietingais laikotarpiais ir pavasarinio polaidžio metu rytiniame krante aeracijos zonoje virš molinių gruntų 4,0 m gylyje gali kauptis podirvio vanduo, o gruntinio vandens lygis pirmojo horizonto gali pakilti 0,5 – 1,0m, o antrojo (prie Nerios upės) priklauso nuo Nerios upės svyravimų ir atitinkamai gali pakilti 2-3 m, o didelių potvynių metu ir aukščiau.

Išvados. Analizuojant veiklos specifiką detaliojo plano apimtyje, daroma išvada jog veikla nesukels mikrobiologinės ar cheminės taršos ir neprieštaras Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo (2019-06-06 Nr. XIII-2166) 106 straipsniui Specialiosios žemės naudojimo sąlygos požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonose.

Siekiant išvengti grunto išplovimo esant 1% tikimybės teoriniam debitui, pakrantes ties tiltu bus sutvirtinamos.

Tilto atramos bus statomos virš užliejamos altitudės. Reljefo taškinis pakėlimas salos epicentre leis apsaugoti kuriamą parko infrastruktūrą nuo didesnių potvynių. Salos epicentre ties tilto atrama reljefas bus pakeliamas apie +6,5 m nuo esamo paviršiaus. Kartu tolygiai performuojamas terenas visoje salos teritorijoje nuo

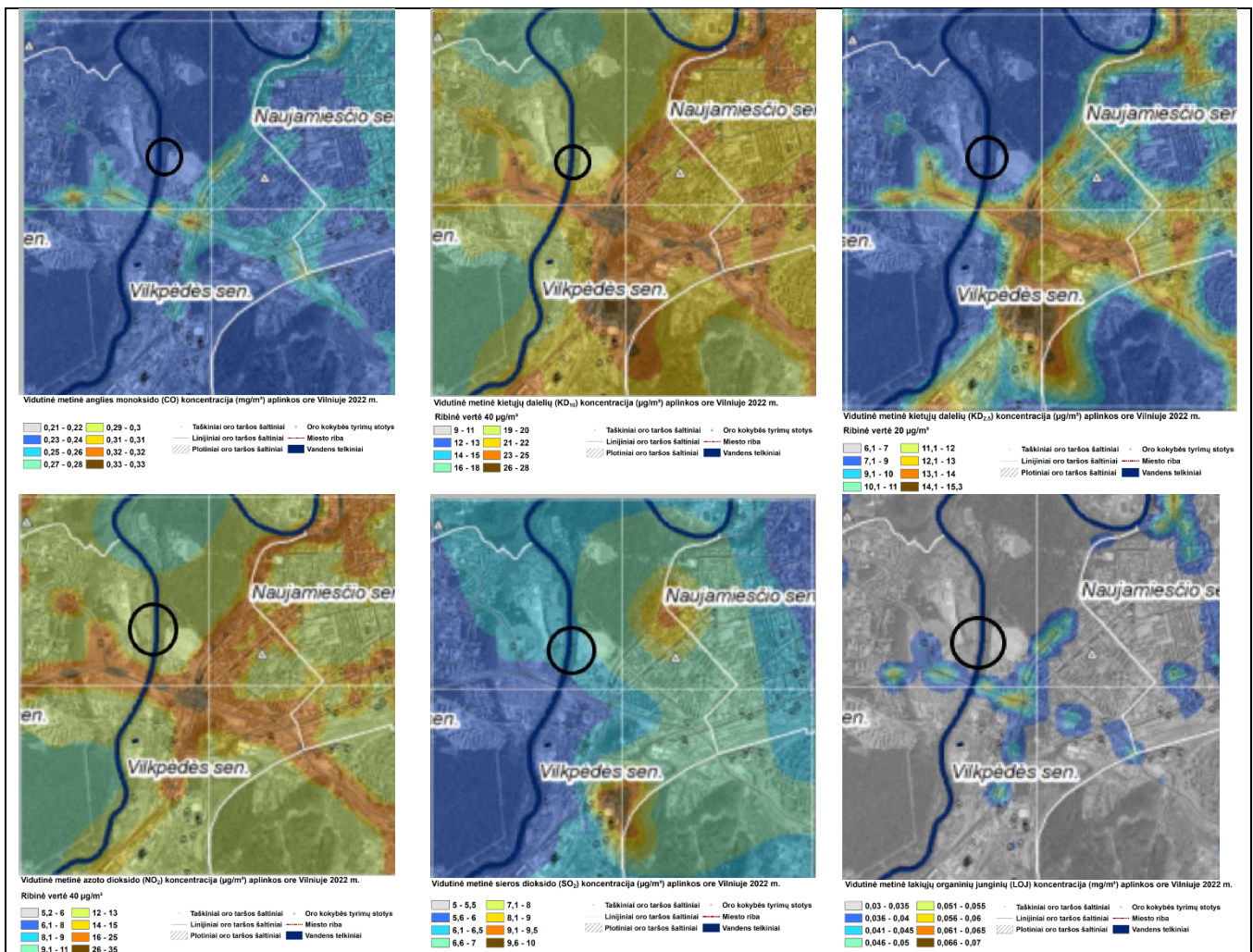
pakeltos dalies epicentre link iš esmės nekeičiamo buv. salos perimetro žemės lygio - tiek kiek minimaliai reikia takams nusileisti iki esamo paviršiaus, išvengiant svarbesnių želdinių zonų ties esamu paplūdimiu (jaunų spygliuočių grupė) bei krantinėje.

Bus išlaikomi vagos gabaritai, kurie didesnių potvynių metu leis upės slėnyje natūraliai susiklosčiusiu būdu pasiskirstyti vandeniui. Didžiausių potvynių metu (1 proc. tikimybė) upės vaga momentiška patvinkta – tai kartu harmonizuos upės judėjimo ir tilto atramų apsaugos abiejuose krantuose dinamiką – upei bus leidžiama „kvėpuoti“.

Aplinkos oras. Oro taršos šaltinių šiuo metu detaliojo plano teritorijoje nėra. Vietovė yra gamtinė ir rekreacinė, kurioje žmonės laiką leidžia ateidami pėsčiomis ar atvažiuodami dviračiais. Projekto darbų apimtyje nėra planuojama įrenginėti inžinerinių statinių tokių kaip, naujų gatvių, automobilių stovėjimo vietų ir kitų su transporto pritraukimu į nagrinėjamą bei aplinkines teritorijas susijusių objektų t.y. naujų oro taršos šaltinių neatsiras.

Dabartinė aplinkos oro taršos būklė atspindi aplinkos apsaugos agentūros puslapyje oras.gamta.lt. Oro teršalų pažemio koncentracijos ribinėmis vertės (RV) patvirtintos 2001 m. gruodžio 11 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ir sveikatos apsaugos ministrų įsakymu Nr. 591/640 „Dėl aplinkos oro užterštumo normų nustatymo“ (Žin., 2010, Nr.82-4364).

Sumodeliuotuose Vilniaus miesto oro taršos žemėlapiuose analizuojamoje teritorijoje didžiausios teršalų koncentracijos pateiktos 16 pav.

16 pav. Aplinkos oro taršos sklaidos žemėlapiai 2022 m. [2022 m. foninės koncentracijos PAOV skaičiavimams \(duomenys ir žemėlapiai\) - Aplinkos apsaugos agentūra \(Irv.lt\)](#).

Remiantis sumodeliuotais oro taršos žemėlapiais, matyti, jog nagrinėjamoje teritorijoje oro taršos koncentracijos neviršija ribinių verčių. Įgyvendinus detaliojo plano sprendinius nebus išmetami jokie oro teršalai į aplinkos orą, todėl įtakos aplinkos orui detaliojo plano sprendiniai visiškai neturi.

Atsižvelgiant į faktą, kad Užvingio tilto eksploatacijos metu nebus išmetami jokie oro teršalai į aplinkos orą, tarša nėra modeliuojama. Oro užterštumas įvertintas vadovaujantis „Foninio aplinkos oro užterštumo duomenų naudojimo ūkinės veiklos poveikiui aplinkos orui įvertinti rekomendacijos, patvirtintos Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus 2008 m. liepos 10 d. įsakymu Nr. AV-112 „Dėl foninio aplinkos oro užterštumo duomenų naudojimo ūkinės veiklos poveikiui aplinkos orui įvertinti rekomendacijų patvirtinimo“, kuriame pateikiama, kad foninė tarša analizuojama remiantis sumodeliuotais oro teršalų sklaidos žemėlapiais, kurie patalpinti gamta.lt svetainėje.

Galimas laikinas oro taršos lokalus padidėjimas statybos darbų metu, dėl judančio sunkiojo transporto priemonių statybos darbų metu.

Dėl netaišios veiklos pobūdžio jokios papildomos priemonės nėra numatomos. Siekiant sumažinti neigiamą poveikį statybos darbų metu, atliekant darbus turi būti pasirenkama statybinė technika turinti CE sertifikavimą, parenkami tikslūs statybinės technikos judėjimo keliai, siekiant sumažinti ir optimizuoti įrenginių ridą ir jų darbo laiką.

Triukšmas. Šiuo metu analizuojamoje teritorijoje jokių triukšmo šaltinių nėra. Detaliojo plano teritorijoje akustinę aplinką formuoja transportas judantis M. K. Čiurliono, Geležinio Vilko, Tūkstantmečio, Oslo, Parodų gatvėmis, Laisvės prospektu ir Litexpo parodų rūmų automobilių stovėjimo aikštelėse. Įgyvendinus detaliojo plano sprendinius, naujų transporto ir kitų triukšmo šaltinių teritorijoje neatsiras. Projekto įgyvendinimo tikslas skatinti žmones rinktis mažiau taršias susisiekimo priemones ir aktyvesnį gyvenimo būdą.

Prognozuojama, kad į pertvarkytą teritoriją žmonės pateks tuo pačiu būdu kaip ir šiuo metu: dviračiais ir pėsčiomis. Miesto gyventojai, svečiai atvykę iš tolimesnių miesto mikrorajonų, rajonų ar miestų automobiliais, juos paliks kaip ir dabar mieste esančiose įrengtose ir tam skirtose automobilių stovėjimo ir saugojimo aikštelėse. Prognozuojama, kad nagrinėjamo objekto eksploatacija nedarys neigiamo poveikio tiek pačio rekreacinio – infrastruktūros objekto lankytojams, tiek artimiausių gretimybių gyventojams.

Galimas neigiamas poveikis akustinei aplinkai statybos darbų metu dėl statybinės technikos judėjimo įgyvendinant sprendinius teritorijoje.

Nustatyta, kad nagrinėjamo objekto eksploatacijos metu neigiamas poveikis nebus sukeltas todėl papildomos priemonės nėra numatomos.

3.2.3. Ar plano įgyvendinimas gali sąlygoti teritorijos aplinkos kokybės normų viršijimą

Analizuojama teritorija yra vakarinėje Vilniaus miesto dalyje, Vilkpėdės seniūnijos ribose, kairėje Neries upės pusėje. Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos Bendrajame plane nagrinėjama teritorija priklauso intensyviai naudojimui įrengiamų želdynų teritorijai (žr. 2 pav.). Detaliojo plano teritorija yra neapgyvendinta, jokių gyvenamųjų pastatų joje nėra. Artimiausi gyvenamieji pastatai ribojasi su detaliojo plano riba.

Detaliojo plano uždavinys yra įgyvendinti Užvingio pėsčiųjų ir dviračių takų bei tilto idėją miesto mobilumui gerinti ir teritorijos pritaikymui visuomenės poreikiams. Inžinerinės infrastruktūros koridoriaus zonoje bus įrengiami pėsčiųjų ir dviračių takai. Šiuo metu teritorijoje reikšmingų mobilių ar stacionarių triukšmo ir oro taršos šaltinių nėra. Įgyvendinus visus sprendinius, numatytus detaliojo plane, naujų triukšmo ir taršos šaltinių visose detaliojo plano ribose neatsiras.

Prognozuojama, kad į detaliojo plano teritoriją žmonės pateks tuo pačiu būdu kaip ir šiuo metu: dviračiais ir pėsčiomis, tačiau tuo pat bus žymiai patogiau kirsti Neries upę planuojamu tiltu siekiant patekti į objektus kitoje upės pusėje.

Miesto gyventojai, svečiai atvykę iš tolimesnių miesto mikrorajonų, rajonų ar miestų automobiliais, juos paliks mieste esančiose įrengtose ir tam skirtose automobilių stovėjimo ir saugojimo aikštelėse (pvz. prie „Litexpo“ parodų rūmų). Prie „Litexpo“ parodų rūmų esamų automobilių stovėjimo aikštelių panaudojimo koeficientas labai žemas, nes realiai jos būna užpildytos tik parodų metu. Keli šimtai tuščių automobilių stovėjimo vietų visiškai šalia Vingio parko gali būti idealiai panaudotos kasdieniam Vingio parko aptarnavimui. Galimas kiek didesnis automobilių srauto pritraukimas į „Litexpo“ parodų rūmų automobilių stovėjimo aikštelių renginių Vingio parke metu, tačiau tas srautas nebus didesnis kaip parodų „Litexpo“ rūmuose metu, kadangi automobilių vietos aikštelėse yra ribotos.

Įgyvendinus pėsčiųjų-dviračių jungtį į Vingio parką, ženkliai pagerėtų šio rekreacinio objekto pasiekiamumas. Pėsčiųjų ir dviračių tako jungtį tarp „Litexpo“ parodų rūmų ir Vingio parko bus svarbus Vilniaus susisiekimo sistemos strateginis elementas, numatytas Vilniaus miesto bendrajame plane (BP), suteikiantis galimybę žmonėms rinktis mažiau taršias susisiekimo priemones.

Išvada:

- Naujų triukšmo ir taršos šaltinių nebus sukurta. Detaliojo plano sprendiniai nedarys neigiamo poveikio tiek teritorijos lankytojams, tiek gretimybės gyventojams.
- Projektas vertinamas teigiamai žmonių sveikatai, kadangi teritorija planuojama paversti bendro naudojimo ir viešųjų erdvių zonomis, skatinančiomis žmonių buvimą gamtoje ir renkančiomis aktyvų laisvalaikio praleidimo būdą. Pėsčiųjų ir dviračių tako jungtį tarp „Litexpo“ parodų rūmų ir Vingio parko bus svarbus Vilniaus susisiekimo sistemos strateginis elementas, numatytas Vilniaus miesto bendrajame plane (BP), suteikiantis galimybę žmonėms rinktis mažiau taršias susisiekimo priemones.
- Poveikio visuomenės sveikatai grėsmė dėl vandens, dirvožemio taršos ir atliekų nenustatyta.
- Detaliojo plano sprendiniai nesusiję su gamyba, nėra padidinto gaisrų, sprogimų pavojaus. Planuojamas tiltas ir takai bus skirti tik pėstiesiems ir dviratininkams, jais nevažinės motorinės transporto priemonės, nebus vežami pavojingi kroviniai, todėl padidinta ekstremalių situacijų pavojaus tikimybė nenumatoma.

3.2.4. Planuojamos aplinkos jautrumas aplinkos apsaugos požiūriu

Aplinkos apsaugos požiūriu nagrinėjama teritorija yra ganėtina jautri, joje ir greta jos yra registruoti saugomų rūšių stebėjimo atvejai, detaliojo plano teritorija ribojasi su saugoma teritorija (su saugoma „Natura 2000“ buveinių apsaugai svarbia teritorija (LTVIN0009), artimoje aplinkoje yra Karoliniškių kraštovaizdžio draustinis). Visa analizuojama teritorija pateka į gamtinio karkaso nacionalinį migracijos koridorių.

Teritorijoje yra valstybinės reikšmės miško plotų (~5,16 ha), kurie priskiriami miško parkų pogrupiui (Valstybinės miškų tarnybos Miškų kadastro duomenimis).

Remiantis SRIS analizuojamoje teritorijoje ir greta jos yra užfiksuota 8 saugomų rūšių stebėjimo atvejų, (žr. 1 lentelė, priedas SRIS išrašas). Siekiant apsaugoti marmurinio auksavabalio ir didžiojo dančiasnapio buveines yra rekomenduojama projekto įgyvendinimo metu išsaugoti senus drevėtus lapuočius, tokius kaip ąžuolus, klevus.

Pelkinė laksana greta analizuojamos teritorijos buvo užfiksuota 1922 metais, todėl yra tikėtina, kad ši rūšis teritorijoje yra jau nebeaptinkama dėl per ~100 metų stipriai pasikeitusių aplinkos sąlygų, kurios sąlygojo rūšies pasitraukimą. Dėl to neigiamas poveikis šiai, paprastai pelkėse aptinkamai rūšiai yra neprognozuojamas.

Žirgelių (pleištinio žirgelio ir žieduotosios strėliukės) išsaugojimui yra rekomenduojama prie tekančių vandens telkinių nenaudoti trąšų ir pesticidų, nekeisti vandens augalijos, neužtvenkinti upių ir jų neteršti. Projekto įgyvendinimo metu nebus vykdomos išvardintos veiklos, todėl neigiamas poveikis žirgelių rūšims yra neprognozuojamas, galimas tik laikinas trikdymas tilto statybos metu.

Siauralapės plautės išsaugojimui rekomenduojama statybos darbų transportui ir darbuotojams judėti tik sutartose statybos darbų ribose, nes augalo buveinėms grėsmę kelia miško paklotės ardymas, trypimas.

Laikantis rekomendacijų tokių kaip: stengtis išsaugoti senus drevėtus lapuočius, statybos darbų transportui ir darbuotojams judėti tik sutartose statybos darbų ribose ir kitų rekomendacijų pateiktų skyriuje 3.2 Saugomos teritorijos ilgalaikis neigiamas poveikis saugomoms rūšims yra neprognozuojamas. Galimas tik laikinas saugomų rūšių trikdymas statybos darbų metu.

Siekiant užtikrinti, kad teritorijoje saugomų buveinių plotas nesumažėtų, o jų kokybė nepablogėtų numatoma tilto prieigas pakrantėje palikti kuo natūralesnes, neurbanizuotas. Neries upė ir jos pakrantės yra laikomos nacionalinės svarbos migracijos koridoriais, atsižvelgiant į tai ir siekiant nesukelti žymesnio planuojamo tilto ir gamtos konflikto, planuojama po tiltu palikti sausius šlaitus gyvūnų praėjimui.

Siekiant išsaugoti saugomų rūšių marmurinio auksavabalio ir didžiojo ančiasnapio buveines yra numatoma projekto įgyvendinimo metu saugoti senus drevėtus lapuočius, tokius kaip ąžuolus, klevus.

Siekiant apsaugoti varliagyvių buveines, turi būti kompensuojamos varliagyvių žiemavietės, kurios galimai bus sunaikintos keičiant reljefą dėl tilto statybos. Planuojamo tilto teritorijoje vyksta intensyvi varliagyvių migracija, todėl varliagyvių judėjimo vietose būtina įrengti specialias varliagyviams skirtas pralaidas, kurios turi būti sujungtos

varliagyvius nuo kelio apsaugančiomis ir į pralaidą nukreipiančiomis tvorelėmis. Veisimosi ir maitinimosi buveinių išsaugojimas turi būti įgyvendinamas PAV numatytais priemonėmis. Tilto statybos darbai nevykdomi rytiniame Neris šlaite, kuriame varliagyviai žiemoja - nuo spalio 1 d. iki balandžio 30 d. imtinai ir poravimosi metu – gegužės mėnesį. Likusioje statybos darbų teritorijoje turi būti įrengiamos laikinos tvorelės, neleidžiančios varliagyviams patekti į statybų teritoriją ir, esant reikalui, varliagyvių perkėlimas iš statybų teritorijos. Statybos darbus turi prižiūrėti biologinės įvairovės ekspertas.

4. INFORMACIJA APIE NUMATOMĄ DETALIOJO PLANO ĮGYVENDINIMO VIETĄ

3 lentelė. Plano įgyvendinimo pasekmių aplinkai reikšmingumas

Aplinkos komponentai	Plano ar programos sprendiniai ¹				Motyvai, pastabos
	Tilto statyba	Pėsčiųjų ir dviračių takų įrengimas	Miško žemių paskirties keitimas kitomis naudmenomis, patikslinti valstybinių miškų ribas	Viešųjų erdvių įrengimas	
Plano sprendinių įgyvendinimo pasekmių aplinkai reikšmingumas ²					
Paviršinis vanduo	0	0	0	0	Nagrinėjama teritorija vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos 2007 m. vasario 14 d. įsakymo Nr. D1-98 „Dėl Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimu patenka į paviršinio vandens telkinio pakrančių apsaugos zoną. Taip pat į nagrinėjamą teritoriją patenka Neries upės (kadastro Nr. 12010001) atkarpa, kurią kirs planuojamas statyti pėsčiųjų ir dviratininkų tiltas. Vertinant PŪV veiklos specifiką, numatoma, jog veikla nepažeis paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų apsaugos reglamentų, patvirtintų aplinkos ministro 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 540 su pakeitimais ir neprieštaraus LR Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymui, patvirtintam LR Seimo 2019 birželio 6 d. dokumentu Nr. XIII-2166. Planuojami darbai upės vagos nekeičia. Tiltas numatomas statyti pagal PAV ataskaitoje pateiktus reikalavimus šlaitų formavimui, migracijos ryšių užtikrinimui. Planuojami darbai pakrančių apsaugos juostų reglamentų nepažeidžia. Siekiant išvengti grunto išplovimo esant 1% tikimybės teoriniam debitui, pakrantes ties tiltu bus sutvirtinamos. Tilto atramos bus statomos virš užliejamos altitudės. Reljefo taškinis pakėlimas salos epicentre leis apsaugoti kuriamą parko infrastruktūrą nuo didesnių potvynių. Salos epicentre ties tilto atrama reljefas bus pakeliamas apie +6,5 m nuo esamo paviršiaus. Kartu tolygiai performuojamas terenas visoje salos teritorijoje nuo pakeltos dalies epicentre link iš esmės nekeičiamo buv. salos perimetro žemės lygio - tiek kiek minimaliai reikia takams nusileisti iki esamo paviršiaus, išvengiant svarbesnių želdinių zonų ties esamu paplūdimiu (jaunų spygliuočių grupė) bei krantinėje.

Aplinkos komponentai	Plano ar programos sprendiniai ¹				Motyvai, pastabos
	Tilto statyba	Pėsčiųjų ir dviračių takų įrengimas	Miško žemių paskirties keitimas kitomis naudmenomis, patikslinti valstybinių miškų ribas	Viešųjų erdvių įrengimas	
Plano sprendinių įgyvendinimo pasekmių aplinkai reikšmingumas ²					
					Bus išlaikomi vagos gabaritai, kurie didesnių potvynių metu leis upės slėnyje natūraliai susiklosčiusiu būdu pasiskirstyti vandeniui. Sprendinių įgyvendinimas neturės neigiamo poveikio paviršinio vandens kokybei. Lietaus nuotekos. Nuo visų detaliame plane numatytų dangų paviršinės nuotekos natūraliai (nuolydžių pagalba) infiltruosis į dirvožemį-gruntą, kadangi jokio tipo taršios teritorijos įgyvendinus projektą nėra numatomos. Statinių statybos techniniame projekte bus parenkami sprendiniai apsaugantys nuo bet kokio galimo poveikio teritorijoj ir už ribų esantiems paviršiniams vandens telkiniams.
Požeminis vanduo	0	0	0	0	Pagal žemės gelmių registro duomenis teritorija patenka į požeminio vandens vandenviečių, kurių registracijos Nr. 157, 141, 142, 143, 157, 159 projektines vandenviečių apsaugos juostas. Artimiausia požeminio vandens vandenvietė (reg. Nr. 157) nuo analizuojamos teritorijos nutolusi apie 50 m (žr. 14 pav.). Ši vandenvietė priklauso II grupės pusiau uždaroms vandenvietėms, atviresnių priepinių IIb² pusiau uždarų priepinių vandenviečių pogrupiui, eksploatuojančios daugiasluoksnių storiųjų vandeninguosius sluoksnius, mažiau izoliuotus nuo paviršinių vandens šaltinių. Detaliojo plano teritorijos pakraštys patenka į Vilniaus Vingio požeminio vandens vandenvietės (reg. Nr. 157) 1-ąją apsaugos juostą, kurios paskirtis – apsaugoti vandenvietę nuo tyčinės ar atsitiktinės taršos ir kurioje draudžiama ūkinė ir kita veikla, nesusijusi su vandens paėmimu, gerinimu ir tiekimu. Šioje dalyje jokie tilto statybos darbai nevyks. 2-ojoje Vingio (reg. Nr. 157) vandenvietės apsaugos juostoje, į kurią patenka dalis analizuojamos teritorijos ribojama mikrobiologinę ir cheminę taršą galinti sukelti ūkinė veikla remiantis įsakymu „Dėl požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonų nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (2015-12-14 Nr. D1-912). Analizuojama veikla nesukels mikrobiologinės ar cheminės taršos ir neprieštaraus Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo (2019-06-06 Nr. XIII-2166) 106

Aplinkos komponentai	Plano ar programos sprendiniai ¹				Motyvai, pastabos
	Tilto statyba	Pėsčiųjų ir dviračių takų įrengimas	Miško žemių paskirties keitimas kitomis naudmenomis, patikslinti valstybinių miškų ribas	Viešųjų erdvių įrengimas	
Plano sprendinių įgyvendinimo pasekmių aplinkai reikšmingumas ²					
					straipsniui Specialiosios žemės naudojimo sąlygos požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonose.
Aplinkos oras	+	+	+	+	Detaliojo plano ribose nėra numatomi jokie sprendiniai, galintys padidinti aplinkos oro taršą. Prognozuojama, kad tiltas apjungs naująjį Lazdynų dviračių žiedą su Vingio parku ir leis sutaupyti beveik 3 km keliaujantiems tarp Lazdynų ir centrinės miesto dalies. Iki šiol dviratininkai norėdami įveikti šį atstumą turėdavo važiuoti pagal Laisvės pr. šaligatviu ir kirsti Lazdynų tiltą. Tiltų jungtis tarp Lazdynų ir Vingio parko įgalintų beveik 58 000 gyventojų (Karoliniškės, Lazdynai) rinktis alternatyvų transportą ir kur kas greičiau pasiekti miesto centrą nei renkantis Lazdynų tiltą. Pėsčiųjų ir dviračių tako jungtį tarp „Litexpo“ parodų rūmų ir Vingio parko bus svarbus Vilniaus susisiekimo sistemos strateginis elementas, suteikiantis galimybę žmonėms rinktis mažiau taršias susisiekimo priemones. Įgyvendinus projektą, pėsčiųjų ir dviratininkų tiltas pagerins miesto mobilumą bei sumažins kelionių automobiliais skaičių mieste ir taip sumažins kuro sąnaudas ir ŠESD emisijas.
Klimato veiksniai	0	0	0	0	Numatoma, kad analizuojamas planas bus netarši veikla, dėl šios priežasties neigiamas poveikis klimato veiksniams nėra prognozuojamas.
Dirvožemis	0	0	0	0	Sprendinių įgyvendinimas, neturės neigiamo poveikio dirvožemio kokybei, nes sprendiniai nėra susiję su jokio tipo taršia veikla. Galimas neigiamas poveikis statybų darbų metu, tačiau siekiant tinkamai įvertinti esamą geologinę situaciją ir tinkamiausius statybos darbų būdus buvo atliekami detalūs geologiniai tyrimai ir parenkami tinkamiausi statybos būdai ir metodai (žr. ataskaitos skyriuje 5.1 Informacija apie priemones, numatytas neigiamų pasekmių aplinkai prevencijai vykdyti, pasekmėms sumažinti ar kompensuoti, 5 lentelė). Planuojamiems perspektyviniams statiniams, jų techniniuose projektuose bus numatomos priemonės dėl derlingojo dirvožemio sluoksnio išsaugojimui ir rekultivavimui.

Aplinkos komponentai	Plano ar programos sprendiniai ¹				Motyvai, pastabos
	Tilto statyba	Pėsčiųjų ir dviračių takų įrengimas	Miško žemių paskirties keitimas kitomis naudmenomis, patikslinti valstybinių miškų ribas	Viešųjų erdvių įrengimas	
Plano sprendinių įgyvendinimo pasekmių aplinkai reikšmingumas ²					
Natūralios buveinės ir biologinė įvairovė (įsk. pasekmes gyvūnijai ir augalijai)	0	0	0	0	Aplinkos apsaugos požiūriu nagrinėjama teritorija yra ganėtinai jautri, joje ir greta jos yra registruoti saugomų rūšių stebėjimo atvejai, greta detaliojo plano teritorijos yra saugoma teritorija – „Natura 2000“ buveinių apsaugai svarbi teritorija (LTVIN0009). Visa analizuojama teritorija pateka į gamtinio karkaso nacionalinį migracijos koridorių. Buveinių trikdymo statybų metu išvengimui yra numatomos priemonės (laikotarpiai, kuriais negalima vykdyti statybų ir k.t. Laikantis skyriuje 3.2.2 Saugomos gyvūnų ar augalų rūšys ir / ar natūralios buveinės, kitos saugotinos gamtinės ir kultūros paveldo vertybės ir 5 lentelėje pateiktų rekomendacijų ilgalaikis neigiamas poveikis saugomoms rūšims yra neprognozuojamas. Galimas tik laikinas saugomų rūšių trikdymas statybos darbų metu.
Kraštovaizdis ir gamtinis karkasas	0	+	0	0	Esama kraštovaizdžio situacija nagrinėjamos teritorijos ribose yra aprašoma skyriuje 3.2.2., Kraštovaizdžio temoje, apibendrinant priimamos išvados: Planuojamas tiltas nesukels vizualinės taršos, kadangi tilto ašis pasirenkama siekiant išsaugoti bei pabrėžti esamas gamtines vertybes nagrinėjamoje teritorijoje (žr. 10-12 pav.): • Vingio parko pusėje prie vandenvietės esančią natūralią Raguvos teritoriją; • Litexpo pusėje randamą Užvingio salos bei natūraliai užseklėjusios buvusios protakos vagos (dabartinės pievos) teritoriją; • Nekeičiant Neries pakrančių charakteringo skerspjūvio; • Tiltas bus statmenas krantams, optimalių gabaritų, minimaliai prisiliečiantis prie esamo kraštovaizdžio. • Tiltas siūlomas pabaigti pakrantės zonoje, buvusios salos teritorijos epicentre, vizualiai nekertant ir neužstojant buvusios protakos erdvės tiltine-estakadine infrastruktūra, toliau organizuojant takus reljefinėmis kraštovaizdžio formavimo priemonėmis.

Aplinkos komponentai	Plano ar programos sprendiniai ¹				Motyvai, pastabos
	Tilto statyba	Pėsčiųjų ir dviračių takų įrengimas	Miško žemių paskirties keitimas kitomis naudmenomis, patikslinti valstybinių miškų ribas	Viešųjų erdvių įrengimas	
Plano sprendinių įgyvendinimo pasekmių aplinkai reikšmingumas ²					
					Vaizdas atsiveriantis nuo Vingio tilto sukurs teigiamą estetinį bei vizualinį vietovės įvaizdį ir turės potencialo tapti mėgstama miestiečių vieta laisvalaikio praleidimui. Remiantis Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinių Gamtinio karkaso schema, visa detaliojo plano teritorija patenka ne tik į gamtinio karkaso nacionalinį Neris migracijos koridorių, bet ir į atskirų geomorfologinių elementų teritorijas - į salpinės terasos, II ir III viršsalpinės terasos ir natūralių ir mažai pakeistų šlaitų, statesnių nei 10°, teritorijas. Šioms teritorijoms Vilniaus miesto bendruoju planu yra nustatyti skirtingi reglamentai. Planuojama veikla neprieštaraus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymui dėl gamtinio karkaso nuostatoms patvirtintoms 2007 m. vasario 14 d. Nr. D1-96 su 2017-10-27 Nr. D1-365 pakeitimais. Detaliojo plano sprendiniai, planuojami neurbanizuojamos teritorijos funkcinėje zonoje nepažeis Vilniaus miesto bendrojo plano gamtinio karkaso elementams nustatytų reglamentų. Projekto įgyvendinimo metu pušų šilo, kuris yra Vilniaus miesto gamtinio karkaso sudėtinė dalis ir jo apželdinimo pobūdis bus respektuojamas: išsaugomos didžiosios pušys (didesnio nei 80 cm diametro kamieno). Pomiškis tilto prieigų skvere bus valomas, išeksponuojant vertinguosius medžius. Takai suprojektuoti (išvingiuoti) taip, kad darytų minimalų poveikį esamiems medžiams. Medžiai Vingio parke bus maksimaliai saugomi. Planuojamo tilto ir jo prieigoms formuojamame žemės sklype numatoma 7255 m² ploto miško žemę paversti kitomis naudmenomis. Dėl esamai M. K. Čiurlionio g. formuojamo inžinerinės infrastruktūros koridoriaus sklypo, numatoma 5677 m² ploto miško žemę paversti kitomis naudmenomis. Šiame sklype medžių kirtimas neplanuojamas. Atskiriesiems želdynams formuojamuose žemės sklypuose numatoma 38643 m² ploto miško žemę paversti kitomis naudmenomis, šiuose sklypuose medžių kirtimas neplanuojamas. Atsižvelgiant į tai reikšmingas neigiamas poveikis gamtiniam karkasui yra neprognozuojamas.

Aplinkos komponentai	Plano ar programos sprendiniai ¹				Motyvai, pastabos
	Tilto statyba	Pėsčiųjų ir dviračių takų įrengimas	Miško žemių paskirties keitimas kitomis naudmenomis, patikslinti valstybinių miškų ribas	Viešųjų erdvių įrengimas	
Plano sprendinių įgyvendinimo pasekmių aplinkai reikšmingumas ²					
Kultūros paveldas	+	+	0	+	Nors tiltas neišvengiamai bus matomas miesto kraštovaizdyje, tačiau jis neturėtų tapti tuo statiniu, kuris pažeistų artimiausių kultūros paveldo vertybių, tame tarpe ir pačio Vingio parko (30663) vertingąsias savybes, todėl reikšmingas ilgalaikis neigiamas poveikis joms yra neprognozuojamas. Numatoma jog planuojami sprendiniai turėtų darniai įsilieti į esamą gamtinę aplinką, jokių statinių, hidrotechninių įrenginių (ar jų liekanų) griovimo darbai nėra prognozuojami. Įgyvendinant veiklą bus išlaikomos kultūros paveldo teritorijų vertingosios savybės, tokios kaip: 1.3.1. planavimo sprendiniai, 1.3.4. žemės ir jos paviršiaus elementai, 1.3.5. takai, keliai ir jų dalys, 1.3.6. želdynai ir želdiniai; 1.3.2. buvusių komplekso dalių (statinių) liekanos ar jų vietos, 1.3.7. upės, natūralūs vandens telkiniai ir hidrotechniniai įrenginiai. Nagrinėjamas projektas bus įgyvendinamas pabrėžiant ir saugant esamus Vingio parko raguvėto kranto elementus, taip pat nauji takai interpretuos raguvėto kraštovaizdžio charakterį. Planuojamo tilto pozicija pabrėš, o dešiniojo kranto salagūbrio ir protakos parkas – tilto prieigos rekultivuos ir artikuliuos buvusius autentiškus istorinius kraštovaizdžio elementus, taip pat pabrėžiant jų santykį su Jėzuitų komplekso gretimybe. Atsižvelgiant į aukščiau išvardintus argumentus reikšmingas neigiamas poveikis kultūros paveldo teritorijoms nėra prognozuojamas. Prieš statybas turėtų būti atlikti archologiniai kasinėjimai Vingio parko zonoje.
Materialiniai antropogeniniai ištekliai	+	+	0	+	Numatomas teigiamas poveikis dėl perspektyvinės naujų infrastruktūros objektų (tilto ir pėsčiųjų bei dviračių takų) statybos ir jų sukuriamos visuotinės materialinės naudos.
Neatsinaujinantys ir atsinaujinantys gamtos ištekliai	0	0	0	0	Planas nesusijęs su išteklių eksploatavimu.

Aplinkos komponentai	Plano ar programos sprendiniai ¹				Motyvai, pastabos
	Tilto statyba	Pėsčiųjų ir dviračių takų įrengimas	Miško žemių paskirties keitimas kitomis naudmenomis, patikslinti valstybinių miškų ribas	Viešųjų erdvių įrengimas	
Plano sprendinių įgyvendinimo pasekmių aplinkai reikšmingumas ²					
Žmonių sveikata	+	+	0	+	Planuojama ūkinė veikla nesukels taršos padidėjimų detaliojo plano teritorijoje, detaliai aprašyta 5.1 Informacija apie priemones, numatytas neigiamų pasekmių aplinkai prevencijai vykdyti, pasekmėms sumažinti ar kompensuoti skyriuje. Projektas vertinamas teigiamai žmonių sveikatai, kadangi teritorija planuojama paversti bendro naudojimo ir viešųjų erdvių zonomis, skatinančiomis žmonių buvimą gamtoje ir renkančias aktyvų laisvalaikio praleidimo būdą. Pėsčiųjų ir dviračių tako jungtį tarp „Litexpo“ parodų rūmų ir Vingio parko bus svarbus Vilniaus susisiekimo sistemos strateginis elementas, numatytas Vilniaus miesto bendrajame plane (BP), suteikiantis galimybę žmonėms rinktis mažiau taršias susisiekimo priemones.
Žmonių gerovė	+	+	0	+	Teigiamas poveikis žmonių gerovei galimas dėl: • Moralinis ir materialinis pagerėjimas dėl suformuotų viešųjų erdvių; • gyvenimo kokybės pagerėjimas dėl infrastruktūros suformavimo (gyventojams kurių sklypai ribojasi su detaliojo plano riba).
Žmonių saugumas	0	0	0	0	Situacija po plano įgyvendinimo žmonių saugumo atžvilgiu nesikeis, todėl neigiamas poveikis dėl veiklos įgyvendinimo nėra prognozuojamas.
Aplinkos komponentų ir pasekmių jiems tarpusavio sąveika	0	0	0	0	Reikšmingos neigiamos pasekmės dėl detalios plano įgyvendinimo nenumatomos. Aplinka yra gana jautri aplinkosauginiu požiūriu, tačiau siekiant sumažinti ar visiškai išvengti, bet kokio neigiamo poveikio yra parenkamos priemonės (žr. 5 lentelė) ir atliekami papildomi varliagyvių ir ichtiologiniai tyrimai, leisiantys parinkti tikslingiausias buveinių ir gyvūnų apsaugos priemones tiek statybos darbų, tiek objekto eksploatacijos metu.

¹ Plano ar programos sprendiniai skirstomi į grupes.

² + tikėtinos reikšmingos teigiamos pasekmės, – tikėtinos reikšmingos neigiamos pasekmės; + / – tikėtinos tiek teigiamos, tiek neigiamos pasekmės, 0 nenumatoma nei teigiamų, nei neigiamų reikšmingų pasekmių, ? nepakanka informacijos.

5. KITA INFORMACIJA

5.1. Informacija apie priemones, numatytas neigiamų pasekmių aplinkai prevencijai vykdyti, pasekmėms sumažinti ar kompensuoti

5 lentelė. Rekomendacijos dėl priemonių neigiamoms pasekmėms aplinkai sumažinti ar kompensuoti

Objektas	Rekomendacijos
Dirvožemis	Ruošiant teritoriją statyboms, žemės paviršiaus nukasimą pageidautina vykdyti sluoksniais. Pirmiausiai nukasamas derlingasis dirvožemio sluoksnis. Jei dėl gruntų savybių reikalingas gilesnių sluoksnių iškasimas, jį reikia atlikti atskirai ir tokį gruntą saugoti atskirai, netaikant su paviršiniu derlinguoju sluoksniu. Vienu metu nuimti kuo mažiau esamos augalinės dangos, stengtis nepalikti atvirų, be žolinės dangos žemės plotų. Rekomenduojama nenaudoti sunkiosios technikos, esant šlapiai dirvai, tose vietose, kuriose dar nenuimtas derlingasis dirvožemio sluoksnis. Atskirti nukasto dirvožemio saugojimo vietas nuo statybinių medžiagų ir atliekų saugojimo vietų. Statybos technologija: Išraiškingas esamų teritorijų reljefas smarkiai įtakoja galimus konstrukcinius sprendinius atsižvelgiant į įgyvendinimo galimybes. Pakankamai statūs ir medžiais apaugę šlaitai (1:1.7 ir 18 m aukščio) Vingio parko pusėje reikalauja patikimų pamatų sprendinių, kurie perimtų būsiam apkrovai ir užtikrintų šlaitų stabilumą pašalinus medžius ir kelmus darbų metu. Reljefo peraukštėjimas nuo kairiojo į dešinįjį Neries krantą yra ~14.5 m (nuo ~102.5 m iki ~88.0 m altitudės). Priimant konstrukcinius sprendimus minimizuoti medžių kirtimą parko teritorijoje. Siekiant apsaugoti apatinę šlaito dalį nuo kintamo vandens lygio ir upės tėkmės poveikių bei užtikrinti kuo mažesnę medžių kirtimą parko teritorijoje visais atvejais reikia įrengti laikiną tiltą arba kitos konstrukcijos sprendinį Neries upėje, kuriuo galima būtų privažiuoti į kairįjį krantą šalinti medžių, įrengti atramų pamatų ir stiprinti pakrantės šlaitus po tilto konstrukcijomis. Parinkti tilto konstrukciniai sprendiniai leidžia išnaudoti laikino tilto įrengimo sąlygą ir pritaikyti laikiną tiltą ne vien privažiavimui bet ir tilto statybai, supaprastinant medžiagų logistiką ir technologinių statybos priemonių įgyvendinimą. Tilto statybos darbus numatoma atlikti šiais pagrindiniais etapais (žr. 8 pav.): Esamų teritorijų apsaugos ir pritaikymo statybvietei bei atramų įrengimo darbai. Šiame etape numatoma iškasti, apsaugoti ir paruošti persodinimui vertingus medžius patenkančius į statybvietės ir projekto įgyvendinimo teritorijas. Įrengti mechanizmų ir statybinės technikos privažiavimo kelius, laikinas konstrukcijas, atlikti tilto atramų statybos darbus. Plieninės tilto perdangos įrengimo darbai. Šiame etape įrengiama plieninė tilto perdanga. Užvingio tilto salos ir projektinės takų infrastruktūros, parko įrengimo darbai. Šiame etape atliekami salos formavimo darbai, formuojamas landšaftas, atsodinami vertingi ir pasodinami nauji medžiai suplanuotose teritorijose. Įrengiama pėsčiųjų bei dviratininkų infrastruktūra, sutvarkomi ir rekultivuojami statybvietės plotai. Visus statybos darbus numatoma išskaidyti į 2 metus, siekiant daryti minimalią įtaką laišinių žuvų migracijai neršto metu.

Objektas	Rekomendacijos
Vanduo	Prieš ruošiantis statybos darbams reikalinga, numatyti ir įrengti laikinas paviršinio vandens nuvedimo/surinkimo sistemas, kad paviršinės nuotekos dėl statybų metu laikinai pasikeitusių hidrologinių sąlygų tiesiogiai nepatektų į vandens telkinius. Reguliariai tikrinti jų būklę, efektyvumą, tvarkyti pastebėtas pažaidas. Avarinio išsiliejimo metu į aplinką patekę teršalai turi būti operatyviai surenkami ir pašalinami. Tam statybvietėje rekomenduojama turėti: birų smėlį- tinka naftos angliavandeniliams ir cheminėms medžiagoms surinkti; smėlio maišus- gali būti naudojami nukreipti išsiliejusius teršalus į jų sulaikymo vietą, užblokuoti ir sulaikyti teršalus paviršinių nuotekų nuleidimo sistemose; sorbentus (sorbentų granulės, dribsniai, sorbuojantys čiužiniai, kilimėliai, rankovės)- taikomi likviduojant naftos angliavandenilių išsiliejimą. Panaudotas priemones būtina pašalinti iš gamtinės aplinkos.

Objektas	Rekomendacijos
Biologinė įvairovė	Priemonės „Natura 2000“ teritorijų ir jose saugomų rūšių apsaugai: • Rekomenduojama tilto konstrukcijos darbų, kurie susiję su fiziniu poveikiu dugno substratui ar didelėmis vibracijomis, nevykdyti nuo balandžio 1 d. iki gegužės 31 d. ir nuo spalio 16 d. iki gruodžio 31 d. Taip pat rekomenduojama vengti didelės vandens sedimentacijos polių konstrukcijos metu, tam tikslui naudojant, upėje supiltą pylimą. Šiuos darbus siūloma vykdyti nuo pontonų. Nesant tokiai galimybei, pylimai turėtų būti suformuoti naudojamas ne mažesnio nei 1 cm skersmens plautą žvirgždą. • Siekiant užtikrinti, kad teritorijoje saugomų buveinių plotas nesumažėtų, o jų kokybė nepablogėtų rekomenduojama tilto prieigas pakrantėje palikti kuo natūralesnes, neurbanizuotas. Kolonos besiribojančios su kranto linija (tiek upės vagoje, tiek sausumoje) nerekomenduojamos, nes tai traktuojama kaip kranto linijos – ekotoninės buveinės barjeras. • Rekomenduojama statybos darbus vykdyti prižiūrint biologinės įvairovės ekspertui. • Statybos darbų transportas turėtų judėti aiškiai techniniame projekte pažymėtais keliais (techninis projektas bus rengiamas tik pabaigus PAV procedūras, detalų planą, pakeitus paskirtį), saugant į planuojamą teritoriją nepatenkančią augaliją ir miško paklotę. • Po projekto įgyvendinimo teritorija turi būti apželdinama parengus želdinimo projektą suderintą su Neries regioninio parko direkcija. • Siekiant išvengti bent minimalaus poveikio paukščiams, medžių kirtimus reikėtų planuoti rudens arba žiemos laikotarpiu, kad nesunaikinti paukščių dėčių. Aptikus iškeltus inkilus kertamuose medžiuose, rekomenduojama juos perkelti į kitus medžius, esančius toliau nuo planuojamų kirtimų teritorijos. Perkelti inkilus į kitą vietą reikėtų atsižvelgti į tai ar 30 m spinduliu nėra kitų inkilų ir juos kelti į ne žemesnį nei 1,5 m aukštį, šiaurės rytų kryptimi. • Neris upė ir jos pakrantės yra laikomos nacionalinės svarbos migracijos koridoriu, atsižvelgiant į tai ir siekiant nesukelti žymesnio PŪV ir gamtos konflikto, rekomenduojama po tiltu palikti sausus šlaitus gyvūnų praėjimui. Šlaito rekultivacijai po tiltu turi būti panaudotas tos pačios teritorijos dirvožemis, leidžiant jam atželti savaime. Nerekomenduojamas ryškus dirbtinis apatinių dalių apšvietimas. Galimas tik neryškus, neutralus apatinių konstrukcijų apšvietimas. Tiltu apšvietimo sprendiniai, kai šviesos srautas nukreiptas į upę – draudžiami. Tiltu konstrukcijoje rekomenduojami sprendiniai, sumažinantys galimą vibraciją, ar jos perdavimą į gruntą ir upės dugną. • Kairiajame Neris krante yra rekomenduojama išnaikinti invazinius, greitai plintančius augalus – uosialapius klevus (<i>Acer negundo</i>), raukšlėtuosius erškėčius (<i>Rosa rugosa</i>) ir rykštenes (<i>Solidago</i>). Įrengus tiltą, kairiajame krante rekomenduojama parengus želdinimo projektą sodinti naujus želdinius. Rekomenduojama kaip naujai sodinamų medžių rūšį parinkti pušį, taip prisidedant prie Pušų šilo saugojimo. • Rekomenduojama atlikti supančios teritorijos vertingų medžių vertinimą ir suprojektuoti kraštovaizdžio kirtimus, pašalinant menkaverčius želdinius, tokiu būdu atveriant vaizdą į išskirtinių parametru dendrologiniu požiūriu vertingus, toliau pakrantėje augančius ir šiuo metu sunkiai matomus medžius, kurie būtų matomi nuo tilto. • Įrengus tiltą, kairiajame krante rekomenduojama parengti želdinimo projektą naujų želdinių sodinimui. • Siekiant išsaugoti saugomų rūšių marmurinio aksamabalo ir didžiojo ančiasnapio buveines yra rekomenduojama projekto įgyvendinimo metu saugoti senus drevėtus lapuočius, tokius kaip ąžuolus, klevus.

Objektas	Rekomendacijos
Miškai	Rekomenduojama atlikti supančios teritorijos vertingų medžių vertinimą ir suprojektuoti kraštovaizdžio kirtimus, pašalinant menkaverčius želdinius, tokiu būdu atveriant vaizdą į išskirtinių parametru dendrologiniu požiūriu vertingus, toliau pakrantėje augančius ir šiuo metu sunkiai matomus medžius, kurie būtų matomi nuo tilto. Kairiajame Neries krante yra rekomenduojama naikinti invazinius, greitai plintančius augalus – uosialapius klevus (<i>Acer negundo</i>), raukšlėtuosius erškėčius (<i>Rosa rugosa</i>) ir rykštenes (<i>Solidago</i>). Siekiant apsaugoti apatinę šlaito dalį nuo kintamo vandens lygio ir upės tėkmės poveikių bei užtikrinti kuo mažesnę medžių kirtimą parko teritorijoje visais atvejais reikia įrengti laikiną tiltą arba kitos konstrukcijos sprendinį Neries upėje, kuriuo galima būtų privažiuoti į kairįjį krantą šalinti medžių, įrengti atramų pamatų ir stiprinti pakrantės šlaitus po tilto konstrukcijomis. Parinkti tilto konstrukciniai sprendiniai leidžia išnaudoti laikino tilto įrengimo sąlygą ir pritaikyti laikiną tiltą ne vien privažiavimui bet ir tilto statybai, supaprastinant medžiagų logistiką ir technologinių statybos priemonių įgyvendinimą. Tilto statybos darbus numatoma atlikti šiais pagrindiniais etapais: Esamų teritorijų apsaugos ir pritaikymo statybvietei bei atramų įrengimo darbai. Šiame etape numatoma iškasti, apsaugoti ir paruošti persodinimui vertingus medžius patenkančius į statybvietės ir projekto įgyvendinimo teritorijas. Įrengti mechanizmų ir statybinės technikos privažiavimo kelius, laikinas konstrukcijas, atlikti tilto atramų statybos darbus. Detalus statybvietės įrengimo, statyboms reikalingo transporto (sausumos ir vandens) eismo organizavimo, stovėjimo aikštelių įrengimo vietos, iš statybos aikštelės nukasamo derlingo sluoksnio saugojimo aikštelės įrengimo vieta turi būti sprendžiama techninio projekto rengimo metu, parengus statybos aikštelės organizavimo planą, taip pat aprašant aiškinamojoje dalyje. Siekiant mažesnio poveikio esamai gamtinei aplinkai, miško paklotei, bei vengiant kirsti medžius dėl laikino aikštelės įrengimo, turės būti nagrinėjami variantai statyboms reikalingą techniką saugoti už planuojamos teritorijos ribų, numatant saugius atstumus iki Neries upės. Plieninės tilto perdangos įrengimo darbai. Šiame etape įrengiama plieninė tilto perdanga. Užvingio tilto salos ir projektinės takų infrastruktūros, parko įrengimo darbai. Šiame etape atliekami salos formavimo darbai, formuojamas landšaftas, atsodinami vertingi ir pasodinami nauji medžiai suplanuotose teritorijose. Įrengiama pėsčiųjų bei dviratininkų infrastruktūra, sutvarkomi ir rekultivuojami statybvietės plotai.
Triukšmas	Rekomenduojama planuoti statybos darbų procesą- su triukšmą skleidžiančią darbų įrangą arti gyvenamųjų pastatų nedirbti švenčių ir poilsio dienomis, o darbo dienomis nedirbti vakaro (19:00–22:00 val.) ir nakties (22:00–07:00 val.) metu (LR Triukšmo valdymo įstatymas: triukšmo prevencija statybos metu; statinių ekspertizė, ar įgyvendinti visi triukšmo mažinimo reikalavimai). Taip pat rekomenduojame pagal galimybes rinktis tylesnę statybos darbams naudojamą įrangą, tylesnius darbo metodus (pvz. suderinti kelias triukšmingas operacijas).

5.2. Informacija apie galimą visuomenės nepasitenkinimą detaliuoju planu

Detaliojo plano sprendiniai neturėtų sukelti nepatogumų ir žmonių nepasitenkinimo, sprendiniai ilgalaikėje perspektyvoje turės tik teigiamą pasekmių, gerinant susisiekimo situaciją planuojamoje teritorijoje.

PRIEDAI

1 priedas. Detaliojo plano projektiniai sprendiniai

2 priedas. Medžių būklės vertinimas ataskaita, 2020 05 04

3 priedas. Neries upės atkarpos hidrologiniai-hidrauliniai tyrimai